

Upravištvu, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 8492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenovca ul. št. 2.
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Grajski trg 7, telefon št. 24-55.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Angleži, Arabci in borba za Palestino

V zadnjih tednih, ko je bila pozornost naše in druge evropske javnosti obrnjena pred vsem na domače evropske probleme, so se zopet tako zaostriale razmere v Palestini, da vnovič zadobivajo pomen za veliko svetovno politiko. Angleški komisar za severno Palestino Andrew je podlegel atentatu neznanih storilcev. Aretirali so veliko število Arabcev, kar je povzročilo med arabskimi Palestinci še večje razburjenje. Narašča pa tudi ogorčenje na Angleškem, kajti doslej so Arabci v glavnem napadali svoje židovske nasprotnike in njihovo imetje, Angleže pa kot nevtrale pustili pri miru. Da se je arabska zarotniška taktika obrnila sedaj tudi zoper Angleže, ustvarja gotovo še večjo zapletenost palestinskih razmer.

Zadnja poročila kažejo, da so Angleži res že začeli uvajati strožji režim. Njihovi energični ukrepi zoper vodilne kroge arabskega gibanja pričajo, da je na angleških odločilnih mestih prevladala odločna volja, pokazati Arabcem, da usoda dežele ne zavisi samo od njih. Borba se bo s tem gotovo poostрила, a najbrž tudi pospešila.

Ko se je pred nedavnim Društvom narodov bavilo z angleškim načrtom o razdelitvi Palestine, je istočasno zasedal v majhnem sirskega mestecu Bludan vsearabski kongres. Zbrani so bili delegati iz vseh arabskih držav, razpravljali pa so med drugim ali celo v prvi vrsti o palestinskem problemu. Tudi sprejete resolucije so se nanašale v poglavitnem na Palestino in so očitno imele namen izvajati nekak pritisk na Društvo narodov. Iz vzroka, ki smo ga omenili že v uvodu, je tudi veliko evropsko časopisje o tej stvari poročalo le mimogrede in prav na kratko. Vendar pa gre za pojav, ki sega globoko v mednarodno politiko.

Ze samo dejstvo, da so se zbrali delegati vseh arabskih držav, je izredno važno, kajti doslej nacionalna misel v bližnjem Orientu ni predstavljala posebne gibalne sile. Komaj par desetletji je tega, ko Arabci še niso imeli nobene svobodne države, temveč so bili skoro vsi podložni Turčiji. Za osvoboditev se imajo zahvaliti pred vsem Angležem. Šele po vojni so začeli živeti v lastnih državah, ki postajajo sedaj bolj in bolj samostojne ter lepo napredujejo. Z osvoboditvijo in osamosvojitvijo pa je dobil realna tla tudi arabski nacionalizem, ki postaja vedno močnejši in si je za cilj že postavil federacijo vseh arabskih pokrajin. Do tega je seveda še daleč, vendar pa mora mednarodna politika že danes računati s precejšnjo arabsko solidarnostjo.

Resolucije vsearabskega kongresa v Bludan še nimajo nikake protiangleške osti. Nasprotno, iz njih se vidi, kako veliko važnost so zbrani arabski voditelji polagali na angleško prijateljstvo. Resolucije so na Veliko Britanijo le apelirale, naj ostane naklonjena arabski nacionalni ideji in pokaže to tudi v Palestini. Opusti naj zamisel židovske nacionalne obnove v tej deželi, ker je glavni vzrok nastajajočega nesporazuma med Angleži in Arabci. Le za ključek je panarabski kongres ubral ostrejšo struno, čeprav po ovinkih in precej nespretno. Izrazil je namreč bojazn, da bi se mogel Arabski svet začeti pod zaščito in kak drugi velesili, ako bi uvidel, da ga Velika Britanija ne razume in ne ščiti.

Zaenkrat ni videti, da bi ta prikrita pretnja kaj zalegla. Čeprav si tudi Angleži sami niso vsi edini glede palestinske politike in mnogi smatrajo, da je bila znamenita Balfourjeva deklaracija o židovski državi v Palestini zabloda, se je dalo iz zadnjega Edenovega eksperimenta razbrati, da angleška vlada ne namerava spremeniti svojega stališča. Eden je izrečno naznanil, da Velika Britanija slej ko prej vztraja pri svojem predlogu za razdelitev Palestine.

Angleška vlada torej ni ugodila aneli vsearabskega kongresa. V protiangleških izgrelih palestinskih Arabcev vidijo zaradi tega mnogi že arabsko reakcijo. Uvedba režima močne roke kaže, da Angleži tudi sedaj ne nameravajo popustiti. Pač pa nastaja sedaj opasnost, na katero so tako na debelo opozorili arabski delegati, da se bodo namreč začeli h kak drugi velesili. Ali bodo to grožnje res lahko izvršili ali ne, je še veliko vprašanje, ker ti delegati zaenkrat še ne odločajo o političnih svojih držav. Vsekakor pa predstavlja nastali položaj precejšnjo obremenitev za evropsko politiko in še posebej za angleško, pa bo zato o njem še mnogo govora.

Dr. Schmidt pojde v Varšavo

Dunaj, 2. oktobra. b. Današnji »Wiener Abendblatt« in oficijozni »Neue Presse« poročata, da sta se Beck in dr. Schmidt sporazumela glede vseh podrobnosti dr. Schmidtovega obiska v Varšavi. Avstrijski državni tajnik za zunanje zadeve bo obiskal poljsko prestolnico ob koncu meseca oktobra.

FRANCOSKO-ANGLEŠKA DEMARŠA V RIMU

Zadnji poskus za mirno in sporazumno rešitev španskega problema — če pa Italija odkloni sodelovanje, bosta šli Anglija in Francija svojo pot

Rim, 2. oktobra. br. Danes popoldne sta francoski in angleški poslanik v Rimu obiskala zunanje ministra grofa Ciana ter izvršila že pred Mussolinijevim odhodom v Berlin napovedano skupno demaršo. Izročila sta namreč grofu Cianu skupno noto francoske in angleške vlade, s katero vabita Italijo k pogajanjem za čimprejšnjo ureditev španskega problema, v prvi vrsti pa glede umika tujih prostovoljcev iz Španije. Noto je sestavljena v zelo videnem tonu in prijateljsko vabi Italijo k sodelovanju pri poskusu, da se najde najprimernejša pot za uvedbo resnične politike nevmešavanja v Španiji. Noto naglašja, da more sodelovanje pri kontroli na Sredozemskem morju, doseženo z nyonsko konferenco, tvoriti primerno izhodišče za nadaljnja pogajanja o španskem problemu.

Pomen skupne demarše se je še povečal sprito skorajšnjih pogajanj med Italijo in Anglijo, ki naj po izmenjavi pismem med Mussolinijem in Chamberlainom dovede do popuščanja napetosti med Rimom in Londonom. V mordašnjih londonskih krogih izrečno poudarjajo, da ni namen francosko-angleške demarše oslabeiti osi Rim-Berlin, marveč gre samo za poudarek naziranja, da bi pogajanja v troje mnogo hitreje pospešila ureditev španskega problema kakor

razprave v londonskem odboru za nevmešavanje. S tem bi se dalo najuspešnejše izogniti novi in morda še usodnejši krizi.

V zvezi z današnjo demaršo v Rimu naglašajo v pariških krogih, da je Italija še vedno nenaklonjena konferenci, ki bi ji ne prisostvovala tudi Nemčija. Rim je sicer pripravljen pogajati se v španskem vprašanju, toda pod gotovimi pogoji. Ako bo London sprejel italijanski predlog, ne sme nikogar prazeneti razširjenje konference tudi na druge države. Skupna linija, ki sta jo ustvarili vladi Velike Britanije in Francije, se ne bo spremenila. Po naglo doseženih uspehih na konferenci v Nyonu, po italijanskem pristanku na nyonske sklepe ter po resoluciji DN, sprejeti v četrtek, bočeta Pariz in London rešiti vse probleme, ki so nastali z italijansko intervencijo. Vsekakor Italija ne bo šla po nevarni poti osvajanja ozemlja v tuji državi, ne da bi se pri tem ozirala na režim, ki je v tej državi, ker bi slej ali prej izdatki za takšno osvojitve izjavili nered v italijanskih gospodarskih in finančnih sredstvih. Zato se v Londonu in Parizu nadejajo, da bo Rim razumel poziv za naglo in uspešno rešitev sedanjih problemov in da se ne bo spustil v nadaljnja teritorialna osvajanja, ker bo že bližnja bo-

dočnost eicer pokazala, da je bilo tako početje nevarno za mir.

Vsebinske note

Rim, 2. oktobra. br. Noto francoske in angleške vlade zaenkrat ne bo objavljena. Izvedelo se je samo, da obsega okrog 600 besed ter ne vsebuje nikakih konkretnih predlogov ali zahtev. Noto v glavnem opozarja na nujnost rešitve intervencionističnega problema v Španiji, ne da bi pri tem izključevala razpravo o morebitnih drugih vprašanjih, ki so v zvezi s Španijo. V ospredju je vprašanje umika tujih prostovoljcev, brez česar po sodbi Pariza in Londona ni mogoče rešiti španskega problema. Noto ob enem odgovarja na italijanske ugovore, češ da brez sodelovanja Nemčije pogajanja niso mogoča in naglašja, da se španski problem tiče neposredno zgolj Anglije, Francije in Italije. Če bi se k pogajanjem pritegnila tudi Nemčija, potem bi se morale povabiti tudi druge države, ki so na Španiji kakorkoli zainteresirane, predvsem Rusija in Portugalska. To pa bi pogajanja otežilo in zavleklo in ne bi dosegla zaželenega cilja. Uspeh nyonske konference in sporazum med Anglijo, Francijo in Italijo glede

pomorske kontrole kaže, da je to najboljša pravilna metoda za reševanje tega delikatnega problema. Noto ob koncu izraža upanje, da bo italijanska vlada upoštevala vse te okoliščine in sprejela to povabilo.

Ruski korak v Londonu

London, 2. oktobra. w. Sovjetski poslanik v Londonu Majski je izročil predsedniku odbora za nevmešavanje lordu Plymouthu noto svoje vlade, ki zahteva odprtitev francosko-španske meje, da se bo moglo valencijski vladi dobavljati orožje, vojni material in tudi prostovoljci. Noto opozarja na to, da je z odhodom francoskih in angleških vojnih ladij iz španskih vod postal nadzorstvo na španski obali fluzorno. Sedanja kontrola nad piratstvom in odposiljatev angleških in francoskih vojnih ladij v Sredozemsko morje pomeni intervencijo v korist generala Franca. Ta ugodnost za generala Franca se more izenačiti le tedaj, ako bo Francija odprla svojo pirenjsko mejo.

V tukašnjih diplomatskih krogih je ruska nota povzročila precejšnje presenečenje, ker je bila izročena v trenutku, ko si angleška vlada prizadeva pridobiti Italijo za sodelovanje na konferenci treh držav.

Šanghaj — kitajski Verdun

Hrabra kitajska armada junaško odbija japonske navale na Šanghaj, kot v svetovni vojni Francozi nemške navale na Verdun

Šanghaj, 2. oktobra. o. Na vsem šanghajskem bojišču so se večerj popoldne in davi nadaljevali hudi boji. Po zadnjih vesteh iz japonskega tabora so Japonci zavzeli nekaj postojank na severnem sektorju, sicer pa Japonci priznavajo, da so naleteli na neverjetno močan odpor Kitajcev in da jim zaradi tega še ni uspelo predreti njihovo glavno obrambno črto.

Najhujša je bila bitka v sektorju pri Liuhangu. Tam so japonski motorizirani oddelki, konjenica in letalci ponovno napadli dobro utrjene kitajske postojanke. Kitajci so z vso odločnostjo odbijali napad za napadom. Naravnost izreden pogum so pokazale njihove prednje straže. Ko so danes opoldne japonski napadi ponehali, so Kitajci prešli v protinapad, vendar tudi njim ni uspelo zavzeti japonskih postojank. Velika kitajska letalska eskadra je večerj hudo bombardirala prve japonske postojanke v Jangcepuju ter popolnoma razdejala blok hiš v bližini velikega japonskega letališča v Jangcepuju, od koder so vse zadnje dneve startale japonske eskadre za napade na kitajska nezaščitena mesta.

Na šanghajskem bojišču in v njegovem neposrednem ozadju je sedaj koncentriranih 500.000 kitajskih vojakov. Japonci vsaki krog so iznenađeni sprito odločnega odpora, na katerega so naleteli celo v severnem predelu prve kitajske obrambne črte, to je okrog Lotienja. Kakor zatrjujejo so si tam Kitajci zgradili kaverne in utrdbe iz armiranega betona, ki je ponekod debel kar po več metrov. Najslabotnejša je kitajska obramba v ljuhanškem sektorju, kjer je Japoncem uspelo zavzeti nekaj kitajskih postojank.

Japonski poraz na severni šanghajski fronti

Šanghaj, 2. oktobra. g. Na severni fronti pri Šanghaju nadaljujejo japonske čete svoj strateški umik, katerega vzrok do sedaj še ni jasen. V kitajskem glavnem stanu vlada zaradi tega umika veliko veselje, ker vidijo v tem potrditev dejstva, da so Japonci opustili poizkus, da bi z generalnim napadom razbili kitajske vrste. Japonci priznavajo, da znašajo njihove izgube samo pri Šanghaju od začetka sovražnosti 2000 mrtvih in 5000 ranjenih, pri

čemur pa niso všete izgube mornariških čet.

Japonsko uradno poročilo

Tokio, 2. oktobra. AA. Uradno poročilo o vojaških operacijah na severni kitajski fronti pravi:

Po poročilu iz Tiencina so japonski oddelki, ki operirajo ob progi Tiencin-Pukeo, zavzeli večerj popoldne Liencin, 44 km severno od Pencvea. Japonske prednje straže so davi krenile proti Tenceu. S fronte v Šansiju poročajo iz Tatunga, da so večerj Kitajci zapustili trdnjavo Jan Menkuan in se umaknili na drugo stran velikega zidu. Večerj so Japonci zasedli Tajceu. 120 km jugovzhodno od Tatunga in popolnoma uničili kitajske čete, ki so pustile na bojišču 800 mrtvih. Druga japonska kolona je zasedla Tajcingen, 10 km južnovzhodno od Tatunga. Predvečerjnjim so letela nad Kwanglungom tri kitajska letala, eno izmed njih so Japonci sestrelili. Večerj je oddelk Japoncev vkorakal v Ving. 10 km južnovzhodno od Cangcija, 140 km južnovzhodno od Tatunga. General Jansican je preselil krajevno vlado iz Tajvana v Lufan, kakšnih 200 km južnovzhodno od Tatunga.

Japonski generalni štab poroča, da je 60.000 Kitajcev obkoljenih v ravnini Tajceu v pokrajini Šansi.

Vorošilov: Vojna je blizu

Moskva, 2. oktobra. o. Po velikih manevrih ruske vojske je imel maršal Vorošilov v Minsku govor, v katerem je med drugim poudaril: Še nikoli nismo bili tako blizu vojni kakor danes. Na naših mejah grmijo topovi, zato se mora vsakdo izmed nas pripraviti na velike dogodke in obrambo domovine.

Ruske vojne priprave

Šanghaj, 2. oktobra. o. Iz liabarovska poročaja, da je bil ruski generalni štab za Daljni vzhod premeščen v Irkutsk. Mednarodni 1. rogi sodijo, da je to najboljši znak, da se Rusija pripravlja na akcijo proti Japoncem. Če bi generalni štab ostal še nadalje v Habarovsku, bi se lahko zgodilo, da bi japonska vojska vzdolž Amurja vdrila v Sibirijo in oddelila generalni štab od ostale ruske vojske, ki je koncentrirana okrog Bajkalskega jezera.

Kroftovi razgovori v Parizu

Popolno soglasje med ČSR in Francijo v zunanje političnih vprašanjih — Velicina ČSR v njeni umerjenosti

Pariz, 2. oktobra. b. Češkoslovaškega zunanje ministra dr. Krofto, ki je že v četrtek prišel iz Zeneve v Pariz, od koder odputuje jutri, je večerj sprejel v daljši avdienci podpredsednik francoske vlade Leon Blum. Razgovorov sta se udeležila tudi predsednik francoske vlade Chautemps ter zunanji ministri Delbos.

Francosko časopisje posveča obisku češkoslovaškega zunanje ministra veliko pozornost. »Paris Soir« piše med drugim: Francija in Pariz sta zadovoljna, da moreta pozdraviti na svojih tleh predstavnik češkoslovaške republike, s katero je Francija v neprekinjenem prijateljstvu od njene ustanovitve.

»Journal des Debats« poudarja: Razgovori češkoslovaškega zunanje ministra z odgovornimi francoskimi državniki ne bodo prinesli nikakih presenečenj, kajti Delbos se je razgovarjal s Krofto že v Zenevi, Blum pa v Pragi. Med Parizom in Prago je popolno soglasje v vseh zunanje političnih vprašanjih, ki zanimajo obe državi, zato si zastopniki obeh vlad pri njih srečanju nimajo kaj novega v tem pogledu povedati, razen da izmenjajo svoje misli o vseh perečih mednarodnih problemih. Medtem ko se udajajo totalitarne države

velikim zunanjim manifestacijam, da zmagoslavno kažejo na svojo povezanost, je Češkoslovaška slej ko prej prepirčana, da je prava velicina države v njeni umerjenosti. Zato opazujemo, da se češkoslovaška politika v 18 povojnih letih ni prav nič spremenila. ČSR je ostala zvesta svojim idejam in svojim prijateljem. Tudi v sedanjih razmerah ne vidi Praga nobenega razloga, da bi spremenila svoje stališče. Nasprotno, v vsem kaže celo popolno ravnodušnost, tudi proti obtožbam, ki jih avtoritarna sosesa že nad eno leto siplje nad njo. List navaja nato pisanje nacističnega »Völkischer Beobachter«-ja, ki trdi, da hoče ČSR s svojo podunavsko politiko iztisniti Nemčijo iz srednje Evrope. Da je ta trditve netočna, zadostuje navedba neštehtih govorov dr. Krofta in dr. Hodže o načrtih za ureditev Podunavja. Tudi sprječevalo popolne solidarnosti Male antante lahko dr. Krofta kadarkoli pokaže v Berlinu. Sklicuje se lahko pri tem na besede državnikov ostalih dveh maloantantnih držav, tudi na one iz najnovejšega časa.

Kupujte domače blago!

Italija za demokratsko monarhijo v Španiji

Generalu Francu naj se omogoči časten umik, španski prestol pa naj zasede princ Don Juan

Zeneva, 2. oktobra. b. Iz dobro poučene- ga vira se o italijanskih namelih glede Španije doznajajo naslednje zanimivosti: Navzlic odporu proti ženevski resoluciji se Italija zelo trudi, da bi v španskem vprašanju izvojevala primeren kompromis. Od kar se je nemški poslanik pri generalu Francu, dr. Faupel, vrnil v Nemčijo, je Nemčija spremenila svojo špansko politiko v znamenju nezanimanja, ki se je v poslednjem času še stopnjevalo. Poslanik Faupel je podal Hitlerju zelo neugodno poročilo o dejanskem položaju v Španiji in mu odsvetoval nadaljnje vmešavanje v španske zadeve. To je seveda izkvalo precejšnje razočaranje v Rimu in tako si je mogoče razlagati, zakaj je ta sedaj bolj naklonjen kompromisu, ki ga je še pred kratkim odklanjal. Mussolini je, kakor zatrjujejo v tukašnjih poučenih krogih, pripravljen generala Franca celo žrtvovati, vendar pod pogojem, da se mu ta prestižna izguba poravnata na drugi strani s kakimi koncesijami ali vsaj z jamstvom, da se Francov umik ne bo spremenil v triumf ljudske fronte.

Zato so se tu začele pojavljati že govorice o novem načrtu za ureditev španskega vprašanja. Po tem naj bi Španija spet postala monarhija, prestol pa naj bi zasedel sin bivšega španskega kralja Don Juan. Don Juan je zaradi svoje angleške vzgoje, še bolj pa zaradi svojih povsem liberalnih in demokratičnih nazorov v Angliji zelo priljubljen in bi zato Anglija najbrž ne nasprotovala, da zasede španski prestol. Mussolinijev načrt gre torej za tem, da bi pripravil generalu Francu kolikor mogoče časten umik, zmagovalje ljudske fronte pa preprečil z ustanovitvijo demokratske monarhije. Po informacijah iz tega poučene- ga vira se zdi, da ne gre le za »poskusni balon«, temveč za resen načrt, s katerim se italijanska diplomacija peča že nekaj časa.

Nacionalistično vojno poročilo

Salamanca, 2. oktobra. AA. Večerjajnje poročilo vrhovnega nacionalističnega poveljstva pravi: V vzhodnem odseku asturskega bojišča so naše čete zavzele kraj El Labra, višine severno od tega kraja ter nasprotne postojanke med Lerrance in Riasde na desni obali reke Sela. Razen tega so zavzele tudi tri vasi na cesti, ki pelje iz Riba de Sela Xariondas do Ovieda, jugovzhodno od Utrasa. Hudi boji so se vršili pri Cadavongu, v znanem romarskem kraju. Nacionalističnim četam se je končno posrečilo mesto zavzeti. Na zapadnem bojišču v Asturiji se nadaljuje topniški dvoboj. Nekaj časa je trajala tudi pešadijska bitka.

Na leonskem bojišču je ena od naših kolon dospela do črte La Brand-Are-Gleres-Tolibi, kjer je sovražnik predvojem umikom zažgal vas Tolibi Avajo. Neke druga naša kolona je zavzela višine severno od Tarna in Maliala Vega.

Na aragonskem bojišču smo sovražnikove napade odbili in je pri tem nasprotnik utrpel večje izgube. V četrtek so se naša letala spustila v zračno bitko nad Gijonom in sestrelila en nasprotni lovski avion. Med bitko naslednjega dne so naša letala pri kraju Fuen Deodos sestrelila še dva dvomotorna aviona.

Zaupnica Negrinovi vladi

Valencia, 2. oktobra. AA. Dopoldne se je vršila seja poslanske zbornice pod predsedstvom Martinezja Baria. Seja se je končala ob 12.15 s soglasnim izglasovanjem zaupnice v a. l. Po us'avi se poslanska zbornica sešestane 1. januarja 1938, razen če je ne bi že prej sklical na zasedanje predsednik republike.

Odlikovanje Hitlerja in Mussolinija

Saint Jean de Luz, 2. oktobra. AA. General Franco je odlikoval italijanskega

kralja, Mussolinija in Hitlerja, da dokaže svojo lojalnost in hvalečnost narodom, ki so v tragičnem in slavnem trenutku španske križarske vojne proti barbarstvu dokazali svoje plemenito prijateljstvo do nacionalne Španije.

Obstreljevanje Barcelone

Barcelona, 2. oktobra. AA. Pri večerjajšnjem popoldanskem bombardiranju mesta so sodelovale tri letalske eskadre, ki so metale bombe in streljale tudi iz strojnih na mešane. Tako je bilo ubitih tudi nekaj šolarjev, ki so se igrali na dvoriščih svojih hiš. Kolikor se je moglo dosegel ugotoviti, je bilo ranjenih 87 oseb, ubitih 45, kakih 60 hiš pa je več ali manj poškodovanih.

Nobenih sprememb v notranji španski politiki

Valencia, 2. oktobra. AA. V izjavi, ki jo je dal listu »El Liberal« Martinez Bario, predsednik španskega parlamenta, je poudaril, da za sedaj ni pričakovati nikakih sprememb v republikanski notranji politiki. Preuranjene politične spremembe bi resno ogrozile razvoj vojnih operacij. Za svojo osebo lahko izjavim, je nadaljeval Bario, da imam popolno zaupanje v sedanja republikanska vlado. Naš čas prihaja!

Izgon španskih beguncev iz Francije

Perpignan, 2. oktobra. AA. Prefekt vzhodnih Pirenjev je že začel izvajati ukrepe, ki jih je izdala notranje ministrstvo za izgon tujcev iz Francije. Tako bo okoli 50.000 ljudi prepeljanih iz raznih krajev na francoskem zopet v Španijo. Že snovi so odpeljali na špansko mejo 1500 beguncev. Večina beguncev se je odpeljala z vlakom v Touns de Carol.

Dr. Kalfus zopet finančni minister ČSR

Praga, 2. oktobra. AA. Ministrski svet je dal predsedniku vlade dr. Hodži pooblastilo, da predloži predsedniku republike imenovanje dr. Kalfusa za finančnega ministra. Mesto finančnega ministra je ostalo po krizi izza junija, ko je dr. Kalfus zaradi spora z vlado v vprašanju žitnih cen odstopil, nezasedeno. Zatočasno je posle finančnega ministra vodil sedanjí prosvetni minister dr. Franke.

Praški listi, med njimi tudi organ vladne »Agrarne stranke« »Venkov«, prinašajo podrobnosti o proračunskem delu vlade, ki je bilo zaključeno preteklo nedeljo. Vlada večina je sprejela vse, kar se nanaša na dejansko uravnovesje proračuna za leto 1938 in za kritje nekaterih posebnih izdatkov, zlasti onih za narodno obrambo. Predsednik vlade je v zvezi s tem zaključil tudi svoje razgovore z dr. Kalfusom, ki se povsem strinja z vladnim proračunskim programom ter s predlogom dr. Hodže, ki želi, da bi se še v tem letu osnoval fond za amortizacijo javnih dolgov. Na podlagi tega sporazuma je danes prezident republike dr. Beneš imenoval dr. Kalfusa za finančnega ministra.

Vrednost oglasov v dnevnikih najboljše presodite po številu malih oglasov. — Današnje »Jutro« ima

455

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Zagrebska pogajanja niso rodila uspeha

Včera sta bila še dva sestanka beograjskih delegatov z dr. Mačkom, a ni prišlo do končnega sporazuma — Sedaj se bodo pogajali zopet srbijanski opozicijski šefi med seboj

Zagreb, 2. oktobra. o. Tretji sestanek dr. Mačka z zastopniki beograjske združene opozicije, kateremu so spet prisostvovali inž. Košutić in prof. Jelasić za HSS in Vilder ter Kosačević za SDS, je bil danes dopoldne od 9. do 11.30 v Mačkovi politični pisarni na Prilazu. Še pred sestankom so imeli beograjski delegati v hotelu »Esplanade« poseben posvet. Čeprav so beograjski delegati včeraj izrazili nado, da se bodo lahko danes že z opokdanskim brzovalnikom vrnil nazaj v Beograd, dopoldne dela niso opravili in je bil zvečer ob 18. še četrti sestanek. Trajal je eno uro. Kmalu po 19. je bil objavljen naslednji komuniké:

»Danes od 18. do 19. ure se je vršil zaključni sestanek delegatov strank združene opozicije in KDK pod vodstvom predsednika dr. Mačka. Delegatje Gavrilović, Marković in Vlačić se vrnejo v Beograd, da predložijo svojim strankam poročila o pogajanjih, tako da bodo njihova vodstva lahko sprejela potrebne sklepe.«

Beograjski delegatje so bili ves čas v telefonskih stikih z Beogradom, toda difference so še vedno tako bistvene, da jih ni bilo mogoče po telefonu odpraviti. Tudi intenzivno posredovanje SDS je ostalo brez uspeha.

V zagrebških političnih krogih je zavladalo precejšnje razočaranje, ker je javnost sprito optimističnih informacij zagrebškega tiska pričakovala, da bo že tokrat doseženo soglasje glede teksta zagrebškega sporazuma ter da se bodo šefi izvenparlamentarnih opozicijskih skupin kmalu sestali in sporazum podpisali.

Iz vodstva HSS smo prejeli informacije, ki morajo veljati za avtentične. Po njih je dr. Maček brezkompromisno vztrajal pri temeljnem načelu »hrvatskega narodnega pokreta«, namreč pri posebni narodni individualnosti in narodni suverenosti Hrvata z vsemi posledicami, ki jih povzroča tako načelo, na kar beograjski delegati niso mogli pristati. Vse ostale pripombe dr. Mačka so bile postranskega pomena. Resume tridnevnih razgovorov v Zagrebu je ta, da se dr. Maček ni zadovoljil z beograjskim besedilom sporazuma in da je predložil bistvene spremembe, s katerimi pa bo imel beograjski del združene opozicije še mnogo preglavic, preden bo mogel nanje pristati.

Nocoj ob 11.30 so beograjski delegatje odpotovali nazaj v Beograd, dr. Maček pa se jutri umakne v Kupinec.

Kakor že vse te dni so bili zastopniki posameznih političnih skupin, ki sodelujejo pri teh pogajanjih, tudi danes napram novinarjem zelo rezervirani. Tudi delegati beograjskega dela združene opozicije niso hoteli dati nikake izjave, čeprav so jih novinarji oblegali ves dan. Še bolj redkobesedni so bili po večernem sestanku, ko so se vedno silovito lale na komuniké, češ da je v njem vse povedano. Le iz vodilnih krogov bivše SDS, ki so si na vsi moč prizadevali, da bi pospešili sporazum, izjavljajo tudi nocoj, da zagrebški sestanki ne pomenijo nikakega neuspeha, temveč velik korak naprej. Po njihovem mnenju bo treba le še malo časa, da se doseže končno soglasje.

Poziv
V noči od 23. na 24. septembra t. l. so bili v Mitlonski tiskarni v Grobljah poškodovani tiskarski stroji. Kdor izsledi storilce, prejme nagrado 10.000 dinarjev.

Uprava policije v Ljubljani.

Beleške

»Iz sporazuma ne bo nič«

Tako soglasno zatrjujejo vsa glasila JRZ, ki se v svojih sodbah in nazorih redkokdaj tako strinjajo kakor to pot. Prav značilen je uvodnik, ki ga je v svoji zadnji številki objavila splitska »Država«, glasilo JRZ za Dalmacijo. Iz članka se jasno vidi, da JRZ želi in teži JRZ. V utemeljitve svoje trditve, da »iz sporazuma ne bo nič«, navaja »Država« naslednje tri razloge:

1) dr. Maček ni tako naiven, da bi sklepal sporazum z ljudmi, ki nimajo zaslonbe med ljudstvom in mu ne morejo priti nikakih garancij, da bodo svoje obveznosti izpolnili;

2) pri sporazumu bi sodelovalo več različnih skupin, od katerih se nobena ne odriče svojih političnih individualnosti in ki nimajo nobene druge skupne težnje, kakor težnjo po oblasti;

3) dr. Maček je realen politik, Ljuba Davidović fantast, Jova Jovanović oportunist, Aca Stanojević pa ne bo nikdar pristal na kakršnokoli federacijo, ker ima drugačne nazore o ureditvi države.

Po vsem tem je »Država« prepričana, da je »skrajno neresno, kar dela združena opozicija, in bo to tudi čas sam pokazal. Končno poziva list srbijanske opozicijske šefe, naj gredo raje med ljudstvo, kakor pa v Zagreb... Tudi s tem izraža splitski list željo vseh svojih pobratimov in postrimov.

V taboru zagrebških zaveznikov

S posebno vneto intrigirajo hrvatski klerikali proti vsakemu realnemu gledanju hrvatskih politikov na naša notranja državna vprašanja. V enem delu zagrebške in v vsej beograjski združeni opoziciji pravilno smatrajo, da je obnova polne demokracije najboljša pot h končni ureditvi našega državnega življenja. Vilderjeva »Nova riječ« je nedavno postavila demokratsko čistočoslovaško za vzor, ki bi mu morali slediti tudi mi.

V okvir zagrebškega mišljenja se izjavlja g. Vilderja res nekoliko težko podaja, saj je čistočoslovaška unitaristična država in od temelja do vrha zgrajena na osnovi državnega edinstva z dokaj skromno pokrajinsko samoupravo, kakršno bi pri nas lahko takoj uvedli že na osnovi sedanje ustave. Toda zagrebško klerikalno glosilo je v polemiki z g. Vilderjem zagrabilo stvar drugače. Ker g. Vilder ugotavlja, da je skupni program strank v čl. vladni koalicijski obramba demokracije in konsolidacija države, se »Hrvatska straža« ogorčeno sprašuje, ali naj bo demokracija in konsolidacija države tudi program združene opozicije in kje ostaja potem hrvatsko vprašanje. Dokler česka demokracija ne reši vprašanja slovaškega naroda in dokler bo izvajala nad njim dosedanje politiko, tako dolgo moramo po mnenju »Hrvatske straže« od take demokracije bežati, kakor vrag beži, ako zavohla kadilo...

Borba za Bunjevce

Večkrat smo že imeli priliko zabeležiti brezplodno, a značilno borbo za Bunjevce v Bački. Kakor je znano, jih v Zagrebu proglašajo za Hrvate, v Beogradu in Novem Sadu pa deloma za Srbe, deloma za samostojno skupino Jugoslovencev. V zadnjem času sta se o tej stvari hudo sporekli tudi beograjska »Samouprava« in zagrebška »Hrvatska straža«, ki sta drugače druga drugemu zelo naklonjeni. Glavno glasilo JRZ zaključuje svojo lekcijo zagrebškemu klerikalnemu listu z besedami:

»Naši Bunjevci so dobri Jugoslovenci in njihče nima pravice se jim vsiljevati za varuha ali jim vsiljevati nazore, ki so daleč od njihove volje. Za nas je glavno, da so Bunjevci dobri Jugoslovenci, brez ozira na plemenske razlike.«

Naj še enkrat opozorimo, da je »Samouprava« glasilo JRZ, torej glasilo iste stranke kakor »Slovenec« in »Slovenski dom«, »Domoljub« in »Slovenski gospodar«!

Nov dnevnik

S 1. oktobrom je začela vnovič izhajati šibeniška »Tribuna«, ki je izhajala še poprej par let, a je pred nekaj meseci prenehala. Sedaj bo izhajala celo kot dnevnik, dočim je poprej izhajala le kot trikrat na teden. Iz prve številke se še ne da razbrati, kakšno politiko hoče list zastopati, le to je razvidno, da ne plava v mačkovskih vodah.

Volitve v železničarski bolniški fond

V sredo 6. t. m. si bodo železničarji po vsej državi izvolili novo vodstvo svojega bolniškega in podpornega fonda za prihodnja tri leta. Volitve se vršijo po direkcijskih, na področju vseh direkcijskih vložilo svoje liste Udruženje jugoslovanskih železničarjev in brodarjev, povsod pa so vložene tudi liste drugih skupin. Med železničarji se vodi za volitve živahna agitacija, vendar ni dvoma, da bodo tudi to pot, kakor vedno doslej, zmagale liste UJNZB.

Izpopolnitev zagrebškega mestnega sveta

Kakor poročajo iz Zagreba, je notranje ministrstvo imenovalo 14 novih članov zagrebškega mestnega sveta. Mestni svet je s tem zopet izpolnjen na število, kakršnega določa zakon o mestnih občinah. Teh 14 mest je bilo izpraznjenih, ker so podali na nje ostavke pristaši dr. Mačka. Med novimi mestnimi svetniki zaradi tega mačkovec ni, temveč so nekateri pristaši JRZ, drugi pa politično neopredeljeni.

Iz državne službe

Beograd, 2. oktobra. p. Napredovali so uradniški pripravniki dr. Niko Voinčina, dr. Leo Bleiweis, dr. Valentin Kušar in dr. Anton Sajna za sekundarne zdravnike, in sicer prvi v državni bolnišnici za duševne bolezni na Studencu, ostali v obeh državnih bolnicah v Ljubljani. — Vpokojen je Josip Priac, višji kontrolor v šestki skupini železniškega ravnanstva v Ljubljani.

Otvoritev letalske zveze z Italijo

Rim, 2. oktobra. AA. Na podlagi dogovora, sklenjenega 19. septembra t. l., med zastopniki jugoslovanskega, italijanskega in rumunskega letalstva o uvedbi letalskih prog Rim — Beograd — Bukarešta — Konstancja in Milan — Benetke — Zagreb — Beograd — Bukarešta — Konstancja, se v ponedeljek 4. oktobra uvede promet na črti Rim — Beograd — Bukarešta. Letalo družbe »Ala Littoria« bo s poročevalci listov odšlo iz Rima v ponedeljek ob 7.40 in bo prišlo v Beograd okoli 10. Takoj nato bo nadaljevalo vožnjo v Bukarešto, kamor bo prišlo ob 14. po vzhodnoevropskem času. Na beograjskem letališču priredijo prveemu letalu nove letalske zveze, ki bo znatno pospešila promet med navedenimi tremi državami, slavnosten sprejem.

»Slovenec« in »gospodje iz Kazine«

V včerajšnjem »Jutru« smo že poročali, da je bila v petek zvečer plenarna seja odbora za postavitev spomenika kralji Aleksandru v Ljubljani. Na seji so razpravljali o dveh vprašanjih: ali je prostor na sedanjem vrtu kazinske restavracije s stališča dostojnosti prostora primeren za spomenik ali ne, in ali je odločitev odbora glede samega spomenika v skladu z določbami in duhom svojačasnega razpisa ali ne. Večina članov odbora se je izrekla proti temu, da bi se postavil spomenik na sedanjem kazinskem vrtu, ki bo šele v daljni bodočnosti po obstoječih regulacijskih načrtih tvoril poseben trg, zvezan na eni strani z Zvezdo, na drugi pa z novo ulico po sedaj še neodprtem prostoru do Prešernove ulice.

Seja je bila mestoma zelo živahna. Predsednik odbora g. senator Hribar je očital gospodom, ki so glasovali proti kazinskemu vrtu »zavlačevalno politiko«, kar je seveda dalo povod za ostre proteste. Dejstvo pa je to, da g. senator plenumu spomeniškega odbora vse do srede septembra ni predložil niti vprašanja prostora niti vprašanja osnutka za spomenik, akoravni so bila vsa predhodna vprašanja, ki so se tikala samega prostora, že meseca aprila povoljno in definitivno rešena. Polemika o »zavlačevalni taktiki« bi bila zato prav zanimiva.

Zahvale tujih vojaških predstavnikov

Beograd, 2. oktobra. AA. Vojni minister general Ljubomir Matić je dobil tole brzojavko: »Thurn-Severin. — Generalu Matiću, ministru vojne in mornarice. — Ko zapuščam vašo prekrasno državo, vas prosim, da izvolite sprejeti vi kakor tudi general Nedić moje toplo zahvalo za sprejem, ki ste mi ga izvolili izkazati, jaz pa pošiljam svoj najprijetnejši pozdrav slavni jugoslovanski vojski. — General Gamelin.

Beograd, 2. oktobra. AA. Ob odhodu iz naše države so poslali šefi vojaških odposlanstev, ki so se udeležili naših manevrov na Kolpi, načelniku generalnega štaba generalu Milutinu Nediću tele brzojavke:

»Izreklam vam svojo zahvalo za izredno priščen sprejem, ki sem ga doživel, in vam želim kar največ uspeha. General Parniani.

»V trenutku, ko zapuščam jugoslovensko tla, vas prosim, da sprejmete zahvalo grškega odposlanstva in naše želje za večično vaše države in vaše vojske. Živela Jugoslavija! General Papagos.«

»Zelo sem bil srečen, da sem mogel prisostvovati manevrom na Kolpi in neposredno ugotoviti veliko veljavo hrabre jugoslovanske armade. Ganjen nad iskrenim sprejemom, ki sem ga doživel za svojega obiska v vaši dragi državi, se pristočno zahvaljujem vaši ekscelenci in

Je učinkovitejši

in popolnejši je sedaj Trilyzin, ker mu je dodana posebna substanca, ki varuje teme in lase pred drobnimi, glivicami aličnimi organizmi. Nova biološka izkustva potrjujejo, da povzročajo te klice aršeb, prihajajo iz padanja las. To dejstvo je našlo takoj praktičen primer pri Trilyzinu, ker TRILYSIN VEDNO VZPOREJA SVOJ KORAK Z VEDO. Trilyzin je biološko sredstvo, ki hrani, krepi ter ohranja Vaše lase zdrave, odpravlja prihajajo ter preprečuje izpadanje las.

V Palestini zopet mir

Arabske voditelje so včeraj na angleški križarki deportirali na otok Seychellen v Indijskem oceanu

London, 2. oktobra. br. Vsi današnji listi brez izjeme odobravajo energične ukrepe, ki jih je izdala vlada v Palestini, da napravi konec arabskemu terorizmu ter poudarjajo, da je vlada dolgo potrpežljiva in skušala na mirujočim način urediti razmerje med Zidi in Arabci. Večina prebivalstva je to odobraval, le nekateri prenapetosti so hoteli z nasiljem uveljaviti svoje, stačile. Zato tudi ukrepi, ki so bili izdani, niso naprjeni proti Arabcem, marveč samo proti peščici ljudi, ki je neprestano kršila javni red in mir. To dokazuje tudi dejstvo, da je sedaj, ko so ti nepopolniji elementi odstranjeni, v vsej državi mir in red.

Kljub temu so angleške oblasti v Palestini še poostrele varnostne ukrepe. Policijske in vojaške straže so povečane. Po vseh mestih križarijo močne patrle na avtomobilih in motokikih, na vseh važnejših postojankah pa so postavile strojnice. Vse osebe, zoper katere so bila izdana aretacijska povelja, so bile prijete, le predsednika arabske nacionalne stranke Džemal Huseina

doslej še niso mogli izslediti in sumijo, da se mu je posrečilo pobegniti preko meje. Arabski trgovci so v znak žalovanja zaprli trgovine. Pokrajinski komisarij so sedaj dobili pooblastilo, da smejo zahtevati takojšnje odprave zaprtih trgovin, v nasprotnem primeru pa se s vsem takim trgovcem in obrtnikom odvzamejo koncesije. Policijski komisarij so povsod izdali proglase, v katerih pozivajo prebivalstvo k brezpogojni pokorščini oblasti, ker se bo proti vsem, ki bi kakorkoli skušali motiti javni red in mir, postopalo z vso strogostjo.

Aretirane arabske voditelje so že sredi aprila na križarko »Sussex«, ki je bila zasedana v Haifi. Danes dopoldne je križarka odplula, a se je že par ur zopet vrnila. Na odprtem morju so aretirance vkrkali na drugo angleško vojno ladjo, s katero jih bodo prepeljali na otok Seychellen v Indijskem oceanu, kjer bodo nameščeni v poseben taborišču in pod stalnim policijskim nadzorstvom. Angleške oblasti so prepričane, da bo sedaj zavladal v Palestini končno red in mir.

Chautempsova vlada trdna

Na včerajšnji celodnevni seji vlade je bilo doseženo popolno soglasje glede vseh perečih problemov

Pariz, 2. oktobra. br. Francoska vlada je imela danes pod predsedstvom predsednika republike Lebruna važno sejo, na kateri je obravnavala vsa notranjepolitična, zunanje-politična, gospodarska ter socialna vprašanja. Na seji je prišlo do popolnega soglasja glede vseh vprašanj in so bile s tem razpršene vse vesti o hudih nesoglasjih med radikali in socialisti. Ministrski predsednik Chautemps in podpredsednik vlade Leon Blum sta se že poprej dogovorila glede vseh problemov, pri katerih so se pojavila različna naziranja in prišla do zaključka, da je treba dosedanje socialne pridobitve na vsej črti ohraniti in izpopolniti, hkrati pa storiti vse za uvrščanje franka in započeti energično borbo proti spekulaciji, ne da bi se pri tem kakorkoli omejevala svobodna trgovina. Vse to je danes ministrski svet, ki je zasedal dopoldne in popoldne, potrdil. O sklopih ministrskega sveta je bil izdan obširen komuniké, ki ugotavlja med drugim:

1. Vlada se odločno izjavlja proti vsaki kontroli valute ali proti avtarkičnim ukrepom in hoče ostati zvesta svobodi valute in oni politiki, ki se izraža v dogovoru trojice od meseca septembra 1936.

2. Vlada bo odločno nadaljevala mirno politiko, ki jo vodi že 15 mesecev vztrajno in z uspehom. V sporazumu z Veliko Britanijo misli francoska vlada doseči od drugih držav spoštovanje nevmešavanja v notranje španske zadeve. Francoska vlada bo tudi dalje energično branila življenjske interese Francije ter si pri tem prizadevala ohraniti mirujočnega očakaša do drugih narodov ter jih pospešiti.

3. Ministrski svet odobrava izjavo, ki jo je ministrski predsednik dal pred preiskovalnim odborom ter pooblašča delovnega

ministra, da odredi potrebne odredbe za izvedbo zaključnih sklepov pododpora za pospešitev produkcije pod pogoj, ki so določeni v zakonu o 40-urnem tednu.

4. Vlada opozarja vse državljane na potrebo javnega reda in socialne discipline.

5. Vlada bo napravila konec rovanju gotovih izomzemec na francoskem ozemlju. Ministrski svet odobrava nedavno od ministrskega predsednika postavljene predloge, ki naj jih notranji minister primerno predela. Ti predlogi določajo nadzorstvo in neobhodno potrebni konec intrig vseh inozemskih agitatorjev.

6. Vlada je prepričana o potrebi stalne akcije za uspeh svojih nalog ter poudarja, da politika, ki je določena v tej izjavi, ne bo ogrožena s predstojajočimi kantonalnimi volitvami.

Zunanji minister Delbos je poročal o rezultatih nyonske konference, o delu Društva narodov, o ženevskih posvetovanjih in o pogajanjih med Francijo in Veliko Britanijo, ki naj napravijo konec vmešavanja inozemcev v španske zadeve. Ministrski predsednik Chautemps je čestital zunanjemu ministru za njegova prizadevanja za ohranitev miru.

Francosko posojilo v Angliji

London, 2. oktobra. b. Iz zanesljivega vira se doznava, da so se že pred tedni začela v Londonu pogajanja francoskih finančnih krogov z angleškimi za večje dolgoročno posojilo. Pogajanja so baje že zelo napredovala. Namen posojila naj bi bila okrepitev francoske franka, obenem pa tudi potrditev angleško-francoskega gospodarskega sodelovanja.

Veliki nakupi zlata v Londonu

London, 2. oktobra. b. Na londonskem trgu zlata je v zadnjem času zaznamovali velike nakupe zlata, ki so samo včeraj dosegli nad milijon funtov, kar predstavlja po znani paniki iz junija letošnjega leta doslej najvišjo vsoto.

Granate v kolodvorski garderobi

Pariz, 2. oktobra. AA. Na neki postaji v bližini Pariza je policija včeraj našla zavoj s štiri granatami po 637 mm. Zavoj je bil že dalje časa v zalogi na postaji.

Nov češkoslovaški poslanik v Moskvi

Praga, 2. oktobra. b. V četrtek je zapustil Moskvo na poti v Prago, kamor se vrača, dosedanjí češkoslovaški poslanik Pavlu, katerega bo zamenjal Zdenek Fierlinger, ki je tudi že na poti v Moskvo.

Notranjepolitično vrenje na Poljskem

Varšava, 2. oktobra. AA. Notranjepolitično vrenje na Poljskem se kaže na zunanji zlasti z neprestanim ustanavljanjem novih političnih strank in organizacij. V sejmju je bila včeraj ustanovljena nova stranka pod imenom »katoliški narodni sporazum«. Na čelu nove stranke je znani industrijec Anžej Wierzbicki. Vsi ostali vodilni člani stranke so veieposelniki.

Spor med vlado in Zvezo poljskih učiteljev, ki šteje po uradnih navedbah 48.000 članov, se je v zadnjem času poostri. Na-

pod pogoji, ki veljajo za državne uslužbence. V tem primeru imata rodbinsko doklado za otroka likvidirati pristojna banovina ali občinska oblast po določilih, po katerih izplačuje svojim uslužbencem rodbinsko doklado za otroka.

Mednarodna fotorazstava v Zagrebu

Zagreb, 2. oktobra. o. Danes dopoldne sta bili v Umetniškem paviljonu otvorjeni V. mednarodna razstava umetniške fotografije in prva mednarodna razstava fototiska in foto-literature. K otvoritvi so prišli zastopniki turističnih in gospodarskih krogov, predsednik rumunske zveze fotografikov amaterjev, člani zagrebškega Fotokluba in mnogo fotografov-amaterjev. Na razstavi so zbrana krasna fotografirska dela iz 33 držav, poleg drugih tudi iz Japonske in belgijskega Konga. Ob zaključku razstave bo posebna žirija ocenila razstavljena dela in določila posebne nagrade za najboljša dela.

Nevaren hajduk obsojen na smrt

Beograd, 2. oktobra. p. V Kragujevcu je bil danes obsojen na smrt hajduk Ignjatijević. Njegovih 25 soobtožencev pa je bilo obsojenih skupno na 123 let robije.

Vremenska napoved

Zemunsko vremensko poročilo. Evropski Zračni pritisk na evropski celini povišuje. Z zehoda se približuje tople val, z oblačnim in deževnim vremenom. Na Balkanskem polotoku prihaja še nadalje topli zrak s Sredozemskega morja in ustvarja oblačnost in dež sredi polotoka in v Panonski kotlini. Drugače se v vsej Evropi postopno slabša. Jugoslavija: Jasno na Primorju in na skrajnem severozahodu, povsod drugod oblačno. Dežuje tu pa tam sredi države in v vzhodnih krajih. Temperatura je nekoliko povišana. Najvišja toplota Ljubljana 7, najnižja Mostar 25 stopinj.

Zemunsko vremenska napoved: Pretežno oblačno s padavinami v zahodnih predelih. Nekaj dežja utegne biti tu pa tam tudi v vzhodni polovici. Toplota brez posebne spremembe.

Zagrebška: Oblačno, nekoliko vetrovno in neustojno, vendar nekoliko toplejša vreme.

Dunajska: Lepo in mlo jesensko vreme bo najbrže še trajalo, v nižinah ponekod jutranja megla.

Naši kraji in ljudje

Naš prijatelj — dr. Přemysl Šámal

Kancelar pisarne predsednika čsl. republike dr. Přemysl Šámal bo jutri praznoval svoj 70. rojstni dan. Slavljenec je predstavnik iz onega slavnega pokolenja, ki je stopilo v češko javno življenje v devetdesetih letih minulega veka pod znanim nazivom »Omladina«. Člani te generacije so kot mladeniči preživljali težko duševno depresijo češkega naroda tesno pred svetovno vojno, ob izbruhu vesoljnega pokolja pa so se z izrednim pogumom in bojevitostjo strastno vrgli v boj za osvoboditev. To je bilo pokolenje, ki je trpelo, se iztrpelo, učilo in v neenaki borbi češkega naroda z monarhijo ogromno prispevalo k uspešni izidi boja za svobodo.

Je pokazal izredne sposobnosti in velik uspeh. Njegova naloga je bila neverjetno težka in delikatna. Za tak urad iz avstrijskih dob ni bilo analogije, segati po vzoru nazaj na dobo slavnih čeških kraljev Karla IV. in Jurija Podjebradskega pa je bilo zaradi čisto izpremenjenih prilik popolnoma nemogoče. Dr. Šámal je moral sam dati vsebino svoji funkciji. Predsednik Masaryk se je na vse kriplje branil vsakega ceremoniala, ki bi količič spominjal na šege avstrijskega dvora. Kakor znano, ni hotel nikoli sesti v slavnostno državno kočijo in o stičnih stvarih sploh ni hotel niti slišati. Danes je urad predsedniške pisarne tako skrbno in dobro organiziran, da se nobena mlada država ne more ponašati z enako ustanovo.

Dr. Šámal je človek izredno dobrega srca, ljubezniv in vrl moč, pri tem pa rojen kavalir, z ogromno izobrazbo, s širo-

žal mu te želje ne morejo izpolniti, ker bo njegov grob menda ostal za zmerom neznan. Mnogi Beograjčani se še spominjajo, kako je inž. Gosar junško korakal na morišče in med potjo vzdikal: »Živel kralj Peter! Živela Srbija!«

Danes se bodo junaku mučeniku inž. Gosarju oddolžili dobrovoljci in na pokojniški rojstni hiši v Stari Loki št. 3 ob 10. dopoldne odkrili spominsko ploščo, kakor nam jo kaže slika. Plošča je izdelana iz trdega brčkastega rumenkastega marmorja, na njo je pritrjen bronast emblemi vojnih dobrovoljcev, poleg emblema je vklesan napis v živordežih črkah. Osmutek in bronasti emblemi sta delo profesorja Antona Severja, livarsko delo je izvršila tovarna Mostar, kamnoseško pa tverka Alojzij Vodnik v Ljubljani.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Dr. Přemysl Šámal zastuži, da se ga ob njegovih 70-letnici spominjamo na tem mestu, saj je naš prijatelj in sobojevnik naših najboljših mož. Že iz mladih let je bil tako zelo navezan na našo usodo, da je čustvoval z nami, kakor da mu je zibelka tekla na Slovenskem in kakor da je sin naše zemlje. Bil je s prof. Hlavo, dr. B. Franto in s celo družbo pravih čeških domoljubov vsakoletni stalni gost našega Bleda, osobito pa je ljubil naše planine. Iz naših krajev ga je vodila pot čisto tudi na jug, v Zagreb, Bosno, Beograd in Črnogor. Do najmanjših podrobnosti je na ličju mesta proučil prilike na slovenskem jugu, kjer ima še danes nebroj dobrih prijateljev in odličnih zvez.

Težišče njegovega delovanja pa pada v vojno dobo. Dr. Šámal je bil glava čsl. in jugoslovskega uporniškega gibanja, takorekó šef generalnega štaba zarotnikov proti Avstriji. Po svojem političnem usmerjenju je bil realisti, osebn prijatelj in častilec T. G. Masaryka. Slednji ga je postavil na čelo zarotniški organizaciji, ki jo danes imenujemo »Maffio«. Zgodovina te organizacije je dovolj znana. Dr. Šámal si je od samega začetka prizadeval navesti stike čeških zarotnikov z enakomislečimi na jugu, kar se mu je popolnoma posrečilo l. 1917, ko so se temu gibanju pridružili dr. Žerjav, dr. Kramer in Rudolf Giunio. Odslej sta obe organizaciji delovali skupno kot enotno telo. Složno, toda težko in nevarno delo je bilo ovenčano tudi s prekrasnimi uspehi, kar je predvsem zaslug dr. Šámala. Ko se je po končani vojni, pred Božičem l. 1918. predsednik Masaryk vračal iz tujine v Prago že kot poglavar čsl. republike, ga je pri prvem koraku na osvobodjenih praških tleh pozdravil dr. Šámal na čelu »maffije«. Masaryk pa mu je na pozdrav odgovoril z zadovoljnim nasmehom: »Dobro ste delali!«

Dr. Šámal ni bil nikoli politik, pač pa je bil v stalnih stikih z vsemi strankami, darsi se je pri tem skrbno čuval, da bi ga kaj ne potegnili v politični vrvež. Javnost je pričakovala, da bo tudi po vojni igral veliko vlogo v politiki, kakor je bil delaven med vojno. On pa v svoji skromnosti ni ubral te poti. Prvo dobo je bil sicer poslanec in pri volitvah za praškega župana je bil tudi izvoljen, kasneje pa je popolnoma stopil v ozadje in šel tja, kamor ga je srce gnalo: poslužiti in pomagati predsedniku Masaryku. Postal je šef predsedniške pisarne, kancelar, kakor so na Šámalovo željo imenovali to visoko uradno mesto.

Iz voditelja zarotnikov je postal prvi uradni svobodni češkoslovaške republike, predstavnik in stalni spremljevalec državnega poglavarja. Tudi v tem poslu

kim obzorjem in finim taktom: Kakor rojen za tako izredno funkcijo. Po češkoslovaški je kot kancelar spremljal kralja Aleksandra, kadar je bil slednji uradno ali neuradno gost predsednika Masaryka; pokojni kralj je dr. Šámala izredno cenil. Bil je tudi spremljevalec kralja Karla rumunškega in pred leti egiptovskega kralja Fuada, stalno je tudi navzoč, kadar predsednik republike sprejema poslanike tujih držav. Svoj važni posel je dr. Šámal vršil vsa leta pod predsednikom dr. Masarykom, ostal pa je na svojem mestu tudi pod sedanjim predsednikom dr. Edvardom Benešem. Novi predsednik takisto ceni kancelarja Šámala in ga je potrdil na dosedanjem mestu hotel pokazati čvrsto povezanost Masarykovskega režima z dosedanjim režimom, ali kakor je sam zardil: »Nič se ni izpremenilo.«

Odličnemu prijatelju našega naroda dr. Přemyslu Šámalu iskreno častitamo k njegovemu jubileju in mu želimo, da bi še mnogo let uspešno služil svoji domovini, na katere procvitu je ves slovenski svet tako globoko zainteresiran.

Spominska plošča junaku mučeniku inž. Ivanu Gosarju bo danes svečano odkrita v Stari Loki

Dne 10. februarja vojne leta 1917. je na dvorišču beograjske garnizije ugasnilo življenje mladega junaka. Zadel od avstrijskih krogel je izdihnil škofjeločan Ivan Gosar, vojni dobrovoljec od začetka vojne. Na bojišču se je hrabro boril. Ko je bil v neki bitki hudo ranjen, so ga ujele bolgari. V bolnici so dogmali, odkod je, in izročili so ga Avstrijcem. Več mesecev so ga zdravili, potem pa je moral pred vojno sodišče. Ko so mu svetovali, naj se

ko avstrijski državljani Gosar in avstrijsko vojsko, je poročnik Ivan Gosar kot značajan junak in pošastnik nasvet odločno odklonil. Odkrito je izpovedal, da je z dušo in srcem Jugosloven. Obsodili so ga na smrt in ustrelili na dvorišču beograjske garnizije. Še danes ni dognano, kje je njegov grob.

Ko se je januarja leta 1916. postavil od zaprtih tovarišev, jih je prosil, naj mu posreduje grob s cvetjem, ko bodo svobodni.

TU SE JE 1. X. 1888. RODIL
INŽ. IVAN GOSAR
VOJNI DOBROVOLJEC POROČNIK
PADEL JE 10. II. 1917. V BEOGRADU
KOT ŽRTEV AVSTRIJSKEGA NASILJA
SLAVA TOVARIŠU HEROJU!
VOJNI DOBROVOLJCI

ZAKAJ?
kupi ljudstvo
iz cele Jugoslavije
v Trgovskem domu
STERMECKI
Celje

1. KER ima samo dobro blago!
2. KER ima zelo nizke cene!
3. KER ima velikansko izbiro!
4. KER ima vedno sveže in novo blago!

ZAKAJ

ima Trgovski dom Stermecki samo dobro blago! Ker je za nakup blaga določeno posebno osebje pod vodstvom šefa, katero pregleda kolekcije vsakega tovarnarja in strokovno preizkusi vsako blago predno se kupi.

ZAKAJ

ima Trgovski dom Stermecki zelo nizke cene? Trgovski dom Stermecki ima 4 oddelke ali 4 trgovine, t. j. trgovino na drobno v pritličju, poštno razpošiljalnico v I. nadstropju, trgovino na debelo v II. in III. nadstropju in tovarno perila in konfekcije v IV. nadstropju. Za vse to skupno podjetje se rabi ogromno blaga in če se kupi to blago v takšni množini, se tudi dosežejo nizke cene in samo ta lahko prodaja po nizkih cenah, kateri tudi kupi po nizkih cenah.

ZAKAJ

ima Trgovski dom Stermecki velikansko izbiro? Velika izbira blaga je samo tam možna, kjer je tudi velika poraba blaga in da je v Trgovskem domu Stermecki res velika poraba na blago je razvidno že iz zgoraj omenjenega t. j., da ima 3 vrste trgovine in zraven pa še tovarno perila in oblek

ZAKAJ

je vedno sveže in novo blago? Zopet samo zato, ker je velika poraba in velika poraba je tam, kjer je veliko odjemalcev. In zakaj je veliko odjemalcev? Ker ima Trgovski dom samo dobro blago, zelo nizke cene, velikansko izbiro in vedno sveže in novo blago.

Končno

je še omeniti, da je Trgovski dom Stermecki bil primoran letos zaradi večjega prometa kupiti sosedno hišo in ker je bila stara in neprimerna za današnje čase, isto do tal porušiti in na istem mestu sezidati moderno, štirinadstropno železobetonsko trgovsko hišo. Tverka zaposluje stalno 130 ljudi, sezonsko pa čez 200.

Kdor še ni odjemalec, naj piše po brezplačni moderni ilustrirani cenik, da se o vsem tem osebno prepriča.

Naslov:

TRGOVSKI DOM
Stermecki CELJE
TOVARNA PERILA IN OBLEK

Dva konja sta se ubila

Zagorje, 2. oktobra. Huda nesreča je zadela posestnika Jakoba Brvarja iz Čolene vasi pri Zagorju. V nedeljo popoldne se je odpravil s hlapcem, s par konji in vozom na Kal nad St. Lambertom, da nakupi nekaj pšenice in krompirja. Ko sta na voz naložila nakupljeno robo sta ostala še nekaj časa v hiši ter se v razgovoru precej zamudila.

Ko pa opazita, da konjev in voza ni pred hišo, sta prestrašena hitela, da bi došla voz, kajti zavedala sta se, da je nesreča na strmi in ozkih cestah neizogibna. In res, na ovinku strne ceste sta zagledala, da je voz s konjem in prapradu pod cesto. Konja, kakor sklepajo, nista mogla na ozkem ovinku po strmini obdržati nezavitega voza in ju je pogoltno preko ceste v prepad. Priročni konj se je takoj ubil, odročni pa se je odtrgal in so ga našli malo stran, tudi že ubitega. Najbrže je izskal izhoda, pa je padel preko skalo in našel smrt.

V ponedeljek so spravljali blago, voz in konje iz prepada. Brvar trpi nad 5000 din škoda. Kakor pripovedujejo, se je ravno na tem ovinku pripetilo že več nesreč, vendar tako huda, kakor to pot, še ne. Dobro bi bilo, če bi pristojna oblast dala pregledati to usodno mesto, nakar naj ukrene potrebno, da se nesreče ne bodo ponavljale.

Nevljica bo v celoti regulirana

Tuhinjski, 1. oktobra. Lani smo poročali o uspešni regulaciji Nevljice v Podhrški, kjer se je v struzi vdrl cel hrib in zaustavil odtok vode. Regulacija je bila izvršena s tem, da so preložili strugo in zgradili močen jez, ki je ublažil padec vode in njeno razdiralno moč. V zadnjih poplavih smo lahko z zadovoljstvom ugotovili, da je regulacija popolnoma uspešna, saj so vse naprave odlično kljubovale velikim množinam vode. Vsa dela v Podhrški so stala mnogo nad 100.000 Din.

Pri hudourniku pa ni dovolj, da je reguliran samo na najvažnejših krajih, ker voda lahko napravi ponovno škodo in uniči naprave, če ima v gornjem toku priliko, da odnaša material in ga niže spet naplavi. Zato bodo tudi Nevljico regulirali v vsej dolžini. Letos je prišel na vrsto odtok od Potoka do Lok. Tu so na več krajih preložili strugo in jo v vsej dolžini razširili, tako da je v dnu široka 10 metrov. Zlaj ni bojazni, da bi se ob velikem deževju voda razlila po poljih in travnikih, saj je struga poleg tega še na obeh straneh zavarovana z nasipi. Z regulacijo so odrezali tudi ostri ovinki, ob katerih je voda trgala obrežje in delala škodo. V strugi je za ublažitev padeča zgrajen jez z zapornicami za odtok vode. Na raz-

Teokarović iz principa ne izdeluje slabega blaga!

Nizke cene ne vplivajo na kakovost Teokarovićevih blagov, ki je taka, da boljša biti ne more.

Cene naših blagov se gibljejo od 120 do 200 dinarjev meter.

Industrija volnenih tkanin
Teokarović i Komp.
Tovarna: Paraćin Prodajalne: Ljubljana Zagreb Beograd
Gradišča 2 Jurčičeva 4 Knez Mihajlova 36
Osijek Novi Sad Sarajevo in v vseh večjih mestih v državi
Kapucinska 14 Trg Oslobođenja 3 Strossmayerova

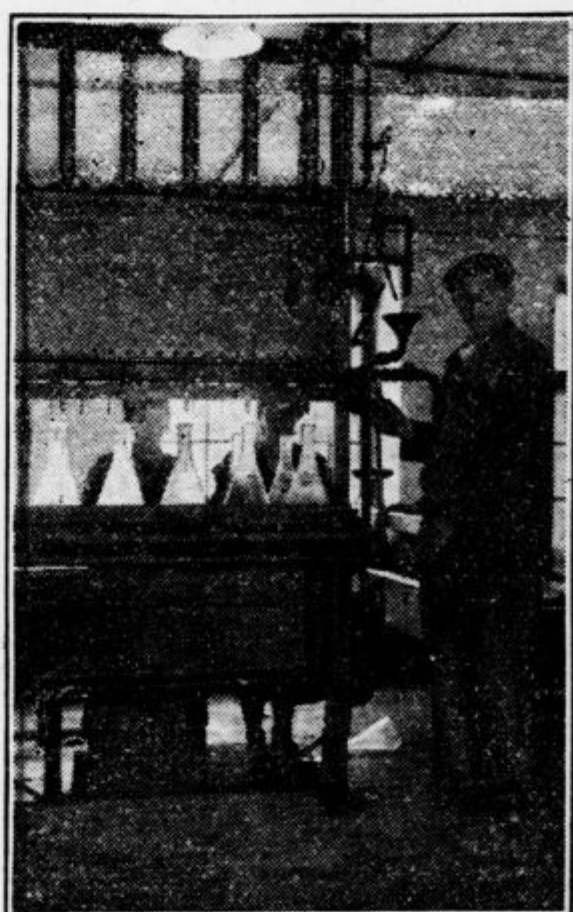
Širjenih ovinkih je nevarna notranja stran zavarovana z zidano škarpno. Na občinski poti pa je namestu dosejanega lesenega zgrajen trden železobetonski most. Tudi ta dela bodo stala precej nad 100.000 din. De la so zdaj že v glavnem končana, bila pa bi še prej, če ne bi nagajalo jesensko deževje.

Kakor nam obetajo, bo prihodnje leto

prišel na vrsto spet tretji odtok Nevljice, ki bo tako postopoma regulirana. Za to je bil že skrajni čas, saj so revni prebivalci Tuhinjske doline utrpeli dovolj škode zaradi vsakoletnih poplav. Komisija, ki je na zahtevo gradbenega ministra nepravno pregledala Nevljico, je ugotovila, da je to značilen hudournik, ki ga je treba z uspešnimi in solidnimi deli regulirati.

Milijon steklenic na tekočem traku Obisk v hrastniškem uradu za merjenje steklenine

Hrastnik, 2. oktobra. Samo v Hrastniku imamo izpostavo celjskega merilniškega urada. Toda ta podružnica ni na razpolago vsemu hrastniškemu prebivalstvu, temveč le hrastniški steklarni. Verjemite, da je obisk v tem uradu prav posebno zanimiv. Tu se učeniki merijo vse v steklarni izdelane krčmarke steklenice in čaše. V dokaz

da so bile vse te steklenice res uradno izmerjene, dobi vsaka posoda državni žig. Postopek je naslednji: Najprej se zmerijo steklene posode na aparatu, ki ga je pred tremi leti izumil namešteneč steklarne Ivan Matko, kar smo takrat opi-

sati. Meri se z vodo. Pravo mesto izmerjene steklene posode se označi z minijem. Tu napravi graver črto. Steklenico je treba dobro očistiti. Nato se odnese mera in državni znak, s krono. Zato pravijo temu delu v steklarni »kroniranje«. Žigovanje se opravi z Ninstatovo masčobo. Nato se žigosani napis potrosi s fluorovo soljo, ki se pod vplivom vlažnega zraka izpremeni v klorovo kislino, ki ujedka žigosane znake, da se na steklenici nikoli več ne zbršejo. Naposled je treba v gotovem času s toplo vodo umiti steklenico na žigosanem mestu. Šele nato sme steklenica v trgovski promet.

Hrastniška steklarna se od leta do leta modernizira. Vsako leto je več modernih strojev, letos so pa tudi zgradili novo moderno skladišče za steklo. Ob skladišču se bo postavil tudi velik, lep, nov lokal za podružnico merilniškega urada. Prav te dni se je omenjena podružnica preselila iz starih mračnih in vlažnih prostorov v novi svetli, higienično zgrajeni lokal. Ta so tlakovana s kiselim. Prostor je opremljen z umivalniki, napravami, s centralno kurjavo, z omarami za delavke, s ventilatorji in z 8 m dolgo mizo s tekočim zrakom. Po tekočem traku se dnevno v 8 urah zmeri in žigosa do 4.000 steklenih posod. Za to delo je bilo prej v stari primitivni delavnici potrebnih 12 delavk, zdaj je na delu 9 oseb. Letos so že žigosali v naši steklarni 920.000 krčmarskih steklenic in čaš. Tako je upati, da se bo pri zelo vidnem izboljšanju konjunktura dosegel sredi oktobra že poln milijon. Država ima od tega lepe dohodke, saj dobi od vsakega žigosanega komada 50 par. Vse delo nadzorujejo državni uradniki, kontrolorji mer iz Celja.

Naposled velja omeniti, da so pridobili v novem skladišču prostor za jedilnico, kjer lahko kosijo skladiščne delavke v opoldanskem premoru. To je bilo prav potrebno. Načelje so opremili v novem skladišču za steklo veliko sobo z vzorci vseh izdelkov tiskarne. Tako si bo kupujoči trgovci poljubno izbral potrebno steklenico v bogato založeni domači razstavi.

Blagodejno vplivajo na nežno kožo
ELIDA MILA
ELIDA CVETIC MILO
posebno blago in učinkovito čudovitega vonja

Megla sovražnica smučarjev v planinah Potrebni so različni poizkusi za orientacijo tavajočih

Kamnik, 1. oktobra. Velik sovražnik smučarjev v planinah je megla, ki je terjala že precejšnje število žrtve. Orientacija v gosti megli, ko včasih človek še rok ne vidi pred seboj, je že v poletju tla demobela, kaj šele pozimi, ko pokriva tla debela snežna odeja. Smučar, ki je obsojen na negotovo tavanje po snegu, ki ga le redko pripelje do zaželenega cilja. Navadno pleše okrog po enem bregu in se čisto vrne na isto mesto. Pa ne morda samo one, ki slabo poznajo teren, ampak tudi dobre poznavalce kraja pogosto zadene taka usoda. Tako je nekoč družba kamniških smučarjev pozno ponoči tavela nad dve uri okrog turistiške kočice na Veliki planini in ni mogla priti do nje, čeprav je bila le 30 metrov daleč.

Zrtev megle na Veliki planini je postal v marcu 1936 akademik Emil Vilfan, ki je par ur blodil nedaleč od kočice po snegu, dokler se ni tako izčrpal. Skromen križ par metrov pod potjo, ki vodi h koči na Veliki planini, zaznamuje kraj, kjer je podleglo mlado in nadebudo življenje v borbi z zavratno meglo in snegom.

V slabem spominu bo ostalo smučarjem razburljivo silvestrovanje, ki so ga doživeli 1933 na Veliki planini. V nenadno nastopivši megli so se takrat izgubili tri smučarke in en smučar, ki so se popoldne podali iz kočice smučati proti Tihi dolini. Ko jih zvečer ni bilo nazaj v kočico, se je vseh polastilo veliko razburjenje, saj bi v mrzli noči lahko zmrzili v snegu. Vsi smučarji, kolikor jih je bilo na planini, so vso noč iskali pogrešane tovariše in še ves novoletni dan do večera, to je polnih 24 ur

Po 10 urah iskanja so našli samo smučarja, ki je ves ta čas taval med Veliko in Malo planino in je bil na koncu do smrti izčrpan. Smučarke pa so našle doli v dolino in so se naslednji dan javile iz Luč, odkoder so prišle v Kamnik silih na novoletni dan poizne zvečer, ko so jih na Veliki planini še vedno iskali in so šele po radiu zvedeli, da so se srečno rešile.

Ob tisti priliki je »Jutro« pokazalo na koristno sodelovanje radija pri reševanju v planinah, ki se je takrat sijajno obneslo. Predlagalo pa je tudi, da bi ob nenadni nastopivši megli poizkusili opozoriti smučarje z zvonom na bližino turistiškega zavetišča in jim z zvokom naznačiti smer, v katero naj se podajo. Če takrat predlog ni obveljal, bo pa vsaj zdaj mogoč poizkus. Na Veliki planini so namreč postavili v bližini turistiške kočice v smeri proti Tihi dolini kapelico z zvonom, v katerem bo zvonec. Kapelica, ki meri v ploskvi 4 x 7 metrov in je prav lično zgrajena iz obtesanih brun na zidanem podstavku, stoji na vzvišenem kraju, vidna daleč naokrog. Po svoji legi bo torej tudi dobra orientacijska točka. Ze v prihodnji sezoni bo možno napraviti vsaj poizkus, ali je orientacija z zvonom mogoča in koliko bi koristila izletnikom, ki se zaradi megle ne nadno znajdejo v skripih. Morda bo zvok dovolj jasno pokazal smer proti koči, lahko pa se bo tudi tak način opozarjanja izkazal neuporaben zaradi odmeva.

Kako je s tem, bo že pokazal poizkus, ki ga bo pač treba enkrat napraviti. Sploh bi se dale nevarnosti v planinah včasih s pametnimi ukrepi omejiti, pri nas pa je že tako, da nas mora šele nesreča ali pa človeška žrtev na to opozoriti.

Gospodarstvo

Plačevanje prve anuitete za kmečke dolgove in njeno izterjevanje

Preteklo nedeljo smo objavili podatke o plačevanju prve anuitete za kmečke dolgove pri Privilegirani agrarni banki. Ti podatki so kazali, da je bilo do 18. septembra vplačanih vsega 74.2 milijona Din, kar predstavlja 32,5% celotne vsote anuitete. Po številu dolžnikov je na področju ljubljanske podružnice plačalo anuiteto 96% kmečkih dolžnikov, na področju zagrebske podružnice 57,5%, na področju beograjske centralne 40%, in na področju sarajevske podružnice 20,6%. Po višini vplačane vsote pa so plačali dolžniki s področja ljubljanske podružnice 35,1%, s področja zagrebske podružnice 34,6%, s področja beograjske centralne 34,8% in s področja sarajevske podružnice 10,9%. Glede na dejstvo, da je v Sloveniji plačalo anuiteto skoro 70% vseh dolžnikov, medtem ko znaša odstotek plačane anuitete polovico manj, namreč 35%, iz česar se da sklepati, da so anuiteto plačali predvsem dolžniki do 25.000 Din, ki jim je anuiteta določena na podlagi za 50% znižanega zneska dolga, le v manjši meri pa ostali večji dolžniki, ki morajo zaenkrat plačati 10 odstotno anuiteto od celotnega neznižanega dolga. Smo postavili zahtevo, naj bi se prisilno izterjevanje odložilo pri vseh onih dolžnikih, ki so vložili prošnje za znižanje dolga, pa te prošnje sodišča še niso rešila. Razumljivo je, da dolžniki čakajo na rešitev prošnje, ki so pri sodiščih, kajti čim bo dolg znižan, bo treba plačati anuiteto le od znižanega zneska dolga. Kmečki dolžniki, ki je prezahtevali v računa na znižanje dolga za 30 do 50%, v resnici ne more plačati naenkrat kar 10% neznižane vsote dolga, kar pogosto predstavlja v resnici kar dve anuiteti.

Ze sredi preteklega tedna je o tem vprašanju razpravljali tudi izvršilni odbor Privilegirane agrarne banke, ki pa je zavzel stališče, da prisilno izterjevanje ni mogoče odložiti. K temu so razni listi objavili komentar »Jugoslovenskega kurirja«, ki pravi, da izvršilni odbor Privilegirane agrarne banke ni mogel osvojiti zahteve, da bi se prisilna izterjava odložila pri onih kmečkih dolžnikih, ki čakajo še na rešitev prošnje za znižanje dolga, češ da bi se s tem izigral zakon, ker bi potem vlagali prošnje za znižanje tudi oni dolžniki, ki nimajo pogojev za znižanje dolga in bi s predlaganim prošnjam na sodišče lahko dosegli odločitev prisilne izterjave. Tako utemeljitev pa je docela nesmiselna in je jasno, da izvršilni odbor Privilegirane agrarne banke svojo odločilnost stališča ni mogel utemeljevati s takim argumentom, kajti znano je, da je rok za vlaganje prošnje za znižanje dolga že potekel 1. junija in danes kmečki dolžniki ne morejo več vlagati pri sodiščih prošnje za znižanje dolga.

Tudi beograjsko »Narodno blagostanje« se peča z našo zahtevo, da se prisilna izterjava odloži do rešitve prošnje. Naš argumente, ki smo jih navedli, pa zavrača, češ, da je najslabši odziv pri plačilu kmečkih dolgov prav v Bosni in Hercegovini, kjer je povprečna višina dolgov najnižja. Pa tudi če predpostavljamo, da so mali dolžniki bolje plačali kakor veliki, je list mnenja, da reden dolžnik, ki mu je dana možnost, da plačuje svoj dolg v znosljivih anuitetah, ne bo delal vprašanja iz tega,

če je prva anuiteta nekoliko večja, kakor bi morala biti, posebno glede na možnost zmanjšanja dolga; vrhu tega pa bi lahko plačal del dolžne anuitete, če že ni mogel plačati cele anuitete. Na kako šibkih nogah stoji gornji ugovor, je na dani. Kdor malo pozna razmere v našem kmetijstvu in plačilno zmoglost kmeta, mora odločno ugovarjati trditvi, češ, da reden kmečki dolžnik ne more delati vprašanja iz tega, ali je prva anuiteta malo večja, kakor bi morala biti, zlasti če gre za kmečkega dolžnika, ki je prezahteval in lahko na podlagi uredbe pričakuje, da mu sodišče dolg zniža na polovico in s tem tudi anuiteto. Tudi je malo depulirano govoriti o znosljivih anuitetah, če znaša ta anuiteta 10% dolga in še vrhu tega od znižanega zneska dolga. Končno moramo ugotoviti, da Privilegirana agrarna banka doslej še ni dala nikakih možnosti, da bi se anuiteta plačala le deloma, ker delno plačilo ne izključuje prisilne izterjave ostanka.

Privilegirana agrarna banka objavlja sedaj podatke o plačevanju prve anuitete časa 18. do 28. septembra. V tem času je bilo plačanih 3.550.000 Din. Od gornje vsote pa odpade več nego polovica namreč 1.86 milijona Din na področje ljubljanske podružnice, kjer je sedaj število kmečkih dolžnikov, ki so plačali anuiteto, naraslo na 40.388, kar predstavlja skoraj 75% vseh dolžnikov, plačana vsota pa je narasla na 17.636.000 Din, kar predstavlja preko 39% celotne anuitete. Slika o plačevanju prve anuitete za kmečke dolgove je sedaj naslednja (v oklepaju odstotki celotnega števila dolžnikov, odnosno odstotki celotne prve anuitete):

	število dolžnikov,	plačane vsote
	ki so plačali	milij. Din
Ljubljana	40.388 (75%)	17.6 (39%)
Zagreb	78.385 (60%)	15.8 (36%)
Beograd	133.701 (41%)	41.0 (35%)
Sarajevo	30.902 (22%)	3.4 (13%)

Gornja primerjava nam kaže, da se glede plačila prve anuitete Slovenija vedno odmiha na prvo mesto, ne samo po številu dolžnikov, ki so plačali anuiteto, temveč tudi po znesku, ki je že skoraj dosegel 40%. Iz tega sledi, da slovenski kmetje še najbolj redno plačujejo anuiteto, čeprav so najbolj zadolženi, saj je povprečni dolg posameznega dolžnika v Sloveniji daleč najvišji in znaša preko 10.000 Din, medtem ko znaša povprečna višina dolga na področju zagrebske podružnice le 4100 Din, na področju beograjske centralne 4400 Din in na področju sarajevske podružnice 2300 Din. Če pa so na področju sarajevske podružnice tudi mali kmečki dolžniki do vsote 25.000 Din slabše plačevali prvo anuiteto, kakor to poudarja »Narodno blagostanje«, potem to ne more biti razlog, da se ne bi večjim dolžnikom, ki še čakajo na rešitev prošnje za znižanje dolga, začasno odložila prisilna izterjava. Pa tudi odstotne številke za sarajevsko področje kažejo, da je odstotek po številu kmečkih dolžnikov, ki so plačali anuiteto, skoro še enkrat večji nego odstotek plačane zneska. Če bodo sedaj pričeli prisilno izterjevati prvo anuiteto, potem se bojimo, da se bo tudi izterjevanje zopet najbolj redno vršilo v Sloveniji, čeprav Slovenija najbolj redno plačuje.

K vprašanju veleblagovnic

V številki od 21. septembra se je »Jutro« pecalo z vprašanjem veleblagovnic, in sicer spričo bližajočega 25. oktobra, ko bo prenehala veljati sedanja uredba o prepovedi ustanavljanja trgovinskih obratov velikega obsega, kakor tudi glede na članek, ki ga je objavilo beograjsko »Vreme« pod naslovom »Magazini so kulturno-gospodarska potreba velikega Beograda«. Opozorili smo, da se je v letih krize razvil v raznih evropskih državah poseben tip veleblagovnic, kjer prodajajo blago vseh strok, toda od vsake stroke le najcenejše blago, brez možnosti izbire po kvaliteti, obliki in izdelavi, kar omogoča znižanje režijskih stroškov na minimum. Posrežba je najenostavnejša, blaga ni treba razkazovati, prinašati in ponujati, temveč je napredaj le ono, kar je razstavljeno na mizah. Po večini je blago manjvredno in prav zaradi tega razmeroma drago. Ta sistem pa omogoča nakup velikih partij blaga ene in iste oblike in kakovosti. Proti takim veleblagovnicam je nastal odpor ne samo pri nas, temveč tudi v drugih državah, kjer so njih ustanavljanje prav tako prepovedali. V Zagrebu obstoja že desetletja veliki trgovski magazini po vzoru pravih veleblagovnic, proti kateremu pa ni protih. Šele sistem, ki ga je uvedla družba »Ta-ta«, je izzval odpor.

Glede na bližnji potek veljavnosti uredbe smo zavzeli stališče, da bo treba, preden se pri nas ukine prepovedi ustanavljanja veleblagovnic, rešiti drugo vprašanje, namreč davčno vprašanje. Naš davčni zakon postavlja sicer načelo, da se davek plača od čistega dobička, toda praksa je pokazala, da se trgovci odmerja pridobina skoro vedno po nekakem ključu od kosmatega prometa, češ da znaša njegov čisti dobiček v vsakem primeru 10—15%, ne glede na to, ali ima v resnici dobiček ali izgubo, medtem ko trgovski dobiček ali izgubo plačajo le minimalni davek in davčni dodatek, če nimajo čistega dobička. Zato trgovske delniške družbe lahko po ustanovitvi nekaj let zaradi reklame poslujejo brez dobička, da pobijajo konkurenco, plačajo pa le malo davka, kar trgovcu ni mogoče. Pri trgovcu se vrhu tega vračunajo vsi njegovi osebni izdatki v čisti dobiček, medtem ko se plače ravnotežje trgovinskih družb obdavčilo le z manjšim uslužbenškim davkom. Iz navedenih razlogov smo postavili zahtevo, da je treba prej temeljito izenačiti konkurenčne pogoje, preden se dovoli ustanavljanje veleblagovnic.

Čeprav je naša zahteva po izenačenju konkurenčnih pogojev gotovo skromna, brez dvoma pa docela upravičena, ne samo s stališča interesov trgovcev, temveč tudi s splošnega gospodarskega stališča, je vendar ta zahteva dala beograjskemu »Narodnemu blagostanju«, ki ga ureja bivši univ. prof. Velemir Bajčić in ki je znano po svojih napadih na slovensko gospodarstvo ter po svojih člankih v obrambo tujega kapitala (n. pr. borskega rudnika, družbe Ta-ta itd.) povod za napad

na naš list. Čudimo se »Narodnemu blagostanju«, ki hoče biti resen gospodarski tehnik, da je v svoji vniemi za obrambo družbe Ta-ta šel tako daleč, da zavija naša izvajanja in jih celo falsificira. Pravi, da »Jutro« zahteva za zatvoritev »Ta-te« (čeprav o tem v našem članku ni bilo govora), in to zaradi tega, ker plača kot delniška družba manjši davek nego posamezna trgovinska tvrdka, češ da bi z isto pravico lahko zahtevali zatvoritev vseh delniških družb, ki jih je v naši državi 1500.

Čeprav smo v našem članju jasno precizirali našo zahtevo, da je treba prej izenačiti konkurenčne pogoje v trgovini, preden se dovoli ustanavljanje veleblagovnic, čemur mihi ne oporeka, nadaljuje »Narodno blagostanje« svoja zavijanja ter pravi, da se ne more zahtevati zatvoritev ene same delniške družbe zaradi tega, ker delniške družbe kot celote pri obdavčenju bolje odrežejo nego ostale tvrdke. Nadalje zatrjujejo, da je družba »Ta-ta« z racionalnimi metodami znižala prodajne cene in se spravlja, od kdaj je izvajanje dovršenih metod nedovoljena konkurenca.

V svoji sumljivi »nemci za obrambo« »Ta-te« (kjer prevladuje inozemski kapital) je šlo »Narodno blagostanje« celo tako daleč, da nam očita, da smo se postavili v službo gospodarskega reakcionarstva, češ da hočemo žrtvovati napreden način delatne trgovine mali skupini nesposobnih in nesodobnih trgovcev. Ne bomo se spuščali v vprašanje, ali je sistem družbe »Ta-ta« v resnici napreden način delatne trgovine ali ne, saj obstoja v tem vprašanju v inozemstvu že cela literatura. Ugotoviti hočemo le to, da v našem članku ni bilo govora o tem, da bi smatrali ustanavljanje veleblagovnic kot »nedovoljeno konkurenco«, ker smo le postavili zahtevo, da se mora v trgovini vršiti tekmava vedno le na podlagi enakih konkurenčnih pogojev. To stališče smo tudi v drugih sličnih primerih ponovno zavzeli, ker smatramo, da je konkurenčna borba zdrava in za splošni napredek koristna le tedaj, če se vrši pri izenačenju pogojev. Pravilnost našega stališča, ki je vse drugo nego reakcionarno, nam mora priznati prav vsakdo, ne samo trgovci, ki je na tem vprašanju sam zainteresiran.

Gospodarske vesti

== Sporazum z Nemčijo. Novi sporazum, ki je bil sklenjen na zasedanju stalnega nemško-jugoslovenskega gospodarskega odbora v Dubrovniku, je izzval v vsej naši javnosti in posebej še v gospodarskih krogih veliko pozornost. Kakor pa zatrjujejo v informiranih krogih, se v dubrovniškem sporazumu niso izvršile nikake bistvene spremembe naših trgovskih in plačilnih odnosov z Nemčijo. Načelo ravnanja, ki je bilo proglašeno z berlinskim sporazumom marca t. l., ostane še nadalje v veljavi.

DREVI

vsi v restavraciji

»ZVEZDA«

na krvavice — pečenice — na zajca in jerebice. — Izborni cviček, nova portugalka in vino »Vugava«, ki je bilo odlikovano na pariški razstavi

Na podlagi tega ne morejo biti plačila v Berlinu večja kakor ona v Beogradu. Ravnošje, ki se je tako ustvarilo v gospodarskih odnosih med obema državama, mora imeti za posledico stabilizacijo tečaj nemške mark, ki je v zadnjem času kazala velika fluktuacija. Od našega izvoza v Nemčijo bo odpadla polovica na agrarne prideleke, druga polovica pa na surovine, kakor les, bavski in konoplje. Za razvoj našega turizma pa je dubrovniški sporazum važen v toliko, da je bila kvota za nemške turističarje povišana od 400.000 na 700.000 mark. Zato je računati, da se bo dotok nemških turistov v naše kraje nekoliko povečal. V času od 1. oktobra t. l. do konca septembra prihodnjega leta bodo imeli nemški turisti na razpolago 14 milijonov dinarjev za potrošnjo v naši državi.

== V avgustu so narasle vloge pri 8 slovenskih hranilnicah. Po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani so znašale 31. avgusta t. l. vloge pri 29 slovenskih samoupravnih hranilnicah 1.013.010.000 Din. V primeri s stanjem 31. julija opažamo torej sorazmerno nizek padec za 3 milijone Din, kar ustreza približno znesku obresti za en mesec, ki bodo pozneje pripisane. Vloge na knjižice so narasle pri 6 hranilnicah, vloge v tekočem računu pri 7, celotne vloge pa pri 8 hranilnicah. Tudi število vlagateljev je naraslo pri nekaterih hranilnicah, in sicer število vlagateljev na knjižice pri 8, vlagateljev na tekoči račun pri 7, skupno število vlagateljev pa pri 8 hranilnicah. Pri vseh slovenskih hranilnicah je bilo 136.282 vlagateljev. Te številke dokazujejo, da je gibanje vlog pri hranilnicah sorazmerno ugodno, in da se zaupanje vlagateljev v denarne zavode polagoma vrača.

== Davčne uprave smejo zapadle kupone Vojne škode sprejemati le za odplačilo davkov in kmečkih dolgov. Z odlokom finančnega ministra kmajo davčne uprave dovoljenje, da smejo sprejemati kupone loterije, 2 in pol odstotne državne rente za vojno škodo, toda le na račun odplačil za davke, pristojbine in trošarino in za anuiteto kmečkih dolgov. Tako bodo v bodoče vse davčne uprave sprejemale dosepe kupone tega posojila, vendar teh kuponov ne smejo izplačevati v gotovini, temveč jih smejo sprejemati od lastnikov samo za plačilo davkov, pristojbin in trošarin ter za anuitete kmečkih dolgov.

== Slavnostni in redni občni zbor Zveze slovenskih zadrug. Zveza slovenskih zadrug sklicuje za 10. oktobra ob 10. dopol-

Veliko število brezposelnih profesorskih kandidatov

Izmed 163 je bilo nameščenih samo 14

Ljubljana, 2. oktobra. Izmed mlade brezposelne inteligence menda nihče tako ne občuti teže današnjega časa kakor brezposelni profesorski kandidati. Vsek semester se s filozofske fakultete uvršča v kader brezposelnih diplomiranih filozofov najmanj desetina novih čakačih mladih ljudi. Ko smo zadnje dneve čitali v časopisju o novih profesorskih namestitvah, je pač marsikdo zamenjal iskral med vrticami svoje ime.

Po večletnem življenju brez posla je po novih vesteh naposled vendarle prišlo do kruha 14 mladih supletov in suplentk, medtem ko jih bo moralo 163 čakati dalje do začetka novega proračunskega leta, ko bodo morda spet nove nastavitve. Tedaj bo iz množice brezposelnih profesorskih kandidatov lahko spet nekaj brezposelnih srednikov dobilo kruh.

Dovolj se je že pisalo, kako ubijajoča so za mladega človeka leta brezposelnosti in kako lahko zapade mlad človek po nekaj letih brezposelnosti življenja v otropelost, ko mora dan za dnem čutiti, kako je odveč.

Da vsaj nekoliko pomaga svojim članom iz težavnega gmotnega stanja, v katerem so malone vsi brezposelni diplomirani filozofi, je Društvo brezposelnih profesorskih kandidatov med poštinci priredilo tečaje za srednješolce, ki so imeli po-

čne v veliki dvorani Opatkega doma slavnostni in redni občni zbor. Dnevni red proslave stoletnice rojstva inž. Miha Voljčka, četa slovenskega zadrugstva, je naslednji: 1) predsednikov nagovor, 2) slavnostni govor, 3) pozdravi gostov in 4) izročitev diplom. Dnevni red rednega obnega zbora pa obsega naslednje točke: 1) predsednikova otvoritev, 2) čitanje zapisnika o zadnjem obnem zboru, 3) poročila načelstva in nadzorstva, 4) čitanje revizijskega poročila, 5) potrditev računskih zaključkov, in proračun, 6) volitev načelstva in nadzorstva (dopolnilna), 7) predlogi in resolucije, 8) slučajnosti.

Pred ustanovitvijo evropske konvencije za bukov les. O priliki letne skupščine evropske konvencije za mehki rezani les, ki je bila v Stockholmu, je prišlo tudi do pogajanj zaradi ustanovitve izvoznega kartela za bukov les. Ze prej so se vršili razgovori med interesi v Pragi in na Dunaju. Zastopniki leenega gospodarstva Češkoslovaške, Jugoslavije, Poljske in Romunije, ki so sodelovali na lesni skupščini ekportske konvencije za mehki rezani les, so nadaljevali pogajanja zaradi ustanovitve kartela, vendar pogajanja še niso zaključena in bo potreben nov sestanek za sklenitev izvozne konvencije, ki bi se nanašala ne samo na izvozne količine, temveč tudi na cene. Skupna kvota bi znašala okrog 50.000 standardov letno. Glavni odjemalci omenjenih štirih izvoznih držav za bukov les so Anglija, USA, Italija, Nizozemska in Španija.

Borze

Pretekli teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 8.46 milijona din nasproti 10.02, 10.08, 4.24 in 6.48 milijona din v zadnjih štirih tednih. V privatnem kliringu je prišlo do znatnejših sprememb. Predvsem se je občutno dvignil tečaj kliringske marke, ki je preteklo soboto notirala še 12.83, večeraj pa že 13.75. Ta znatna okrepitev tečaja je nastopila zaradi tega, ker Narodna banka ne intervenira več, da bi preprečila dvig tečaja preko 13, kakor je to delala prej. Prizad, ki ima mnogo mark od izvoza žita, pa zadržuje blago. Tudi avstrijski šilingi so se v teku tedna podražili od 8.48 na 8.65 do 8.70.

DEVIZE

Curih. Beograd 10, Pariz 14.40, London 21.5750, Newyork 435.25, Bruselj 73.75, Milan 22.9250, Amsterdam 240.70, Berlin 174.70, Dunaj 79.80, Stockholm 111.15, Oslo 108.40, Kobenhavn 96.30, Praga 15.23, Varšava 82.25, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 2. oktobra. Začetni tečaj: pšenica; za dec. 107.75, za maj 108.50; koruza; za dec. 63.125, za maj 64.50.

+ Winnipeg, 2. oktobra. Začetni tečaj: pšenica; za dec. 130.75, za maj 126.625, za julij 126.

BOMBAZ

+ Liverpool, 1. oktobra. Tendence komaj stalna. Zaključni tečaj: za okt. 4.67 (prejšnji dan 4.67), za dec. 4.76 (4.77), za maj 4.90 (4.93).

+ Newyork, 1. oktobra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za okt. 8.40 (8.31), za dec. 8.28 (8.16), za april 8.30 (8.26).

Jesenska pot proti meji

Murska Sobota, oktobra. Tako malo časa je minilo, odkar je bilo polje med Mursko Soboto, Satahovci in Tišino podobna zelenemu morju. Pšenica in rž, pšenica in rž, dokoder je segalo oko. Zelena barva v tisoč odtenkih... Priporočevala sem že o nji, ko sem pisala o sproščenju v Satahovcih. Spet sem se napotila proti Satahovcem. Tako malo časa je minilo, in kakšna izprememba! Na nebu vise oblaki in na njivah je koruza potrgana: samo prazna koruznica še stoji, tu in tam že požeta in zložena v velike okrogle kope (kosače), povezane s srobotom. Tudi ajda je že vsa požeta; dolge, nepravilne vrste snopja čakajo na vozove, ki jih bodo odpeljali pod streho. Neka trudnost in otožnost leži za dnem na njivah med Mursko Soboto, Satahovci in Tišino. Po razgledu njiv stoji voda. Tam na koncu njiv se vlečejo vzporedno s cesto hiše, vsi zvoniki luteranske cerkve in dve, tri skupine jagnedov. Med njivami trije bori in živa ograja, ki skriva nekaj grobov, papinski ali luteranski cintor. Mirno počivajo mrtvi tu sredi koruze in ajde. Nad njivami žrgolje škranjčki, po razorih počasi hodijo vrane in iščejo zrnja.

Vanča ves, Rankovci. Skednji med drevjem. Bele hiše, od katerih diši gorozje po brijadah. Nad podstentjem visi koruza. Sredi vasi mlaka. Raztrgane in umazane ciganke hodijo od hiše do hiše. Beračijo moko, mast, kruh ali pa vabijo: Karte slogan, mladi gospod... Ob hišah žive meje, v katerih razposaje-

pol minute čakanja in vročni počitek s glavjo: »Naprej! Pet metrov in spet je cesta zaprta. Iz koke na oni strani stopa človek v rumeni uniformi.

»No?«

Vrata avtomobila se napol odprejo. Ko je zapora dvignjena, zdrči avtomobil še nekaj metrov naprej do avstrijske carinarnice. Pregled legitimacij, še polminutno čakanje, in ko stražnik pove malemarno svoj »Naprej!«, zdrči avtomobil po navni cesti proti Radgosti.

Lepa je ta obmejna pokrajina, te vasi s lepimi slovenskimi imeni: Krajna, Škakovci, Sodišinci. Drevoredi kostonjev med njivami, potem hiše, ki niso pobeljene, a romane hiše iz blata, a pred njimi vrtovi, na dvorišču pes, nad podstentjem koruza, na cesti pred hišami otroci. Potem kapelica s svetniki, ki so oblečeni v dolenke, podobni Napoleonomim vojakom. Pa zidane hiše, ogradi, polni jabolčan, na dvorišču rumene buče. Škakovci s svojimi tristo prebivalci in tridesetimi sezonskimi delavci, ko so pred leti bili komaj trije ali štiri. Zdalj brat v Franciji, sestra v Nemčiji, po njihovi vodu, krompirja ne bo nič, a v vsej vasi niti enega, ki ne bi točno plačal davka. V tej belo-rdeči kapeli sredi vasi zvonijo papincem in luterancem Avemarijo, tu zvonijo papinskimi in luteranskimi mlitvami.

Zdalj je jesen. Vtisnila je polju in šumam svoje pestre barve. Lepa je ta jesen, ko si je nad pokrajino sonce, ki ni preveč svetlo, ne preveč toplo. Otožna pa, ko vise nad njo sivi oblaki in sever, hladen veter, od meje, šelesti v jelševih šumah in nosisi po zraku orumenelo listje. Takrat se nad drevjem zbira lačna vran in zamolklo kraka. In vendar takrat tudi te samotne obmeje vasi ozivijo, saj se vračajo v pozni jeseni mladi iz Francije in Nemčije. Trudni, zgarani prihajajo, da s pribirniki, ki so jih prinesli iz tujine, prežive zimo s domačimi, tu v tem kotu ob meji.

Katarina Spue

Nov učiteljski grob

Ljubljana, 2. oktobra. Danes opoldne je v Leončiču preminil g. Karel Završnik, nadučitelj v pokopju. Pokojnik, rojen Kranjčan, je večino svojih službenih dohod preživel v Dupljah pri Trzinu, kjer je vzgojil več generacij mladine in kjer je bil vsem dober svetovalac na gospodarskem in posvetnem polju. Mnogo truda je vložil v gasilsko delo in je prejel za to tudi odlikovanje; z veliko ljubozno je gojil čebelarje in je bil daleč naokrog znan kot učen čebelar. Pokojni Završnik je bil moč kremenitega značaja, vedno odločen naprednjak, ki ni klonil niti v najtežjih časih ter je bil med svetovno vojno tudi med političnimi osumljeni. Svojem našelom je ostal zvest do zadnjega. Z njim leže v grob vzoren pedagog, do brega in zvestega člana izgubita pa tudi gasilska četa v Kranju in Sokol. Pokojnik zapušta soprogo, brata notarja Huberta Završnika v Krškem in sestro v Kranju. K večnemu počitku ga položijo v ponedeljek ob 15.30 na pokopališču v Kranju. Vrlenu možu blag spomin, preostalih pa naše iskrene sožalje!

Prijeti tihotapci opija

Beograd, 2. oktobra. p. Policija je izsledila veliko družbo tihotapev, ki so se bavili s tihotapstvom opija iz naše države na Kitajsko. Opij so pošiljali na Daljni vzhod v škatlicah za sardine. Oblastj so sedaj aretirale nekoga beograjskega prevoznika, dva ruska emigranta in še nekatere druge. Tihotapci so se že dolgo pečali s tem poslom, ki so ga zasnovali prav na široko. Zanj so policijski organi le po nepredvidnosti prevoznika, ki je dovolil, da so v zadnjem času pričeli prodajati opij tudi v Beogradu. Pri njem so našli še 15 kg opija. Oblasti sedaj zelo energično nadaljujejo preiskavo in je pričakovati nadaljnjih odkritij. Policija upa, da bo prišla ob tej priliki na sled sploh vsem tihotapcem opija, ki jih je dokaj v naši državi.

Sokol

Sokol Ljubljana—Zgornja Siška. V sredo 6. t. m. ob 20. v novi Martinčevi dvorani sestanek, ki naj se ga vsi pripadniki brez-pogojno udeležijo.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 2. oktobra: Vinčarji. Red A. Nedelja, 3. oktobra: Beraška opera. Izven. Ponedeljek, 4. oktobra: zaprto.

Torek, 5. oktobra: zaprto.

Premiera Suhovo—Kobylinove satirične farse »Taretkinova smrt« bo prihodnji teden. Avtor tega dela uživa sloves odličnega ruskega pisatelja, ki ga imenujejo »ruski Beaumarchais«. Pri nas je že znano njegovo delo »Svatba Krečinskega«, ki je bila izvajana v režiji pokoj. režiserja Borisa Putjata. Drugo avtorjevo delo je »Process in tretje »Taretkinova smrt«, ki predstavlja žgočo satiro na ruski birokratizem.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 2. oktobra: Evangeljnik. Premiera! abnona.

Nedelja, 3. oktobra: Pod to zoro zeleno. Izven. Znižane cene od 30 din navzdol.

Ponedeljek, 4. oktobra: Zaprto.

Torek, 5. oktobra: Vrag na vasi, balet. Gostujejo Pia in Pino Mlakar ter del zagrebskega baleta. Premiera. Izven.

Sreda, 6. oktobra: Vrag na vasi, balet. Gostujejo Pia in Pino Mlakar ter del zagrebskega baleta. Izven.

★

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 3. ob 20.: »Najboljša ideja tete Olge«. Premiera.

Ponedeljek, 4.: Zaprto.

Torek, 5.: Zaprto (radi koncerta Trboveljskih slavkov).

Sreda, 6. ob 20.: »Marija Stuart«. Premiera.

»Najboljša ideja tete Olge« bo druga letošnja gledališka premiera v nedeljo zvečer. Preradovič, čigar prvo komedijo »Se li razumemo?« je Maribor sprejel nad vse simpatično, ega tudi tokrat v sodobno rodovinsko življenje in slika na zabaven in duhoviti način pretlesljaje, ki jih povzroča v resni, le znanosti vdani rodovni prihod filmskih zvezdnikov.

Najelegantnejši jesenski plašči in površniki

Prvovrstni kroji in blagovi
po nizkih cenah.

LUKIČ, Stritarjeva ulica

Domače vesti

* Visoko odlikovanje pionirja našega pomorstva. Nedavno smo poročali, da je Federiko Glavič, ustanovitelj Dubrovačke plovbe in eden izmed najzaslužnejših naših pomorcev praznovno 90-letnico rojstva. Zdaj mu je bilo na svečan način v Dubrovniku izročeno visoko odlikovanje, red Sv. Save I. stopnje.

**DAMSKI
PLAŠČI!**

SPORTNI, MODNI VZORCI,
DIN 60.— DO 200.—

PROJEKCIJSKI
V MODNI BARVAH
DIN 90.— DO 240.—

KALUPAKTURA
P. K. SOUVAN
KMETIJSKI TRG 14

* V podporočnike so povišani naslednji naredniki: pri pešadiji Jozef Hojnik, Aleš Novak in Jozef Hiebec, pri artiljeriji Stanislav Ropotar in Ivan Berglez, pri konjenici Anton Gregorinčič, pri inženjeriji Josip Kastelic, pri letalstvu Stanko Vovk. V strokovnega podporočnika so povišani mornariški naredniki vodniki II. stopnje Simon Pivk, Leopold Ankon in Dantjel Barle. V vojnega pisarja IV. stopnje so povišani naredniki vodniki: Luka Brdar, Milan Harmel, Ivan Golouh, Franc Ravnihar, Ivan Mlakar. Nižji vojniotehnični uradniki 4. stopnje so postali pri artiljeriji: Franc Copti, Martin Kus, Janez Jamšek, Rudolf Ribič, Jakob Živko, Franjo Zveglja, Janko Bedrač, Anton Svesenik, Josip Antolič, Evgen Pirč, Melhor Senegačnik, Adolf Terbovc, Miroslav Flego, pri inženjeriji pa Anton Kuljiš in Zvonko Čerček.

* Napredovanje častnikov. V čin poročnika bojnega broda I. stopnje je povišan Franc Potočnik, v poročnika pa: pri pešadiji Božidar Plavšak, Ivan Geržina, Franjo Peter, Zlatko Novotny, Radivoj Fajdiga, Jozef Javornik, Dragotin Crnobori, Din ko Tkalec, Jurij Vahtelj, Josip Šper in Ernest Sijanec, pri artiljeriji: Radomir Kašpar, Bojan Presečnik in Josip Janiček, pri inženjeriji: Franjo Graf, Ludvik Volfar, Bojan Seršen, Peter Peršen in Vladimir Gaberc. Odlikovani sta: z redom Jugoslovenske kraljeve V. stopnje poročnik bojnega broda I. stopnje Stanislav Abram, z medaljo za vojaške vrline pa poročnik bojnega broda I. stopnje Stanko Cvirn.

* Službeni list kr. banke uprave v Ljubljani prinaša v št. 79. od 2. oktobra pravilnik o socialni pomoči ruskim vojnim invalidom, odločbo o oddajanju sladkarij za slajenje vinskega mošta, podaljšanje veljavnosti trgovskega in kompenzacijskega sporazuma z Grčijo, konvencije o ureditvi vzajemne pomoči pri postopku v civilnih in trgovskih stvareh med kraljevino Jugoslavijo in Anglijo in razne druge objave.

Razirna krema

»LA TOJA«

omehča vsako tudi najtršo brado, ne da bi nas koža pekla.

* Smrt brata pokojnega prof. dr. Prijatelja. Na Vinicah pri Sodražici je po dolgem bolehanju pred dnevi preminil posestnik g. France Prijatelj, po domače Kovpar, gospodar rojstne hiše in mlajši brat pred nekaj meseci umrlega prof. dr. Ivana Prijatelja. Pokojniku, ki je oče državnega tožitelja g. Prijatelja v Novem mestu, bodi ohranjen blag spomin, žalujemo naše sožalje!

* Organizacija tekstilnih tehnikov vabi vse člane in ostale abonentke tekstilnih šol, zaposlene v Ljubljani, da se zanesljivo udeležijo sestanka, ki bo v soboto 9. t. m. ob 20.30 v restavraciji »Sestice«. Istotako se vabijo vsi člani in ostali tekstilni tehniki, v Kranju zaposleni, na sestanek v nedeljo 10. t. m. ob 10. dop. pri »Jelenec«. Na sestankih bodo poročali delegati upravnega odbora o važnih zadevah, zato prosimo, da se sestankom vsi člani in nečlani obvezno udeležijo. — Upravni odbor.

Pisalne in računske stroje Vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvorkova ul. 3, telefon 24-07

VABIMO VAS,

da si preskrbite srečke državne razredne loterije novega 35. kola.

ZREBANJE petega razreda, v katerem se dvigajo največji dobitki.

bo v Ljubljani

Veliko izbero števil Vam nudil

ZADRUŽNA HRANILNICA — LJUBLJANA
Dalmatinova ulica št. 6.

* XVIII. letni kongres Jugoslovenskega zdravniškega društva bo v Novem Sadu od 10. do 12. t. m. Program: V soboto 9. t. m. ob 20. družabni sestanek v restavraciji Spomen dana (Sokolski dom). Ob isti uri in istotam bo zasedal glavni odbor. V nedeljo 10. t. m. ob 10. dopoldne se odpre kongres, katerega zadnja točka je razprava o novi odredbi medicinskih fakultet. Ob 14. se bo nadaljeval občni zbor z važno točko o izstopu Hrvatskega zdravniškega društva. Ob 17. se odpre strokovni del kongresa. V ponedeljek 11. t. m. bo od 8. do 13. in od 15. do 18. razprava o prvi glavni teoretični temi kongresa o aktualnih infekcijskih boleznih. Ob 18. pa bo predaval doc. dr. Milošević poučni film o spalni bolezni v Kamerunu. V torek 12. t. m. sledi od 8. do 11. dopoldne razprava o drugi glavni kongresni temi, o alkoholizmu s socialnega in medicinskega stališča. Glavni referent za to temo bo dr. Popović, za prvo pa prof. dr. Todorović, oboje iz Beograda. Od 11. do 13. bo na dnevnem redu razprava o tuberkulozi. Popoldne istega dne bodo zavzemale razne svobodne teme. Ob 18. se zaključijo kongres. V sredo 13. t. m. je ob 8. uri zjutraj odhod na razne ekskurzije. V nedeljo 10. t. m. priredi ob 21. občina Novi Sad na čast udeležencev koncert Filharmonije, v ponedeljek 11. t. m. ob 21. pa s svečan banket s plesom. V torek 12. t. m. bo skupno kosilo. Na kolodvoru v Novem Sadu dehuje posebni urad, ki ima nalogo, preskrbeti udeležencem stanovanja in jim dati potrebne informacije. Legitimacije za znižano vozilno po železnici, po morju in po Donavi kakor tudi podroben program kongresa dobijo zdravniki na zahtevo od Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani. Kongresne legitimacije se bodo bržč dobile šele v Novem Sadu.

* Zadnja pot g. Milke Sobove. V petek so v Zdolah pri Brezicah položili k večnemu počitku znano javno delavko, učiteljico go. Milko Solovo, rojeno Sirčjevo, soprogo naprednega javnega delavca g. Alojzija Šobe. Zanimivo je, da je pokojnica prav istega dne, ko je bila pokopana, pred tridesetimi leti v Zdolah nastopila svoje učiteljsko mesto. Veliko priljubljenost pokojnice je dokazal njen veličastni pogreb, ki se ga je poleg šolske mladine s cvetjem udeležila velika množica ljudi, da ji na ta način izkaže zadnjo čast in hvaležnost za dobroto, ki jo je delila vse svoje skromno življenje. Pred hišo žalosti je svoji tovarišici izpregovoril v slovo šolski ravnatelj g. Bohine, v cerkvi in ob grobu pa domači župnik, ki je zlasti poudarjal velike zasluge blage pokojnice, ki si jih je pridobila za časa svetovne vojne, ko je kot šolska upravitelja vso šolo vodila sama in res vzorno vzgajala našo mladino. Ob grobu sta se od pokojnice poslovila tudi šolski upravitelj g. Ivanuš in neka šolska deklica. Nato pa ji je v slovo zapel nagrobno žalostinko mešani zbor, dočim je bil žalostinko pred hišo žalosti pet moški aor. Pokojnici, ki je bila 80 let vzorna vzgojiteljica naše mladine in zvesta članica JUU, bomo ohranili časten spomin!

Spomenike — grobnice — kapele — stavbna dela — obloge v marmornih — po zelo nizki ceni izberete pri kamnoseško-kiparskem podjetju **FRANJO KUNOVAR** pokopališče pri Sv. Križu. LJUBLJANA

* Sestra pokojnega egiptskega kralja krizari po Jadranu. V splitski ludi je te dni zasidranih več lepih tujih jaht. Med njimi je »Trol IV«, last nemškega tvorničarja avtomobilov Opel. Z jahto se vozi egiptska princesa Fekija, sestra pokojnega egiptskega kralja Fuada in teta sedanjega kralja Faruka. Z jahto obiskuje vasa naša večja kopališča in letovišča. Južno Dalmacijo je že ogledala, zdaj odputuje proti Sušaku. Spotoma se zabava z ribolovom.

* V Ameriki je umrl Martin Stangel, doma baje iz Podgrada, ki je imel v Ameriki tudi brata Ivana. Sorodniki naj javijo svoje naslove izseljenškemu nadzorniku v Ljubljani.

V zastarelih slučajih zapeke spremeljanih po hemoroidih in oteklinah je paravna »Franz-Josefova« grenčica, užita tudi v malih količinah pravi blagoslov. »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in zanesljivo odpira, a tudi po daljši uporabi nikdar ne odreče.

Ogl. reg. 5 br. 15. 655/35

* Trije angleški avtomobilisti z živalskimi glasovi. V Beogradu so se pripeljali z avtom trije angleški popotniki, ki so namenjeni preko 19 držav v Avstralijo. Tja kanijo prispeti v januarju, da bodo prisostvovali 150-letnici glavnega mesta Sidneyja. Vsi trije popotniki so čudaki ali vsaj veseljaki. Na peti nočjo govoriti, marveč se sporazumevajo samo z živalskimi glasovi, zlasti z mukanjem in blejnim. Seveda povzročajo na vsej poti mnogo zabavnih prizorov, posebno kadar kupujejo mleko ali ovčje in kozje meso. Iz Beograda že nadaljujejo pot na jug.

* Zdraviliški in kopališki kompleks v Kamniku (prej Kneippovo zdravilišče) je na dražbi včeraj kupila Zdraviliška gradbeno zadruga »Neptun«, ki se je nedavno osnovala v svrhu nakupa tega kompleksa ter ustanovitve fizikalno-dietičnega zdravilišča v Kamniku. Zadruga je kupila vse objekte po izključni ceni.

* V študentskih ulicah. Izvirna ljubljanska povest iz leta 1847. Spisal Miroslav Malovrh. Knjiga izide v oktobru. Cena v usnje vezani knjigi je 65 din, v platno 50 din, broširani 40 din. Naročila sprejema založba »Klas« Ljubljana, Rutarjeva ulica 4.

* Za Putnikovo petdnevni izlet v Rim in Firence se sprejemajo prijave do 4. t. m. Cena 950 din. Temu izletu se lahko pridružio tudi izletniki, ki žele ostati pet dni v Trstu ali pa v Gorici, to je od 9. do 14. t. m. Ostale informacije pri Putniku in v Okornovi izletni pisarni v hotelu »Slone«.

* Večerni trgovski tečaj na trgovskem učilišču Christoforov učnem zavodu, Domojanska cesta 15, začne 7. oktobra. Vpisovne dopolnje, popoldne in zvečer do 8. Pojasnila, ustna, pismena, brezplačni prospekti na razpolago. Pouk knjigovodstva, korespondence, pisarniških del, stenografije, strojepljenja, nemščine, Solina zmerza. Zavod je potrjen od ministrstva trgovine in industrije.

* Spored priljubljenih izletov »Putnik« Maribor: 7. oktobra: Graz (vizum vstet) 100 Din, 9. do 10. oktobra: Mariasell (vizum vstet) 200 Din, 10. oktobra: v Slovenske gorice z vstetnim kosilom na Kapeli 75 Din. Izlet z luksuznimi avtomobili Prospekti, informacije in prijave: »Putnik«, Maribor.

* Poziv. V noči od 23. na 24. septembra t. l. so bili v Misijonski tiskarni v Grobljah pri Domžalah poškodovani tiskarski stroji. Kdor izda izdane, prejme nagrado 10.000. dinarjev. — Uprava policije v Ljubljani.

* V našem dopisu o lovski nesreči v Bukovih objavljenem 30. septembra je bilo pomotoma zapisano, da sta bila obstrljena dva fanta na lovu od lovskega čuvaja. Resnica je, da sta bila obstrljena po nesreči od neke soudeležke lova.

* Z izuševanjem močvirnatih poljan bo rešeno vprašanje prehrane dalmatinskega prebivalstva. Kakor smo poročali, je odobren kredit 9 milijonov dinarjev za izvršitev najpotrebnejših javnih del v primorski banovini. Vsak srez ima svoje potrebe, razen tega pa so v načrtu splošno vezna javna dela, ki bodo v veliki meri koristila vseh Dalmacij. Predvsem bo treba osušiti Sinjsko polje, za kar je odobren en milijon din kredita. Nadalje bodo osušili Imotsko-Bekinsko polje. Tudi Vrgorsko jezero bo oteklo. Tako bo v celoti rešene okrog 16.000 ha zemlje, na kateri bo lahko srednje dobra letina znašala okrog 110.000 stotov žita.

Oglejte si v novi konfekcijski trgovini

moiko

Šelenburgova ulica 6
damske plašče, kostume in obleke

* Morilec trgovca Martina Borovnika so zaprti v Bjelovaru. V petek popoldne so bili iz okolice Vojnega Križa prignani v zapore okrogne sodišča v Bjelovaru zločinci Ivan Senjač, Ivan Kocak, Stefan Mezak, Iv. Bedračović, Jos. Šišak in Milan Sokolič. Vsi so sodelovali pri roparskem umoru koroškega rojaka, zagrebškega trgovca Martina Borovnika, o čemer smo pred par dnevi poročali. Ivan Kocak je prvi priznal, da je Borovniku porinil nož v hrbet v trenutku, ko je Borovnik enega izmed roparjev vrgele po tleh, čim je zaslišal dva strela iz samokresov. Kocak izpoveduje, da so razbojniki šli nad Borovnika zgolj zaradi njegove dragocene kovske puške, ki jim ni mogla drugače priti v roke, kakor da so Borovnika na lovu napadli in ubili Orožniki so zdaj našli puško v hiši roparja Josipa Blažeka, katerega pa še iščejo. Vsega skupaj se skriva še 27 članov in zaveznikov te roparske tolpe, ki je izvršila okrog 20 velikih zločinov. Med drugim so prijeli zločince, ki priznajo, da so sodelovali pri umoru bjelovarskega gostničarja Vase Predra-

* Morilec trgovca Martina Borovnika so zaprti v Bjelovaru. V petek popoldne so bili iz okolice Vojnega Križa prignani v zapore okrogne sodišča v Bjelovaru zločinci Ivan Senjač, Ivan Kocak, Stefan Mezak, Iv. Bedračović, Jos. Šišak in Milan Sokolič. Vsi so sodelovali pri roparskem umoru koroškega rojaka, zagrebškega trgovca Martina Borovnika, o čemer smo pred par dnevi poročali. Ivan Kocak je prvi priznal, da je Borovniku porinil nož v hrbet v trenutku, ko je Borovnik enega izmed roparjev vrgele po tleh, čim je zaslišal dva strela iz samokresov. Kocak izpoveduje, da so razbojniki šli nad Borovnika zgolj zaradi njegove dragocene kovske puške, ki jim ni mogla drugače priti v roke, kakor da so Borovnika na lovu napadli in ubili Orožniki so zdaj našli puško v hiši roparja Josipa Blažeka, katerega pa še iščejo. Vsega skupaj se skriva še 27 članov in zaveznikov te roparske tolpe, ki je izvršila okrog 20 velikih zločinov. Med drugim so prijeli zločince, ki priznajo, da so sodelovali pri umoru bjelovarskega gostničarja Vase Predra-

**MODNE
TKANINE**
za dame in gospode
LONČAR — RASKA — STARE
LJUBLJANA, Francišanska ulica 3

čuti te nesrečo tako kakor kmet, ki je navezan edino na poljski pridelek. Mešan čuti to nesrečo bolj posredno. Kadar polje in sadovnjak obilo obrodita, takrat čuti tudi mešan blagor letine, saj mu nudi kmet vsega po nizkih cenah. Odvisen pa je mešan, zlasti trgovec, tudi neposredno od kmetov kupne moči in mu pride prav, kadar je njegova kupna moč zadostna. Zato pa je tudi naša narodna in socialna dolžnost, da mu pomagamo tedaj, ko ga zadeva nesreča. Banka uprava je po posebnih okoliščinah pozvala občine in druge ustanove, naj prisrčno prispevajo kmetom na pomoč. Temu pozivu se je odzvala tudi ljubljanska mestna občina in pokrenila ustanovitev posebnega odbora za pomoč poplavljenecem in od neurij prizadetim kmetom. Tudi ljubljanska okolica je morala mnogo pretrpeti zaradi letošnjih neurij, zlasti ubogi mali kmetje na Barju, katerim je voda uničila skoro vse prideleke. Zato naj nikdo, na čigar srce bo te dni potrkala mestna občina, ne zapre svojega srca, zlasti premožnejši sloji naj izdatno podpro njeno akcijo za pomoč nesrečnim poplavljenecem.

* Pri zaprtju v motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnega Franc Jožefove grenčice.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.
DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

govica, ki je bil nedavno iz zasede ubit pri Vojnem Križu. Nadalje so priznali sodelovanje pri umoru Petra Regine, čigar tragične smrti orožniki doslej niso mogli pojasniti. Vsepozvod okrog Vojnega Križa iščejo patrolje pobegele zločince. Preiskava bo verjetno trajala precej časa, a javna razprava bo spravila na dan dolgo vrsto grdih zločinov te velike in nevarne roparske družbe.

Ali so beli zobje
zares
vedno
zdravi?

Prijeto poživilo
kolodont vodo
za ustno koncentracijo
izborne sestavine,
valčno sredstvo,
varčno v uporabi

Poglejte si enkrat tudi notranjo stran Vaših zob, kajš tu se tvori navadno nevarni zobni kamen ter opravite svoje uničevalno delo. Sargov KALODONT napravi Vaše zobe ne samo bele, temveč odpravlja tudi zobni kamen. Sargov KALODONT je edina zobna pasta v Jugoslaviji, katere vsebuje sulfocin-oleat dra Bräunlichja, nešteto preizkušeno sredstvo proti zobnemu kamnu.

**SARGOV
KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU**

* Ubl je svojo staro priljubljenost. V Brezanih onkraj Siske je dolga leta živel Jaga Tačkovičeva s premožnim gospodarjem Stefanom Severjem. Imela ga je močno v oblasti. Na stara leta (zdaj jih je štela 50) pa je začela ljubimkovati z mladim hlapcem, katerega je lepo oblačila, dočim je svojega gospodarja popolnoma zanemarjala. Ko je začela prodajati posestvo, se je Severju bolj in bolj mračil um. Naposled je prišlo tako daleč, da je Sever umoril Jago v postelji in sicer ji je zadal štiri udarce s sekuro. Zda se potika bogveod po prostornem gozdu, ki se razprostira za njegovo domačijo.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH. 1.

Iz Ljubljane

* Smrt ugledne gospe. V sanatoriju Jozefišča na Poljanski cesti je včeraj zjutraj po večletnem bolehanju preminila ga. Elizabeta Berčecova. Dokončala je visoko starost 79 let. Pokojnica je mati pokojnega profesorja Josipa Berčeta in dr. Janka Berčeta. Bila je vedno napredna Slovenka. Pogreb priljubljen pokojnice bo v nedeljo ob 15. iz Jozefišča na pokopališče k Sv. Križu. Bodi rajni ohranjen blag spomin, žalujemo naše sožalje!

Ako želite kvalitetno blago
za svoj plašč ali kostim, pridite izbirat vzorce, ki jih določa letošnja jesenska moda, v trgovino

BRATA VLAJ
WOLFOVA UL. 5

* Pomagajmo poplavljencom! Letošnje leto je hudo zadelo našega kmetovalca. Ze jesenska setev je zaradi dolgotrajnega pomladnega mraza obetala zelo slabo. Toda poznejši topli dnevi so prinesli bujno rast in kmet je začel gledati z večjim upanjem na žetev. Vendar so bili njegovi upi prazni. Prišli so burni poletni dnevi z dolgotrajnim deževjem, nalivi in točo. Ne samo, da je zastala rast, da je žito preobčutno poleglo, v številnih krajih je vtrla in toča uničila prideleke skoro do zadnje bilke. Kar je pustila kmetovalcu, so mu odnesle vode. Tudi jesenski pridelek, ki so skozl vse leto lepo obetali, so prevarili kmetovalcev up. Zato ni čudno, da trka pomanjkanje na vrata številnih malih posestnikov že zdaj v jeseni, ko bi moralo biti vsega obilo. Kaj bo šele sredi ostre zime! Mestni človek ne

**MODNE
TKANINE**
za dame in gospode
LONČAR — RASKA — STARE
LJUBLJANA, Francišanska ulica 3

čuti te nesrečo tako kakor kmet, ki je navezan edino na poljski pridelek. Mešan čuti to nesrečo bolj posredno. Kadar polje in sadovnjak obilo obrodita, takrat čuti tudi mešan blagor letine, saj mu nudi kmet vsega po nizkih cenah. Odvisen pa je mešan, zlasti trgovec, tudi neposredno od kmetov kupne moči in mu pride prav, kadar je njegova kupna moč zadostna. Zato pa je tudi naša narodna in socialna dolžnost, da mu pomagamo tedaj, ko ga zadeva nesreča. Banka uprava je po posebnih okoliščinah pozvala občine in druge ustanove, naj prisrčno prispevajo kmetom na pomoč. Temu pozivu se je odzvala tudi ljubljanska mestna občina in pokrenila ustanovitev posebnega odbora za pomoč poplavljenecem in od neurij prizadetim kmetom. Tudi ljubljanska okolica je morala mnogo pretrpeti zaradi letošnjih neurij, zlasti ubogi mali kmetje na Barju, katerim je voda uničila skoro vse prideleke. Zato naj nikdo, na čigar srce bo te dni potrkala mestna občina, ne zapre svojega srca, zlasti premožnejši sloji naj izdatno podpro njeno akcijo za pomoč nesrečnim poplavljenecem.

* Za večerni kuharski tečaj Zveze gospodinj je še nekaj mest praznih. Tečaj se bo začel 11. t. m. Prijave najkasneje do 6. t. m. Vse podrobnosti dnevno o 16. do 17. Gradšče 14-1.

* Glasbeni otroški vrtec na šoli Glasbene Matice bo imel v letošnjem letu pouk vsak dan v tednu, in sicer od 9. do 11. dnevnio. Tako bodo otroci dnevno zaposleni in tudi napredek bo prav gotovo boljši, ker bo še enkrat toliko pouka, kakor ga je bilo v minilem letu. Vabimo nove učence, da otroški vrtec. Prva ura bo v ponedeljek 4. t. m. ob 9. v Lajovčevi dvorani poslopja Glasbene Matice, Gosposka ulica 8/III.

KINO
TEL. 21-24 **MATICA**
Zopet po dolgem času komični trio: Hans Moser, Leo Slezak in Adela Sandrock v veliki filmski komediji iz cirkuškega življenja
CIRKUS SARAN

SLOGA
Simona Simon, očarljiva filmska umetnica, nepozabna iz filma »Matura« v novem krasnem ljubavnem filmu
LEPI DNEVI
danes ob pol enajsti uri ljudska predstava pri znižanih cenah od 4.50 do 10.— din.

UNION
Premiera največjega zgodovinskega filma **MARIJA STUART** v glavnih vlogah Katarina Hepburn in Fredrich March
Eden izmed obiskovalcev tega filma, ki ga bo določil žreb, bo dobil modern damski klobuk po vzoru Marije Stuart, model Salona Truda. — Klobuk je razstavljen v Unionu.

Predstave danes ob 15., 17., 19. in 21. uri

* Orkestralne vaje na šoli Glasbene Matice, ki jih bo imel prof. Karel Jerač, bodo vsako sredo in soboto od pol 6. do pol 7. v Lajovčevi dvorani. Opozorjamo vse tiste, ki so se že prijavili, vabimo pa tudi nove na prvo uro, ki bo v sredo, 6. t. m. ob pol 6. uri zvečer.

CIMEAN

Za one gospode, ki se brijejo vsak dan priporočamo CIMEAN brivsko kremo. Rezilo bo gladko teklo in koža bo sveža brez mozoljev.

u— **Slavistično društvo v Ljubljani** namerava postaviti na vseučilišnih tleh pokojnemu univ. prof. dr. Ivanu Prijatelju spomenik po zamisli prof. Plečnika, ki naj bo pomnik pokojnikovega dela za slovensko kulturo in literarno zgodovino. V ta namen je pravkar izdalo eno izmed najzanimivejših razprav velikega pokojnika »Borba za individualnost slovenskega književnega jezika v letih 1848. do 1857.«. Tudi ta knjiga ima kakor njegovi »Duševni profili slovenskih preporoditeljev«, ki so

Kuhanje na električnih ploščah

SE VRSI
vsako sredo ob pol 17. Gradisce 14/L.
Gospodinja vabljen!

izšli o priliki Prijateljeve 60-letnice, krasno, reprezentativno obliko. Razkošni tisk krasno podoba pokojnikove maske. Čeprav obravnava že odmaknjeno dobo, je vsebina razprave na moč aktualna, ker bo bralec v njej dobil prepričljive odgovore na vprašanja, ki si o njih nekateri še danes niso na jasem. Prav zaradi tega bi moral delo poznati vsak slovenski izobraženec. Ker je čisti dobiček namenjen postavitvi spomenika, je upati, da bodo ljubitelji naše knjige in častilci pokojnega učenjaka tem najbližji sogli po njej. V subskripciji je cena razkošno opremljeni, v celo platno vezani knjigi, če se naroči pri Slavističnem društvu v Ljubljani (mestna ženska realna gimnazija), 60 din (po pošti 64 din). Pri pomnjanju, da bo njega tržna cena nekoliko višja. Prav tam je na razpolago še nekaj izvodov »Duševnih profilov« po znižani ceni za 40 din.

Zobna ordinacija dentist BEVC Joško redno ordinira

LJUBLJANA — GOSPOSVETSKA 4.
(v hiši apoteke »Kuralta«)

u— Gluhonemi bodo nastopili v Mostah. Večji del današnje javnosti ima nasproti gluhonemim najrazličnejše neutemeljene predsodke, ker dela nekako mejo med njo in gluhonemim. Ljudje jih smatrajo za manj nadarjene, nezmogljive za govor in večja odgovornost dela; smatrajo jih za ljudi, ki so sposobni samo za pastirje. Prav tako žalostno je nerazumevanje mojstrov, ki se jih otepaajo z različnimi izgovori. Da ne slišijo, da ne razumejo, da niso normalni, da se jih boje in s silnimi izgovori zapirajo vrata pred njimi. Tako smatrajo vsi gluhonemost za glavno

Kuharski tečaj

Ker je v gospodinjstvem tečaju Nabavlj. zadruge uslužbenec državnih železnic še nekaj praznih mest se sprejmejo tudi hčerke neželjenčarjev. Cena nizka. Prijaviti se v pisarni železničarske menze, Pražakova 19.

in največjo oviro uveljavljanja v slovenski družbi. Živimo v dobi dvajsetega stoletja, v dobi največjega tehničnega napredka in v dobi najprejšejših eksistenčnih bojev. Ako je za silošče ljudi šola nekak pripravila za poznejše udeleževanje v življenju, jo tem bolj upravičeno zahtevajo gluhonemi, ker bi jih sicer življenje strilo. Napredek dvajsetega stoletja se pa mora pokazati tudi v preobrazbi človeškega mišljenja nasproti gluhonemim in današnji ljudje morajo biti nasproti njim vsaj toliko prečisti, da jim dajo vsaj v skromni meri iste pravice, kakor jih imajo sami. Proti vsem nečistem predsodkom so začeli lani leto gluhonemi ostro borbo. Do današnjega dne so priredili osem

POTNIKA

Išče tekstilna tovarna:

za Ljubljano, Celje, Maribor, Ptuj in Zagreb. Upoštevam samo ponudbe potnikov, ki so pri manufakturistih teh mest najbolj uveljavljeni. — Ponudbe z navedbo dosedanjih zastopstev za gornja mesta na oglasni odd. »Jutra«, pod »Uveden manufakturist«.

kulturnih propagandnih nastopov, in sicer v Ljubljani, Novem mestu, Celju, Mariboru, Kranju in Šoštanju, a v načrtu imajo nastope še v manjših krajih naše banovine, ker potrebujejo moralne pomoči vsega naroda. Na takih nastopih pokažejo gluhonemi svoje življenje, ljudi opozorijo na svoje upravičene zahteve ter dokažejo koristnost izobraževanja gluhonemih po zavodih. Končen smoter vsega njihovega prizadevanja je povečanje ljubljanske gluhonemice ali pa zidava nove v Mariboru, ker ostane le preveliko število gluhonemih otrok brez šolske izobrazbe. V sredo 6. t. m. ob 20. bodo tako nastopili tudi v dvorani kina v Mostah pri Ljubljani. Na programu bo govor iz življenja gluhonemih. Govoril bo g. Ciril Sitar, tiskar pri Ljubljani, Potem bo revija vseh poklicev, ki jih je vzemajo gluhonemi in dve dramski sliki. Vodstvo prirediteljevo je v rokah strokovnega učitelja g. Vinka Rupnika. Prireditelj je vredna, da si jo vsako ogleda.

VSI, KI TRPITE

NA KURJIH OČESIH

trdi koži in zaraslih nohtih pridite, da Vam jih s koreninico in brez bolečin odstranimo. Takoj Vam bo odleglo. Zopet boste prijetno razpoloženi za vsako delo. Sprejemne ure ob delavnikih od 7.30 do 18.30, ob nedeljah in praznikih od 7.30 do 12. V kopalski hotela »Slon«, Franciščanska 3.

u— Nameščence trgovin in raznih drugih podjetij, uradnike itd. opozarjamo na trgovski večerni tečaj pri Christoforovem učnem zavodu, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Zahtevajte pojasnila in prospekt.

Često imajo majhne stvari velik pomen. PERMA TEX se ne čuti in je tanka, a vendar Vam lahko reši zdravje. Ne smete nikdar pozabiti na PERMA TEX.

PERMA TEX

u— **Predavanje SED v četrtak 7. t. m.** ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Predavatelj g. Jalcšič Dušan, predsednik TK Sljeme iz Zagreba, bo s preko 100 diapozitivov kazal slike s svojih tur po Transilvanskih Alpah. Prišel bo pri Gogarški skupini, katero je prehodil od zaboda proti vzhodu ter se povzpela na številne vrhove, tako na najvišji vrh Negoj (2526 m), Uriei (2427 m) in druge. Iz te skupine je krenil preko Brešova na 2240 visoki vrh Piatra Cravilui in na 2513 m visoki Bucogiv na Omu. Posetil je tudi kraljevski dvor v Sinaji ter se vrnil preko Oršave in skoci Kazan v Djerdapu na Donavi. Transilvanske gorovje je pri nas precej neznano in vendar za nas lahko dostopno, ker je blizu naše meje in ne zahteva obisk preveč časa. Predavanje nas bo seznanilo z lepotami teh planin ter si bo mogel marsikateri planinec že letos napraviti primeren načrt za počitnice prihodnjega leta. Predavatelj je znan planinec, ki ljubljani zlasti naše gorejske planine, kjer ga najdemo čisto ob sobotah in nedeljah. Cene vstopnic bodo običajne (za dijake 2 din). Planinci, odgovorite se vabilu ter pridite poslušati svojega planinskega druga, ki je živahen in zanimiv predavatelj.

Tvrda I. REPŠE,

zaloga pohištva in patentnih lestev

SE JE PRESELILA v Igriško ulico 3, v banovinsko palačo za dramo ter se za nadaljna cenj. naročila vjudno pripravlja.

u— **Angleško društvo v Ljubljani** začne v ponedeljek 4. t. m. redne tečaje za podučevanje angleškega jezika, in sicer tečaj za začetnike in tri nadaljevalne tečaje. Posebej bo še konverzacijski tečaj. Tečaji bodo vsak dan med 18. in 20. uro ter se bodo ob tem času sprejemali tudi novi učenci, ki dobe v društvenem lokalu, Kralje Petra trg 8, ob vpisu vse potrebne informacije. Društvena knjižnica je za člane odprta vsako sredo in soboto od 18. do 19. Družabni večeri bodo kakor običajno ob sredah zvečer pričenši v sredo 13. t. m. ob 19.30.

LEP IN POTREBEN je vsaki gospodinjki gumijasti predpasnik za din 12.—.

MEHKE IN BELE roke imate, če uporabljate pri delu gumijaste rokavice za din 8.50.

Drogerija Hermes,
LJUBLJANA, MIKLOŠICEVA 30.

u— **Predavanje o Baltiku.** V četrtke zvečer je v dvorani Delavske zbornice predaval agim esperantski delavec g. Jože Kozlevčar o Baltiku, odnosno o štirih baltičnih državah, Latviji in Litvi, Estoniji in Finski. To je bil za nas dolejši skoraj nepoznan svet, saj imamo malo stikov s severom in tudi naši gospodarski odnosi s temi državami so razmeroma majhni. Zato je zanimivo predavanje privabilo v dvorano Delavske zbornice mnogo publike, ki je pazno sledila izvajanjem g. Kozlevčarja. Predavatelj je v zgoščenih besedah podal zanimiv pregled gospodarske, politične in socialne strukture teh dežel, orisal njih zgodovino, šege in običaje, pokazal razvoj njih mest, njih folkloro in drugo ter je svoje predavanje izpopolnil z vrsto lepih skopičnih slik. Predavatelj se je na koncu zahvalil predsedniku Esperantske kluba g. Mišerit, ki je že pred začetkom naglašal, da bo predavanje v okviru tako zvanega Belega tedna in da hočejo esperantisti na ta način širiti smisel za esperanto pri nas.

ZVOCNI KINO SKOLSKI DOM
V ŠISKI. Telefon 33-87

Vesela komedija

Zmagovalec dneva

predvajamo v nedeljo ob 8. 5. 7. in 9. v ponedeljek ob pol 5. uri.

Heinz Rühmann, Gina Falkenberg,
Gustav Waldau

V soboto:

VESELE ŽENE
Magda Schneider

u— **Pianist Ivan Noč** priredi v petek 15. t. m. samostojni klavirski koncert v veliki dvorani Filharmonične družbe. Na sporedu bo imel Vivaldija, Bacha, Chopina, Castel-Nuova, Rimski-Korsakova in Liszta. Ivan Noč je priznan eden najboljših naših pianistov in vsak njegov koncert je pomemben dogodek v našem glasbenem življenju.

Dr. TAVČAR-KONVALINKA

zopet redno ordinira
(razen v sredah popoldne).

u— J. n. a. k. Edinstvo. Jutri ob 11. bo seje širšega odbora. Vsi odborniki in načelniki odelcev naj se je točno udeležijo. Vabljeni so tudi ostali člani.

u— Pomožni odbor za pomoč poplavljenim je ugotovil, da nekdo neupravičeno pobira po Ljubljani prispevke za prizadete po poplavi. Odbor opozarja javnost, da so za pobiranje prispevkov upravičeni samo oni, ki imajo posebna pooblastila pomožnega odbora s seznamom tvrdki ali oseb, ki jih je pomožni odbor naprosil za prispevek pooblastila morajo biti podpisana od predsednika ljubljanskega pomožnega odbora, mestnega župana dr. Adlešiča. Odbor prosi, da postopajo vsi, pri katerih se zgleda, kdo zaradi sprejema prispevka, skrajno previdno in naznanijo vsak primer zlorabe policiji. Za sprejemanje prispevkov je pomožni odbor pooblastil le začetopisno Jugoslovanske ženske zveze, Krščanske ženskega društva, nekatere člane mestnega sveta in nekatere vestne uslužbenke.

u— **Koncerti Čarli-Metodovega zbora** iz Zagreba bo v dvorani Uniona 11. t. m. Zbor bo pel spored najlepših pesmi, ki so jih skladali staroslovenski tekst najboljši skladatelji pretekla in sedanjega doba. Zbor je odšel isti program na svoji turneji po Italiji, Švici in Franciji v letošnjem maju in je dosegel najodličnejši uspeh, ki so mu ga priznali moške svetlovo slovesa. Vstopnice so že v prodaji pri blagajni kina v Unionu.

Telovadni tečaji T.K.D. Atena

se redno vrše vsak torek in četrtek v telovadnici mest. žen. gimn. Bleiweisova dijaški od 1/18. — 1/19. — 20. Din mes. damski od 1/19 — 1/20 — 30 Din mes.

u— **Narodna odbrana** poziva članstvo, da se udeleži v nedeljo 10. t. m. odkritja spominke plošče viteškemu kralju Aleksandru I. Ureditelju v Domžalah. Odhod iz Ljubljane s vlakom ob 8.05.

u— **Združenje gledaliških igralcev, sek. cija Ljubljana**, bo imela redni občni zbor v nedeljo 10. t. m. ob 10. v operi.

u— **Plesne tečaje** s poukom vseh družabnih plesov odpravi plesni zavod »Jenko« v Kazini neprekinjeno 14. t. m. s začetniškim tečajem. Informacije in vpisovanje od 10. t. m. dalje, ko se vrne mojster Jenko z inozemskega študijskega potovanja.

KINO IDEAL

Premiera pustolovščine v potniškem avijonu 300 metrov nad zemljo

Gangsterji v zraku

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri

u— **Pevsko društvo »Kračovo-Trnovce«** začne redne pevске vaje 6. t. m. Isti dan se bodo sprejemali novi pevci od 19. dalje v društvenih prostorih, Čaršvena ulica 21, otrošči vrtec.

BLAGO za damske plašče šir. 140 cm.

din 40 — 180

MANUFAKTURA kom. d.

LJUBLJANA — MESTNI TRG 17

u— **Poskusen samonar.** Včeraj popoldne so bili reševalci pozvani v Florjansko ulico 32, kjer si je hotel končati življenje prodajalec sadija Anton K. Njegov sestanovalec je prišel malo poprej domov in je našel očno zastirko, obenem je pa zavohal iz sobe gumijski smrad. Zato so s silo odprli zaklenjen stanovanje in našli nezvestnega prodajalca. Mož se je najprej napil kolu, nato je pa se zažgal ogel in vdihalval strupeni plin. Reševalci so ga naglo prepeljali v bolnišnico, vendar je malo upanja, da bo okreval.

Samoprodaja:
za Ljubljano: FRANC GOLOB,
za Maribor: PINTER in LENARD.

u— Na Mestnem trgu v manufakturni trgovini A. Zlender kupite vedno dobro. Zato prostimo ceneje dame in gospode, da si ogledajo krasno zalogo modnega blaga za damske plašče in obleke, ter kvalitetnega blaga za moške suknje in obleke. Izbira je ogromna — cena najnižja!

Foto amaterji!

Za izdelavo Vaših posnetkov

Foto Janko Pogačnik

edina specialna fototrgovina

LJUBLJANA, Tyrševa cesta št. 20

Naša izdelava pomeni kvaliteto!

u— Trgovina s čisto svilo, Tyrševa cesta 60, sporoča, da so dospeli najnovejši vzorci za ženske, zimske in večerne obleke.

Iz Celja

u— Ljubljanska drama uprizori v petek 8. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču v Celju Fodorjevo slovito dramo »Maturac«. Predstava je predsezonska in izven abonmaja. Vstopnice so v prodaji v knjižarni Slomškove tiskovne zadruge.

u— **Obratun sreskega občnega odbora** v Celju za računsko leto 1936/37 izkazuje 1.860.836.98 din stvarnih dohodkov in 578.665.48 din prehodnih dohodkov, skupaj 2.439.401.41 din, ter 1.855.936.48 din stvarnih izdatkov in 580.104.08 din prehodnih izdatkov, skupaj 2.436.040.56 din. Prebitok znaša torej 3.801.85 din. Po preteku razglavitvenega roka bo obratun predložen v razpravo in odobritelj plenumu sreskega občnega odbora. Rok za vlaganje ugovorov po davnih zavezanih poteče 10. t. m.

u— **Usoeden padec v tovarni.** Pri delu v tovarni Lignolit v Radečah je stromoglavci 27-letni delavec Franc Peternel z Dobrave pri Radečah 12 metrov globoko. Pri padcu je dobil težke notranje poškodbe in si je tudi zlomil desno roko. Oddali so ga v celjsko bolnišnico.

Grafologija in frenologija

Ljubljana, 2. oktobra
Kako veliko je slasti v zadnjem času zanimanje za grafologijo, nam dokazuje že to, da imajo n. pr. Francozi in Angličani posebne strokovne liste, posvečene grafološkim vprašanjem, a s njimi se bavijo včasih tudi veliki tedniki in dnevniki. Veliko je tudi število knjig, ki obravnavajo grafologijo v celoti ali pa posamezna njena področja. Sicer pa ima tudi proučevanje pisave v zvezi s človeškim značajem in usodo že svojo obširno zgodovino in celo vrsto znamenitih mož, kakor so bili med drugimi prof. Baldo, M. A. Severino, Leibnitz, Lavater, M. de la Sarte, Delestra, Michon, L'Arrelat, Gutzmann, Schermann, Mendelssohn itd.

Kaj je prav za prav grafologija? Is prvotnih plahih in le bolj hipotetičnih nazadov, ki dolgo niso našli znanstvenega priznanja, je danes že vsestransko preiskavana in potrjena znanost, ki se bavi ne samo s ugotavljanjem pisave posameznih rokopisov, ampak tudi, in v prvi vrsti, s proučevanjem tajn človeškega bistva v zvezi s temperamentom, značajem in usodo na podlagi analiziranja pisave. Zato je zelo važna tako v znanstvenem svetu psihologije, kakor tudi v praktičnem vsakdanjem življenju in služi enako koristno znanstveniku in vsakemu posamezniku, ne glede na starost in spol, poklic in položaj.

To, kar imajo veliki kulturni narodi že v obliči, bo dala nam vsaj v vseh temeljnih oblikih že napovedana knjiga F. T. Karmaha »Naše življenje in okultne tajne«, ki bo izšla meseca oktobra letos in bo odgovorila na vsa premočjoštevilna grafološka ter druga vprašanja. V njej bomo našli vse: zgodovino, uporabljivost, obširne obravnave, uspehe, analize, navodila itd. Ker bo to delo v naši državi res nekaj svojvrstnega, objavljamo danes nekaj izrezkov iz nje obenem z ilustracijami, katerih ob vsebovala preko 200.

V posebnem poglavju bo obdelana vsa abeceda z razlago vsake posamezne črke in poteze, posebna pozornost pa bo posvečena tudi podpisom. Ogledimo si n. pr. ta-le podpis!

Lajk ne bi našel na njem nič posebnega, grafolog Karmah pa nam pokaže sledečo analizo: »Osebnost hitrih odločitev, naglo in lahkega zamaha, ne preveč natančna. Človek bi rekel, da ima debelo kožo in kosmato vest, toda ne v tem smislu, da bi bila obtežena s slabimi lastnostmi značaja, samo za vero in mistiko je nepristopna.«

V poglavju Karmahove knjige »Izraz človeškega življenja z ozirom na spodnje poteze črk »k« in »g«, povedo ta-le tri kratke besede:

mogoče je zmagati
bravski upravi
— Ker se nahaja

daje sledečo analizo: »V teh rokopisnih potezih se izražajo posebne karakterne lastnosti, toda pisec se zaradi svojih talentov ni prevzel. Dostopen je in topel, čeprav njegov ostri nastop čisto odlikuje in moti tudi njegova ujedljivost, je vendarle trdnega značaja.«

Tako se vrste pred nami najrazličnejše pisave, med katerimi poišče vsak lahko tudi tisto, ki je njegovi najbližja, jo primerja z analizo in svojim značajem ter se poglubi v svoje bistvo, ki je včasih kljub vsem tisočernim znakom in vsakdanjem življenju še vedno težko razrešljiva uganika. Tako vidimo, da nam odkrije znanstvena analiza naše pisave naše bistvo bolj razodeno, kakor ga poznamo celo mi sami! In v tem je prav neprecenljivi pomen grafologije.

Toda ne samo pisava, tudi smiselnost

u— V celjski bolnišnici je umrla v petek v starosti 33 let ga. Zofija Silanova, soproga banovinskega zdravnika g. dr. Stanka Silana v Vitanju. Pokojni bodi ohranjen blag spomin, svojcem naše iskreno sožalje!

u— Nesreča pri gašenju požara. V sredo se je na Ljubnem v gornji Savinjski dolini vnela hiša gostilničarja Maksa Šterna. Ogenj je uničil vse poslopje. Pri gašenju je dobila 18-letna najemnikova hčerka Marija Zupškova iz Debra pri Laškem hude opekline na obeh nogah. Prepeljali so jo v celjsko bolnišnico.

u— Razburiliv dogodek na Kralja Petra cesti. V četrtke popoldne je 25-letni mesarski pomočnik Konrad H. iz Remšnika na Kralja Petra cesti pred gostilno »Pri jelenec« v vinjenosti brez poviada napadel 20-letnega mesarskega pomočnika Ivana Terčeta iz Celja in mu prizadel na njem pet centimetrov dolgo rano na glavi. H. je pobegnil na kolesu. Nekateri pasanti so pohiteli za njim. Se predno pa so ga dohiteli, je H. padel s kolesa in se pri padcu močno poškodoval po glavi. Iarotili so ga policiji, ki ga je po zaslišanju oddala sodišču.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 10.15 in 14. matineji

CHARLIE CHAN NA DIRKAH.

Ob 16.15, 18.15 in 20.30

RAMONAC

Epohalen film v naravnih barvah in nemškem jeziku.

u— Surov napad s nožem. V četrtke okrog 17.30 je 25-letni brezposelni mesarski pomočnik Konrad H. iz Remšnika na Kralja Petra cesti pred gostilno »Pri jelenec« v vinjenosti brez poviada napadel 20-letnega mesarskega pomočnika Ivana Terčeta iz Celja in mu prizadel z nožem pet centimetrov dolgo rano na glavi. H. je pobegnil na kolesu. Nekateri pasanti so pohiteli za njim. Se predno pa so ga dohiteli, je H. padel s kolesa, pri čemer se je močno poškodoval po glavi. Izročili so ga policiji, ta ga je po oddali sodišču.

človeka je za spoznavanje važna. Ali nam ni včasih ledo še na prvi pogled neimpoziten, čeprav ne vemo zakaj? In ali ne slutimo često še po obliki in potezah obraza, da je ta ali oni človek tak ali tak? To vemo vsi, zato je nastala tudi is tega posebna znanost, ki se imenuje frenologija. Tudi ta ima, kakor grafologija, svojo znanstveno zgodovino, svoje znake, zakone in ugotovitve, slasti odkar ji je dal zdravnik dr. Karl Josef Gall l. 1757 trdno znanstveno podlago.

Nova Karmahova knjiga posveča tudi frenologiji nekaj poglavij, ki so prav tako bogato ilustrirani s risbami in slikami. Zato navajamo za primer tu dve frenološki ugotovitvi. Prva spada v poglavje s oblikovanosti čel s ozirom na značaj.

Frenolog-strokovnjak nam pove o tem oblikovanem čelu med drugim, da je znamenje velike komodnosti in lastne osebne samozvestosti. O sledečem nosu, ki ga prikazuje ta risba:

pa trdi, da je širši, naprej strleč nos znamenje delavnega človeka, ki stremi k visoki in napredni. Ljudje s takimi nosovi se igrajo vedno glavno vlogo in se ne zadovoljujejo samo s običajnim.

Koliko zanimivosti nam povedo še ti neveljani primeri! Potrjujemo nam pad prav naravno, kako bomo na podlagi tega dela lahko razbistri in utrdili dar svojega opazovanja, ki je v življenju čisto naravno usodno in odločujoče važnosti. Ker bo knjiga tiskana v omejeni nakladi in dobe tisti, ki se sami naroče za nizko ceno 60 din še lastno analizo in imajo pravico do nagrad, bo gotovo vsakdo pohitel s prijavo na nastop: »Uprava Karmah, Zalec, Savinjska dolina.«

ADVOKAT

dr. Zdravko Kalan

je otvoril pisarno v Celju,

CANKARJEVA C. 11.

(palača banovinske hranilnice).

u— Noč mu je sasilil v vrat. V nedavni notiji pod tem naslovom je bilo rečeno, da je Anton Černešek iz Bočve v neki gostilni napadel 24-letnega splavarja Matevža Jeršeta iz Otoka pri Bočni in mu zasnil nož v vrat. Anton Černešek nam na to notico sporoča, da ni on napadel, temveč je bil sam napaden od treh drugih, ki so mu prizadejali hude telesne poškodbe. Tudi se ni to zgodilo v gostilni, ampak izven gostilne na poti proti domu.

Iz Trbovelj

u— Danes vj na veliko sokokojsko tombolo, ki bo ob 2. popoldne na letnem telovadšču. Glavni dobiček motorno kolo. Letošnja tombola prekaša po vrednosti dobiček vse dosedanje tombole.

Nadaljevanje dnevnih notie na 13. strani

REVMA TIZEM

Pri revmatičnih bolečinah vseh vrst so dosegli dober uspeh s Tegal tabletami. Po strokovnjakih ocenah, priporočanih od mnogih zdravnikov, med katerimi je tudi mnogo priznanih profesorjev-zdravnikov. — Tegal tablete delujejo naglo in uspešno. V predpisanih količinah so neškodljive za srce in ostale organe. Vprašajte svojega zdravnika! En poskus Vas bo prepričal. Zahtevajte v svoji lekarni prave Tegal tablete. Če niso slučajno na zalogi, jih lahko takoj naročite. (Registrirano pod št. br. 1437/1932, Dr. Stevanec, 1936 št. 774, Beograd).

Kljub podraženju papirja enaki darovi Vodnikove družbe Razgovor s knjižnim referentom

»Knjig še ni od nikoder, vi pa že delate apetit, tako pišete o njih,« smo nagovorili knjižnega referenta Vodnikove družbe. »Ali boste letos tako zgodaj izšli?«

»Imate prav,« nam je odgovoril, »podobni smo gospodarju, ki želi imeti najprej vso družbo zbrano okoli mize, potem bo šele postregel. Pri nas se je zadnja leta razpasla navada, da se bile knjige dotiskane, številni članovi se pa še vedno ni dalo ugotoviti, ker so odlašali in čakali in se priglasi šele potem, ko se je razpošiljanje že začelo. To je delalo velik nered pri razpošiljanju in povzročalo razne zamude. Zato bi letos radi imeli vse urejeno, ko se razpošiljanje prične.«

»In upate, da boste to dosegli?«

»Morda, vsaj delno! Imamo tudi take nejeverne Tomaže, ki pravijo: najprej bom pogledal, kakšne so knjige, potem se bom pa naročil... Pomislite, kako bi bilo, ko bi vsi tako rekli! Kako naj odbor dovoli število naklade!«

»Naravno je, da člani mislijo le nase, ne na odborove težave.«

»To je dokaz, da med Vodnikarji še ni ustvarjena ona skupna vez, ki bi iz nas delala stalno družino. Taka društvena zavest bi za nas mnogo pomenila in bi se dalo z njo naše delo še bolj izpopolniti.«

»Kako to mislite?«

»Da bi razširili svojo založbo. Zdaj razpolagamo nekako s 13.000 stalnimi zvestimi člani. To so naši Vodnikarji. Letos — zaradi 140 letnice »Ljubljanskih Novic« — pravijo, da jih bo 14.000. Ako imamo to lepo število za seboj pri našem delu, se

da na marsikaj misli. Zal, da razne krize in slabi časi zdaj tu zdaj tam malo oslabe naše postojanke — zato se moramo previdno držati svojega proračuna in knjižnega programa.«

»Saj o tem bi radi kaj več slišali, ker ste že začeli...«

»Pravi! Toda ostavimo se še pri gospodarski strani naše družbe. Gotovo ste že čuli, da se bo letos podražil papir za 26%. Pomislite, kaj to pomeni za družbo, ki nudi za 20 Din skoraj 30 tiskanih pol. To prekrži vse načrte glede raznih dodatkov, ki bi jih družba rada nudila svojim članom. Nele glede dodatkov — sploh je vprašanje, kako naj pride na svoj račun, če vpoštevate vse stroške in izdatke, ki jih imamo poleg tiska in honorarjev. Tu bi nas mogla rešiti le poštrevnost in nesebičnost naših poverjenikov!«

»In odkod to podražanje papirja?«

»Ker so baje Angleži pokupili vso celulozo po vsej Evropi. Angleži nimajo vojakov — imajo pa puške in patrone in za te patrone baje potrebujejo celulozo. Tako postaja kultura žrtve boga Marsa. Ne prvič in ne zadnjič. Saj veste, kaj je celuloza. Brez nje ni papirja. Patrone bi morda lahko polnili s čim drugim. Toda čemu če je celuloza na prodaj. Patrone so pa zdaj glavna stvar... Kaj knjige in Vodnikova družba! Pri bližnjem se spopadu za novo delitev sveta bo treba patron, mnogo patron! To je usoda našega časa.«

»Kdo bi si mislil, da so take stvari v zvezi med seboj.«

»Pa pravijo, da so in nič se ne da pomagati. Če papirnice podražijo papir, ga je treba dražje plačati in seveda podražiti tudi knjige. Zato vam pravim, da bomo letos zadovoljni, če bomo izhajali. Treba pa je, da tudi člani to vpoštevajo.«

»Ali ste skrbili obseg knjig?«

»Ne! Držali smo se svojega programa in dali toliko kakor prejšnja leta. Kar bo, bo. Mislim, da je to staljša vrednota, da ga naši člani uvažujejo in spoštujejo. Pri 26% povišanju bodo dobili za 20 Din toliko, kolikor so dobili poprej, le nikakih dodatkov ni bilo mogoče... Zato pa je odbor poskrbel za lep dar, kakor ste že deloma čitali.«

»Zanima nas, kaj boste dali poleg Sestove knjige, o katerih trdite, da je nekaj posebnega...«

»Vsaka knjiga ima nekaj posebnega, bi lahko rekli. Sestova ima to posebnost, da nam kaže vojno — recimo — od zadnje strani. Izdali bomo še eno — povest Ivana Podržaja, ki nam kaže vojno grde in resnično, kakršna je. Zaradi izbiro, mislim, je tako prav. Sestove zgodbe se dogajajo daleč od bojne hrupa v prijaznem ruskem mestu Rjazanu — tu pa slišimo takorekoč topove od Soče. In zraven vse tiste zakonske in ljubezenske težave, nezvestoba, prevara, trpljenje... Tu ni nič smeja — vse je bolj žalostno. A bile so, so in bodo tudi takšne povesti na svetu. Posebno ob času vojne. Vsak ni tako srečen kakor Ost, ki je bil brez težave ujet, ali pa tisti njegov sluga, ki je spotoma obral pri kartah Rusa, ki ga je spremljal v ujetništvo, in mu je nazadnje moral nositi njegov nahrbtnik.«

»Torej o vojni?«

»Ne, ne, to samo mimogrede. Potrčev »Sin« je daleč od vojne. Tako daleč kakor ves naš čas. Od nekega daleč se zdi, da še odmeva. Zato je tudi »Sin« še napol vojno dete in nosi v sebi še sledove slabih časov. Danes je težko pisati povesti brez onega, kar se še vedno čuti v ozračju. Si-

cer je bilo vedno tako. Včasih je bila glavna stvar v ljudski povesti — Amerika. Danes je ni več. Amerika je daleč, vojna je blizu. Zato jo čutimo tudi v povestih. Le ne mislite, da je »Sin« vojna povest. Ne. Godi se med viničarji v Slovenskih Goricah. Torej v svetu, ki je nam znan in neznani. Tudi ta povest ima na sebi nekaj posebnega. Zato bo všeč tistim, ki hočejo gledati življenju do dna. In tam je življenje skrivnostno in zanimivo. Za površne čitatelje morda ne bo tako privlačna. Toda kdo bi mogel vsem ustreči! Boste videli. Nekaj novega je, čeprav ne pove bogve kaj novega. Ampak to je ravno umetnost sodobnosti. Saj vidite slike, ki vam kažejo vsakdanje življenje delavcev, rudarjev, trpinov. Nič posebnega! In vendar obstanete ob njih. Čim bolj jih gledate, bolj se vam zde znani in zanimivi. To je umetnost sedanjosti. Naša je. Oglejte naših dni. Pa o tem bodo govorili še drugi. Eno je gotovo: treba je iti naprej s časom in sprejemati nove darove, v novi obliki. Sicer ljudske književne družbe niso poklicane, da delajo revolucijo v slovnstvu, pač pa morajo pošiljati med ljudstvo dobra književna dela, ki rastejo iz te revolucije...«

»Torej moremo pričakovati nekaj novega?«

»Kakor se vzame! Zgodba je prav za prav stara že sto in sto let, — ampak oblika je nova, sodobna. Sicer pa o tem sodijo čitatelji in kritiki različno. Zavedamo se, da je treba počasi čitatelje navajati na to, kar prinaša novi čas. — Ne rečem, da je to nova umetnost, nova stvarnost, — odmev časa je.«

»In naša slavna pratika?«

»Ta bo slavna kakor po navadi. Kakor veste, je imela prej vedno na čelu kak spomin na Vodnika, svojega patrona. Po 10 letih pa so ti spomini prenehali. Škoda! Naši slavisti in zgodovinarji bi lahko oskrbeli vsako leto kako drobno iz Vodnikovega življenja in dela. Posebno letos ob 140 letnici »Ljubljanskih Novic«. Toda tisti stari slavisti in zgodovinarji, ki so včasih skrbeli za take prispevke, so nekam pomrli... Zato se je urednik dr. Pavel Karlin odločil, da posveti Pratikko vsako leto našemu najvidnejšemu jubilarju prihodnjega leta. To je nameraval že leta 1936 s Stritarjem, katerega stoletnica je potem tako žalostno izvenela. Letos je imel biti na čelu Mihael Vošnjak ali pa dr. Valentin Zarnik. Ker ima prvi med narodom dovolj znano ime, bi bilo morda primernejše, spomniti se dr. Zarnikove stoletnice. Saj vidite, da se ga doslej ni nihče spomnil. Pa je bil vendar zaslužen mož in vreden, da počastimo njegov spomin. Iz raznih vzrokov je njegovo ime v Pratici izostalo. Zato je letos dal urednik na čelo Pratikki dr. Janeza Mencingerja, katerega stoletnica bomo prihodnje leto obhajali. S tem se bo začela vrsta naših jubilarjev in jubilejev. Mislim, da bo to čitateljem prav. Saj mora vsak narod živeti iz zakladov svoje preteklosti.«

»To bo jako primerna novost. In še kaj?«

»Se marsikaj. A tega vam ne bom razlagal. Saj veste, kako je Pratika vsako leto natrpana, da urednik bolj misli na to, kaj bi izpuštil, da bi dal vsakemu nekaj, kakor, kaj bi sprejel.«

»In kdaj smemo upati vaših letošnjih darov?«

»Čim prej. Vse je deloma že natisnjeno, deloma v tisku. Zato se nič ne obotavljajte in kar pišite: skrajni čas je, da se vpišete, ker razpošiljanje pojde hitro od rok, če bo vse drugo urejeno. In to drugo so člani. Če gledate vrste naših knjig, čim dalje bolj čutimo, kaj nam je že ustvarila Vodnikova družba. In bo še. Imamo načrte! Vse v smislu naukov in dela našega vzornika Valentina Vodnika.«

35. KOLO

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

ZREBANJE I. RAZREDA

20. in 21. oktobra 1937.

DOBITKI:

Din 64.991.000.-

t. j. Din 671.000 — več ko dosedaj!

Cena srečkam za vsak razred:

1/1 srečka
Din 200.—

1/2 srečka
Din 100.—

1/4 srečka
Din 50.—

IZPLAČILO DOBITKOV TAKOJ — BREZ ODBITKA!

Strogo solidna postrežba

Glavna kolektura Državne Razredne Loterije

A. REIN & DRUG

GAJEVA 8

ZAGREB

ILICA 15

Naročila se morajo nasloviti samo DIREKTNO NA NAS, ker nimamo nikjer agentov niti preprodajalcev.

Imen dobitnikov ne dajemo v javnost pod nobenim pogojem!

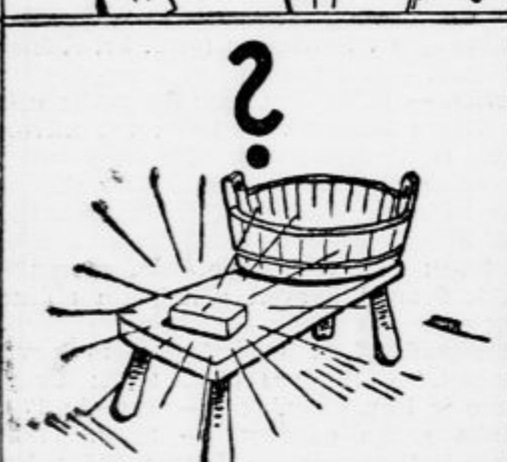
Razstava slikarja Černigoja

V ponedeljek ob pol 18. bo otvorjena v Jakopičevem paviljonu razstava del žrjaškega rojaka Avgusta Černigoja. Naši javnosti ime slikarja ni znano, saj je g. Černigoj v Ljubljani že razstavljal pred 12 leti. Bil je tedaj revolucionaren konstruktivist in je bil zaradi svoje smelosti deležen splošne pozornosti, ki je močno nalikovala skoro splošnemu odporu. Kakor pa pravi sam umetnik, je na svoji razstavi pot opustil to strugo in se vrnil k slikarstvu in naravi. G. Černigoj razstavlja kakih 26 del v olju in temperi, med katerimi je poleg aktov, tipičnih primorskih pokretnih in tihožitij tudi nekoliko grafičnih del.

Sočasno s ljubljansko razstavo je umetnik razstavil druga dela tudi v Trstu in Napulju in se je tamoznja kritika zelo pohvalno izrazila o njegovih slikah. Svoj način imenuje slikar neorealizem s knjižničarstvom in impresionizmom. Prijateljstvo naše umetnosti bo dana kopa prilika, da vidimo novo rasovno famo umetnika, ki se je medtem otresel vtrajne revolucije in potega mnogo važnosti tudi na delovne momente.

Pol stoletja iz deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

To je dobro sredstvo!

Frence Feržou:

Politične

II.
Paragrafi so pač paragrafi. To je pa gotovo: niso zato tukaj, da premišljamo, če so dobri ali če niso; če so potrebni ali ne; če morajo biti prav taki, kakršni so, ali pa če bi lahko bili drugačni, recimo bolj ali pa vsaj malo prijetnejši. Tudi niso paragrafi tukaj, da čez nje zabavljamo ali pa da jih skušamo prezirati ali obiti, morda celo kršiti, o ne! Paragrafi so zato tukaj, da jih ne samo natančno nego tudi pokorno ubogamo in da po njih živimo. Da po njih živimo brez godrnjanja in nejevolje.

Srečni so, ki tako gledajo na paragrafe! Nad onimi drugimi, nad nesrečniki in nejevoljniki pa se paragrafi maščujejo. O, in kako kruto in neusmiljeno! Kdor je kaj užil s te strani, ta si je zapomnil!

Paragraf, ki nadzira prenos nepremičnin na tuje državljane ob državni meji v coni 50 kilometrov, je zagledal privraku luč sveta v finančnem zakonu še daleč pred šestojanuarskim vesoljnim potopom vseh hrabrih parlamentarcev s pravimi koreninami v ljudskem zaupanju. Ta paragraf, resen in mrk, kakor vsi njegovi kolegi, v kolikor slučajno ne urejajo novih dohodkov srečnim poindencem, predpisuje, da se morejo nepremičnine v obsejnim pasu v zemljiški knjigi prenašati na nove lastnike tujega državljanstva le, če to dovolijo

tri ministrstva: notranje, zunanje in vojno. Kdor ga je kdaj poskušal v praksi, ta se lahko prepriča, da je ta paragraf pisan s krvjo, pravo Solonovo krvjo. Se ve da: Mislim, da je bil stari grški zakonodajalec pravi golobček v primeru z našimi narodnimi očeti, ki so glasovali za ta paragraf. Zlasti, če so ga opazili!

Toda je napravljen in je tu. Zato klobuke doli!

Gospod poslanec Joško od stranke RT se je v tem trenutku vrnil iz Beograda. Truden, čemeran, siten. Familija to dobro ve in se umakne.

Nekdo potrka.

— Hudič sakramentski! Ali tukaj tudi ne bo miru? — zarentači polglasno, takoj na to pa glasno in jako prijazno: — Naprej! Vstopi gospa že vidno preko srednjih let, vsa v svili in baržurju; težko obložena s kovinami in drugo lesketajočo se ropotijo.

— Dober dan! O, klanjam se! In gospa Reška! O, moj bog, kako dolgo se že nismo videli! Kaj pa vas pripelje do mene po tolikih letih? —

— Težave, gospod poslanec! Težave in sitnosti. Kupili smo onogavo posest; zdaj vam pa iznajdemo, da je samo 49 kilometrov do državne meje, pa moramo na zemljiški knjigi prenašati do dovoljenja treh ministrstev. Saj veste: moj mož je nem-

ški državljan; po vojni smo morali iz Tista domov, zdaj na starost pa bi rada prožela še usojene dni v domačem kraju. Toda pomislite: dovoljenje treh ministrstev! Nikoli tega ne bova ukalala! Zato so dejali: brez protekcije ne gre. Pa sem prišla prosit, če bi vi, gospod poslanec, to stvar vzeli v roke?!

— Jako rad, jako rad! Ze zaradi starega prijateljstva! Sploh smo pa zato tukaj! —

— Tako se začena ta posel. Zapiše podatke. Najprej ministrstvo notranjih del.

— Is, ejo prošnja in čez nekaj dni najdejo. — Poslali bomo na veliko županstvo, to pošlje na sresko načelstvo, slednje pa poizve po svojih organih. Ko pa se akt vrne, ga odstopimo na daljnje poslovanje.

— Hvala! —

— Čez štirinajst dni stopi znova gori na veliko županstvo.

— Akta še nil! —

— Hvala! —

— Čez tri tedne zopet.

— Akt je prišel in ga bomo poslali na sresko načelstvo. —

— Hvala! —

— Čez tri tedne na sreskem načelstvu.

— Akt je prišel; leti izvršimo poizvedbe, ga vrnemo velikemu županstvu. —

— Hvala! Prosim pa pojasnila, kako boste izvršili poizvedbe? —

— Preko žandarmerijske stanice. —

— In se napoti poslanec Joško od stranke RT do komandirja. Takšna so ta parlamentarno-romarska pošta. Kajti zavisli popoln uspeh od trdega dela, od uspeha pa ugled poslanca in stranke.

— Prosim za tega in takega inozemca

ugodno mišljenje. Je že star, pol gluhi, pol slepi in ne bo uganjal špijonaže. Ona pa je domačinka, ki želi doma umreti. Prav je, da je prinesla na starost v domače kraje svoj denar! Brez otrok sta; sorodniki bodo veseli! —

Komandir obljubi storiti vse, kar je v njegovi moči. Omeni, da ima šolo domaše otroke: bo pa poslanec kaj pomagal. Roka roko umije.

Čez pol leta priroma akt v ugodnim mišljenju poslancev. Poizvedbo oblasti nazaj v ministrstvo. Ko se poslanec Joško od RT tam pojavi, čuje:

— Zdaj ga pa pošljemo v vojno ministrstvo. —

— Stopi tja gori.

— Kakšen vrstni red pa je pri vas? Kako boste postopali s predmetom? —

— Najpoprej ga pošljemo na vojni okrog, slednji pa preko svojega referenta pri sreskem načelstvu na žandarmerijsko stanico, ki je za to pristojna. —

— Hvala! —

Gospa Reška je jako nestrpna. Večkrat sprazuje. Poslanec Joško obvešča, obeta, tolaži. Čas gre v večnost. Akt potuje.

Komandir tudi v misli svojega ministrstva reši akt tako pametno, kakor je bil to storil pred letom za notranjega ministra.

Akt se neprestano pomika naprej. Raste in se debeli. V vsaki hiši nekaj pripisejo in pritiskajo štampljke. Potuje, cestuje. Močno je že oguljen. To zahtevajo paragrafi in sv. Birokracija, vekomaj čašeni svetnik vsake poštene kancije, ki pravilno razume svoj zadatek.

Naposlled ga dobi v svojo poslovanje

ministrstvo zunanjih del. Tam se stvar rošuje diplomatsko. Kdor ne vé, kaj to znači, naj pa poskusi! Poslanec Joško nekaj napenja na skrajšani postopek:

— Jasno je, da gospod komandir ne bo v tretje rešil drugače, nego je že dvakrat. Umri ta čas ne bo, ker je jako zdrav in ima dober apetit; prestavljen pa tudi ne more biti, saj je komaj prišel iz Macedonije! —

Odgovor pa se glasi:

— Hobo, ali mislite, da diplomati tako površno rešujemo akte? Ali mislite, da mi tako brezglavo delamo? Lepe zapletljaje bi delali med narodi in državami, če bi tako ravnali. Kaj bi bilo z Abesinci, Španci in Kitajci v takem primeru? —

V tisti hiši poslanec Joško nima uspeha. Kupca pa se starata. Drugič že pada listje z dreves, odkar je bila kupčija sklenjena, vseliti pa se ne moreta. Zlasti on vodi jamra, da mu ne bo usojeno dočakati konca. Nahuha da ga bo pozimi.

Narodnemu očetu Joško od RT postaja vse težje: Bridke misli ga mučijo. Morda ga imajo na sumu, da nič ne dela, da se premalo briga in žene in morda celo — oh! — da nič ne zna. To ga priganja. Zato neprestano vrta. Naganja in moleduje. Od zgoraj doli, od zdolaj gori. Kajti gre za njegov osebni ugled in za ugled stranke!

Gospa Reška in njen mož pa se naveličata čakanja. Politika je že takšna čudna reč! In so — hvala bogu! — še druge stranke in še drugi poslanci na tem svetu! Nemogoče je, da bi se taka stvar ne izvršila skoro v dveh letih, zlasti če se za take zadeve zavzame odličan parlamentarec!

Gnezdo nevarnih ptičev: mitraljezcev

Dobro maskiran top pod starim hrastom

Zakaj se naše dijaštvo ne nauči v šoli nobenega jezika

Splošno znane in upravičene so tožbe in pritožbe vseh, ki gledajo in poznajo miselnost naših srednjih šol, da se mladina v teh šolah niti enega jezika ne nauči. Zakaj?

Slovenščine se ne more naučiti, ker slovenščine itak nihče ne zna. Strokovnjaki, pisatelji, kritiki si drug drugemu med seboj očitajo, da ne znajo slovensko. Celo Cankarju, ki je vendarle nekaj znal, so hoteli dokazati, da je delal napake. Kaj šele drugi! Naposled so se zbrali med poklicnimi najbolj poklicani in so sestavili novi pravopis. In glejte, tudi ti so našli svoje kritike, ki so jim očitali, da je to in ono v njihovem pravopisu napačno. Če torej niti pisatelji niti strokovnjaki slasti in jezikoslovci slovenščine ne znajo, kakaj naj jo zna ubogi profesor, ki je popolnoma odvisen od njih. In česar kdo ne zna, tega tudi drugih naučiti ne more. Torej se slovenski dijak v slovenski srednji šoli ne more naučiti slovenščine.

Pa ne le, da ne znamo slovenščine pisati, niti govoriti ne. Ne znamo. Zato je bilo treba ustanoviti poseben tečaj za vaje v slovenskem govoru. V ta tečaj bi se morala vpisati vsa Ljubljana, da bi se naučila, kako se pravilno govori slovenski. Ker vsi starši tega ne zmorejo, se tudi vsi dijaki ne morejo vpisati — in kako nam potem znajo pravilno slovensko govoriti. Ni čudno, da imamo posebne časnike, ki dokazujejo, da je slovenstvo v nevarnosti. Kje je rešitev iz te nevarnosti, ve sam ljubi Bog. Včasih je samo stari Levstik robandil, da nihče pravilno slovenski ne zna, danes pa trdijo to vsi, drug proti drugemu. Od smrti Levstikove je le 50 let in med tem bi človek mislil — smo se vendarle nekaj naučili. Pa ne. Prišli smo tako daleč, da niti mladina, ki zapuša po osmih letih srednjo šolo, slovensko ne zna.

Mladina si pa misli: zakaj bi morali znati ml, če niti oni višji ne znajo. (To velja za izgovor tudi tistim, ki se je učiti ne marajo, češ da je to tako težak jezik, da ga niti Slovenci ne znajo, kakaj naj se ga potem drugi nauče.)

Tako je s slovenščino. (Če kak abiturient vkljub temu zna kaj napisati, potem pravijo, da to ni zasluga šole, ampak izrednega talenta in pridnosti. Seveda, če mu bo sploh kdo priznal, da kaj zna, kajti mali narod so radi ozkosrčni in malenkostni. Od tod manj, da pri nas nihče slovenski ne zna.)

Srbobhrvaščine se naša mladina na srednji šoli ne nauči, ker baje tega jezika ni. Po znanstvenih izsledkih je dokazano, da sta srbski in hrvaški jezik dva jezika in marsikado pomiluje ubogo slovensko mladino, da se mora učiti kar dveh tujih jezikov obenem, kar baje onstran Sotle in Kolpe ni potrebno. Za našo mladino je ta pouk tem bolj nepotreben, ker bi nas razni nacisti, pofovci in izkoreninjenjci, katerih nihče ni vpisan v tretji red, itak radi posrbili (ne pohrvatil, kar bi bilo manj fašistično). Vsa »Slovenec« se pohrvata ne boji tako, zato bi dovolil, da se ta jezik vsaj v višjih razredih uči.

Poleg tega, da je pouk tega jezika nekaterim tako odveč in nezaželen in prav zato, da nam ne bi njegovo znanje preveč škodilo, učijo ta tuji jezik na naši srednji šoli v nižjih razredih tako kakor grščino: po posebnih vadnicah. ki s svojo praznoto ubijajo mladino, da zasorvajo knjigo, jezik in in profesorja. Tako zna mladina v četrti šoli samo to, kar se je naučila izven šole. Kajti nekateri so vendar le čuli ta jezik na ulici ali v počitniški koloniji, drugi so morda dobili v roke srbobhrvaško, ne, srbsko ali hrvaško knjigo in so čitali in vse razumeli. Tako je na nižji gimnaziji. Na višji gimnaziji se ta jezik sploh ne uči — skoraj bi rekli — hvala Bogu. Trditve, da je na naših srednjih šolah večina šolskih knjig srbskih ali hrvaških, je navadna laž. Res pa je, da se pri sedanjem pouku na koncu sedanje naše srednje šole — torej v osmem razredu najde dijak, ki tega jezika prav nič ne zna. Nekateri smatrajo to za velik uspeh nacionalne vzgoje, kajti v Beogradu (ali kje?) so se našli ljudje, ki so si upali zahtevati, naj bi slovenska mladina pisala pri maturi celo nalogo iz srbobhrvaščine. Ta napad je bil srečno odbit in nevarnost premagana.

Srbobhrvaščine torej ne znamo ne le, ker si je ne želimo, ampak tudi zato, ker je vse tako urejeno in za to poskrbljeno, da se je naš dijak v srednji šoli ne nauči.

Francosčini? Glavni moderni jezik naših srednjih šol je francosčina. Ona je imela nadomestiti bivšo nemščino, kar se pravi: tega jezika bi se mladina morala naučiti tako, da bi ji odpiral okno v svet. »Vsa en tuji jezik nam je potreben,« silimo vzdihovati starše in druge, ki so odgovorni za vzgojo mladine. Zato se začnemo učiti francosčine takoj v prvi šoli. (Mnogi pa mučijo svoje otroke že prej z domačim poukom ali pa v tečajih).

»Slovenec« je pravilno šestletno število ur, kolikor jih porabimo v šolskem letu za pouk francosčine, in je prišel od sklepa, da pri tem številu ur ni mogoče delati čudežev. Zato je dovolj, če zna dijak pri mali maturi za silo čitati in kako pesnico na pamet. Nekateri mislijo, da je uspeh odvisek od šolskih knjig, (za katere se zelo trudijo), vse pa je odvisno od profesorja in profesorice. Isto velja za višje razrede. In tako se zgodi, da dijak pri višji maturi le s težavo čita kak francoski tekst in ga le s pomočjo slovarja ali profesorja prevede (dočim je včasih vsak slovenski abiturient popolnoma obvladal nemščino).

Ko vidiš te klavrne uspehe 8-letnega delca, se ti zdi, da bi bilo boljše, ko bi bili ta čas in trud porabili za latinščino, pa bi imel dijak vsaj neko podlago, s katero bi tudi francosčino hitro obvladal, ne glede na druge koristi, ki jih ima ta jezik za formalno in splošno izobrazbo. Seveda so tudi izjeme in so tudi profesorji, ki dosežejo, da mladina vsaj delno tudi v razgovoru obvlada ta moderni jezik, ki naj nas veže s svetom. A po maturi navadno to izpuhti. Bilo bi zanimivo dognati, koliko ljudi se je v naši srednji šoli naučilo toliko francosčine, da so potem v njej uživali sadove svetovne kulture. Da so čitali leposlovne in znanstvene knjige. Na ljubljanski mestni ženski gimnaziji so hoteli letos odpreti prvi razred z majhnim številom učen in z dodatnimi urami razgovora v modernih jezikih, s čimer bi morda vendar le prišli do nekih uspehov. Pa ni bilo dovoljeno. Ker pri nas je glavna stvar, da imamo natrpne razrede — uspehi so postranski reč.

Tako je torej s francosčino. Ko bi se vsaj malo nemščine naučili! Da, ko bi se. Nemščine se začnemo učiti v 3. razredu. Kot šolsko knjigo smo vpleljali neko Bezjakovo vadnico. (Prof. Bezjak je bil znan šolnik in strokovnjak.) To knjigo smo vpleljali skoraj gotovo zato, ker jo je napisal Slovenec. A glej zlomka: knjiga je poznala samo 2 nemška sklopa: 1. in 4. Ubogi profesor je moral sedaj v potu svojega obraza mladini v 3. razredu, ki je že precej razborita, dokazovati, da ima nemščina 4 sklope in da sta 2 in 3 skloni že zato važna, ker sta včasih različna od prvega, dočim je četrti skoraj vedno enak. Preobračal si to učno knjigo sem in tja in iskal, kje bi dobil kako oporo za uspešen pouk. Zaman. Brez sklonov ni šlo. In vendar je bila to nekaj let učna knjiga v naših nižjih razredih. Ni čudno, da otrok ni mogel ničesar znati. Ampak glavna stvar je bila, da je knjiga slovenska. Naenkrat je prišlo kakor razodetje z onega sveta. Nekdo je zasledil čudovito lepe in praktične nemške čitanke, ki so jih rabili Srbi. Sestavila sta jih prof. Trivunac in Kangrga. Otroci so kar zavriskali od veselja. Konec je morje! Kajti otrok začuti, ali je pisal knjigo slamozejni ali prijateljski pedagog. In glej, uspehi so se takoj pokazali. Otroci so se učili radi in z uspehom. Pa so prišli godrnjavi, ki bi radi tudi kaj zaslužili, pa so rekli: Kaj, po srbski knjigi se bomo učili! To je poizkušanje za ves slovenski narod. Zato je nekdanje knjigo poslovenil, kar se pravi: namesto srbskih besedi (ki jih je profesor v šoli itak tolmačil slovensko) je vstavil slovenske. Mislijo se, da bodo s tem slovenski pedagogi zadovoljni. Ne! Če ni slovenske knjige, rajše nič. Zato je izšla nova nemška učna knjiga. Če pogledate, kdo je prizadel, katera tiskarna jo je tiskala in katera knjigarna založila, boste takoj vedeli, v katerem grmu tiči zajec.

Nemščine torej tudi ne znamo, kolikor se je ne naučimo izven šole. Pri mali maturi to sploh ni predmet, pri višji se sme zamenjati s francosčino. Uspehi so navadno skromni (razen če je imel dijak pomoč od zunaj). Vendar se zdi, da bi se pri dobrem pouku dalo doseči več pozitivnega, kakor v francosčini. Zaenkrat stoji: naša mladina, ki zapuša po 8 letih srednje šole, ne zna toliko nemščine, da bi ta jezik popolnoma obvladala. Posledica? Da se je skušamo na vse načine naučiti, ker vidimo, da jo potrebujemo za nadaljnji študij ali celo za življenje. Tako skušamo izven šole doseči, česar ni mogla dati šola.

Kaj torej storiti? Naša mladina po končani srednji šoli niti enega jezika ne zna.

In so rekli, da bomo za zamenjavo vpleljali še angleščino.

Zaradi trgovskih in drugih zvez z Italijo pa mislijo nekateri, da bi bilo dobro vpleljati tudi italijanščino. Torej moderni Babilon!

Da, da, Jugoslaviji je treba prosvetnega ministra, ki bi napravil končno red. Če se da? Če ne, pojde tako naprej, kakor zdaj, saj glavna stvar ni znanje, ampak da se nekako prerinemo skozi to gmajno, ki se danes pri nas imenuje srednja šola.

Gospod poslanec Korlek skoro poskoči. Tako se zadene glavni dobitek! Hiti v tajništvo stranke in ves blažen izdiktira na gospo Rezko in njenega moža naslednje pismo:

»Spoštovana! Takoj sem po vaši želji odhitel na delo. Največje težave so bile z iskanjem akta. Pomislite: tri ministrstva! Ko pa sem ga enkrat našel, ni bilo, potem je hvala bogu in moji znanj praksi! — šlo naglo. V nekaj dneh boste že prejeli ugodno rešitev. Upam, da odslej ostanete zvesti meni in stranki. Bog živile!

Gospa Rezka in njen stari gospod ne moreta zapreti ust od začudenja. Ko se malo pomirita, sede gospa Rezka, pa napiše sledeče pismo poslancu Jošku od stranke RT:

»Gospod poslanec! Lepo ste nas imeli za norca, ko ste nam obetali svojo pomoč in ko ste pripovedovali, kaj vse ste storili in kaj še delate za nas. Po dveh letih vašega neplodnega besedičenja sva bila prisiljena obrniti se na stranko RD in gospoda poslancu Korleku, ki nam je to stvar v treh dneh srečno izpeljal do ugodnega konca. Za naprej pa imejte za norca in vlecite take ljudi za nos, ki to voljno prenašajo!«

Kaj bi moral odnosno mogel storiti poslanec Joško od stranke RT, da dokáže, da se mu dela krivica in da je poslanec Korlek samo velik falot, ki se kiti s tujim perjem?

Prav ničesar! Čim bolj se taka stvar v politiki meša, tem manj diha.

Zato si ne delajmo iluzij in ne pričakujmo, da bodo otroci znali bogve kaj, kajti, kjer eden zida in drugi podira tam ne more biti uspehov.

Upamo torej, da vam je zdaj jasno, zakaj naši otroci nobenega jezika ne znajo.

Nauk o vitaminih

V založbi Higienkega zavoda v Ljubljani je pravkar izšla knjiga docenta dr. Matka o vitaminih. Ona bo važen pripomoček zdravnikom in vsem, katerih naloga je skrbeti za pravilno prehrano. V prid bo raznim zavodom, gospodinjstvom in drugim strokovnim šolam.

Avtor je razdelil snov v trinajst poglavij. V prvih treh obravnava pomen raznih hranil in živl kakor tudi njih sestavin za človeški organizem, dalje svojstva posrednih vitaminov ter posamezne bolezni, ki se razvijajo sprito pomanjkanja tega ali onega vitamina. V naslednjih poglavjih pa navaja pisec delovanje in učinkovanje teh važnih snovi. Bralca seznanja z različnimi bolezenskimi slikami, kakor n. pr. s kurjo slepoto za barve zaradi pomanjkanja vitamina A, z raznimi živčnimi motnjami zavoljo primanjkljaja vitamina B, s pelagro in drugimi boleznimi zaradi pomanjkanja vitamina B₂, s skorbutom, ki nastopa sprito nedostajanja vitamina C, z motnjami spolnega življenja, če ni v hrani vitamina E itd.

Vsakemu poglavju je dodan nazoren pregled hranil, ki vsebujejo posamezne vitamine. Posebno važni sta dve tabeli, ki sta dodani koncu knjige. V prvi so na-

šteta skoro vsa naša glavna živila s posebnim ozirom na obseg najvažnejših vitaminov, v drugi pa so zbrane njihove glavne lastnosti. Iz te tabele razvidimo, da pridobiva industrija vitamina A, B, C in D v čistem stanju, dočim pa nekatere proizvaja že sintetično. Vitamin A, D in E so topljivi zgolj v toščah, ostali pa tudi v drugih medijih. Važno je tudi, da so nekateri vitamini zelo občutljivi ob kuhanju. Vitaminov ne vsebuje zgolj meso in drobje, temveč tudi rastline; slednje pa ne samo v čisti obliki, ampak tudi v prahobliki, iz katere zmore organizem tvoriti prave vitamine.

Knjiga bo dobrodošla, saj pridobiva pravilno sestavljena hrana vedno bolj na pomen. Poleg tega pa nam služijo vitamini kot izborna zdravila pri raznih obolenjih, pred vsem pri kužnih boleznih, pri motnjah živčevja, pri nepravilni prenosnosti itd. Pisec omenja nekaj dobrih uspehov, ki jih je imel z vitaminskim zdravljenjem na svojem oddelku: bolnišnice v Ljubljani.

Knjiga je sestavljena s pažnjo na jezik in na način, da je razumljiva tudi nezdravniku. Znatno bo pripomogla k poglobitvi znanja in spoznavanja vitaminov. Z njo je izpolnjena občutna vrzel v našem medicinskem znanstveno-poljudnem slovstvu.

Prav je, da jo je napisal baš docent dr. Ivan Matko, kakaj on ni samo strokovnjak v teh vprašanjih, ampak pozna tudi iz svoje dolgoletne in bogate bolniške izkušnje resnične potrebe našega naroda.

Dr. Vladimir Kajzelj.

100 letnica rojstva skladatelja Foersterja

Decembra letos poteče 100 let, odkar se je rodil slavni slovenski skladatelj Anton Foerster, ki zavzema v glasbeni zgodovini našega naroda izredno častno mesto. Prva in največja zasluga Foersterjeva je, da je reformiral našo cerkveno glasbo. Bil je razveljavil kora ljubljanske stolnice, razveljavil orglarske šole in je kot tak vzgojil vso starejšo generacijo slovenskih orglarscev. Velike pa so njegove zasluge tudi na posvetnem glasbenem področju, saj se moramo njemu zahvaliti za dolgo vrsto najlepših in najmočnejših pevskih zborov, samospelov, predvsem pa za prvo in najpopularnejšo slovensko opero »Gorenjski slavček«. Prav posebnih zaslug pa si je stekel Anton Foerster na glasbeno vzgojnem področju, saj je skoro vse pedagoške glasbene knjige napisal on sam.

Da se dostojno proslavi pomembna obletnica v zgodovini slovenske glasbene kulture, se je osmoval poseben odbor, ki pripravlja proslavo te obletnice. Prireditelj koncertov so: Glasbena Matica ljubljanska, Cecilijansko društvo, Pevska zveza in narodno gledališče v Ljubljani.

Spored proslave je naslednji: v nedeljo 7. novembra bo v stolnici ob pol 18. koncert Foersterjevih cerkvenih skladb, pri katerih bodo sodelovali cerkveni pevski

zbori ljubljanskih cerkva, in sicer sv. Nikolaja, sv. Cirila in Metoda in sv. Jožefa (pri orglah bosta mons. Premrl in prof. Tomc, dirigenti pa Lavrič, Puš, dekan dr. Kimovec in prof. Tomc; v ponedeljek 8. novembra ob 20. priredi Pevska zveza v velik dvorani Uniona koncert, pri katerem bo sodelovalo okrog 500 pevcev (dirigenta prof. Bajuk in prof. Tomc); v soboti 13. novembra bo v operi prva izvedba opere »Gorenjskega slavčka« v novi predelavi, ki jo pripravlja razveljavil opere Mirko Polič; v nedeljo 14. novembra bo ob 11. dopolne odprtje Foersterjevega spomenika pred poslopjem Glasbene Matice v Vegovi ulici; v ponedeljek 15. novembra koncert Foersterjevih skladb, ki ga bo izvajal pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske pod vodstvom ravnatelja Poliča.

Ves teden od 7. do 14. novembra bo v mali Filharmonični dvorani Foersterjeva razstava, ki jo pripravlja v imenu Glasbene Matice vodja Folklornega instituta g. France Marolt.

Na proslavo enega naših največjih glasbenih kulturnih delavcev že danes opozarjamo vse rojake, društva pa prosimo, da na zgoraj navedena dni ne določijo svojih prireditev.

50 let po smrti pozabljene goriške pesnice

.... zabljene grobovi, kjer križ ne kamen ne stoji.

S. Gregorčič.

V ponedeljek 4. oktobra poteče 50 let, odkar je ugasnilo življenje Katinke Staničeve, avtorice pesmi »Soča voda je šumela«. Prerano umrla goriška rojakinja ni sicer ustvarjala literarnih vrednot, vendar pa zasluži že zaradi te svoje pesmi, da se je ob tej priliki spominjamo in jo tako rešimo pozabnosti, kateri je zapadla med našim narodom.

Katinka Staničeva se je rodila dne 10. februarja 1848 v Kanalu ob Soči, kjer je obiskovala domačo dvorazredno, nakar je svoje študije nadaljevala v mestu ter postala osnovnošolska učiteljica. Njena prva in zadnja služba je bila na ljudski šoli v Komnu na Krasu. Tu je učiteljvala do približno l. 1882, ko se je poročila s poštnim uradnikom Matejem Kokaljem, rojakom iz Kroke na Gorenjskem, in se nato naselila v Ljubljani. Njen zakon je pa bil prav kratkotrajen. Že po dveh letih je živčno hudo obbolela in po dolgem, več nego triletnem trpljenju izdihnila dne 4. oktobra 1887 v umobolnici na Studencu. Pogreb se je vršil naslednji dan mimo frančiškanske cerkve v Ljubljani na pokopališču sv. Krištof. Kje se nahaja njen grob, tega se danes ne da več točno dognati. Je v bližini mrtvašnice, a že pod visokim nasipom za novo Linhartovo cesto.

Katinka Staničeva je otrok dobe izza šestdesetih, sedemdesetih let preteklega stoletja, ko je slovenska narodna zavest zmagosno zavalovila po naših pokrajinah. Ukaželjna se je navdušeno pridružila tedanjemu narodnemu pokretu ter stopila zгодaj v krog narodnih delavcev Lavričeve dobe na Kanalskem. To navdušenje ji je potisnilo pero v roke, da se je polžuvala tudi v pesništvo. Eden prvih, ako ne prvi, takih njenih poizkusov je bila »Soča-voda«, ki bo v Kocijančičevi melodiji živela, dokler bo živel slovenski rod. Šeststični pesem je bila priobčena pod naslovom »Slovo« v 12. številki goriške »Soče« z dne 20. marca 1873. »Sočine« urednik Fran Levce ji je dodal kratko pripombo, v kateri se je prav laskavo izrazil o tem duševnem proizvodu »vrle Slovenke z Goriškega«, s čimer mu je uspelo, da je privabil med Sočine sotrudnike še druge zastopnice našega narodnega ženstva na Goriškem.

Veliko zanimanje za literarne vrednote našega jezika pa je K. Staničeva tudi pokazala, ko je navezala živahne stike s poljsko-ruskim jezikoslovcem J. Baudouinom de Courtenayem (umrlim l. 1929), kateremu je pošiljala narodno blago, ko se je le-ta v l. 1872 in kasneje mudil na Goriškem in v Beneški Sloveniji, koder je nabiral dragoceno gradivo za svoje jezikoslovne študije. To je potrdil Baudouin sam v »Soči«, kjer je l. 1872-3 objavil »Nekatero opazke ruskega profesorja« in kjer se med drugim s hvaležnostjo spominja svoje mlade sotrudnice iz Kanala.

Ali se je Katinka Staničeva tudi po odhodu iz rojstnega kraja trudila s peresom in kje, je težko dognati. Po neki beležki v »Slovencu« (1887, 226), da se je večkrat poskušala kot nadarjena slovenska pisateljica, bi se dalo sklepati, da je tudi v poznejših letih prav pridno sukala pero. Je žal, da ga ji je usoda tako zgodaj iztrgala iz rok. Ob smrti sta se je spomnila dva ljubljanska dnevnika s kratkima not-

cama, dočim je goriška »Soča« ob tej žalostni priliki, na svojo prvo sotrudnico in pesnico, popolnoma pozabila... Res škoda, ko bi se dalo takrat o Levčevi »vrli Slovenki« marsikaj zanimivega povedati.

Nesrečni pesnici »Soče-vode«, ki se je kot prva, to se pravi že pred Pavlino Doljakovo (poznejšo Pajkovo), literarno poizkušala med našim ženstvom na Goriškem pa bodi s temi vsticami vsaj odslej ohranjen med nami časten spomin! (Več o Katinki Staničevi prineseta novembrska in decembrska številka »Ženskega sveta«.)

Pavel Plesničar.

Zadnja pot odličnega ameriškega oficirja

Škofja Loka, 2. oktobra

Lepa je bila v četrtke popoldne poslednja pot Edvarda pl. Preissiga, bivšega višjega štabnega oficirja ameriške vojske. Visokemu predstavniku ameriške vojske so bile izkazane vse vojaške časti. V žalni sprejeto so se uvrstili oficirji I. plemiškega polka s poveljnikom g. Ivanom Markušem in rezervni oficirji. Igrali sta dve godbi. Ob krti so stopali voljki planinci. V sprejeto je bilo tudi izredno mnogo pokojniških prijateljev in znancev.

Preissig je živel v Škofji Loki pet let, a je v tej kratki dobi postal splošno priljubljen. Veljal je kot človek kavalir in izredno plemenit mož. Njegova radodarnost je bila splošno znana. Mladost mu je potekla na Češkem, čeprav se je rodil v Rumuniji. Oče, Čeh v Pragi, ga je odločil za delo v pivovarni, a ta posel se mu je upiral. Komaj 16 let star je pobegnil od doma in preko morja v Ameriko. Tu se je izkazala njegova železna vztrajnost, ki je napravila iz beseja in lačnega mladenciča moža, ki je dosegel po letih visok položaj. Prva leta je moral delati navadna težaška dela, a zvečer je hodil v šolo, da se je izobraževal. Tedaj, ko mu je bila usoda najtrša, je sklenil, da postane mornar. Ostal je sklepu zvest in preživel je potem dolgo let na morju v službi ameriške vojske mornarice. Videl je mnogo svetla. V letih službovanja je bil petkrat odlikovan in udeležil se je več vojn. Jeziki je obvladal dolgo vrsto. Na Rabu v Dalmaciji se je seznanil s svojo tretjo soprogo go. Marijo. Odlične sposobnosti so ga dovedle skoro do čina admirala, ko je moral zaradi šibkega zdravja dati vojaški karieri slovo in stopiti v pokoj.

Ko se je naselil v Škofji Loki, je zelo vzljubil naše kraje in ljudi, tembolj ker mu je bila žena naša rojakinja. Naj bo plemenitemu možu lahka naša zemlja, a njegovim svojem izrekom naše globoko sožalje!

Koliko je trgovec izgubil?

Danes spet nekaj zapletenega. V trgovino pride kupec, da bi si kupil klubok. Klubok, ki si ga izbere, stane 243 dinarjev. Kupec hoče plačati s tisočakom, toda trgovec nima drobiža in skozi zato ponj v sosebno trgovino. Kupcu izroči ostanek iz tisočaka in klubok. Čez nekaj časa pa pride lastnik sosedne trgovine k njemu in mu povz, da je bil tisočak, ki

mu ga je bil menjal, ponarjen ter zahteva drug tisočak, ki ga tudi dobi. Koliko je zaradi ponarejenega tisočaka trgovec s klubuki izgubil?

Uganka je precej zapletena, zato jo dobro premislite in ne poskajte rešitve, dokler ne boste prepričani, da je čisto pravilna. Vsekako pa morate to storiti do petka, kajti na tiste, ki bi rešitev poslali pozneje, se stric Matic pri zbranju žal ne bo mogel ozirati. Rešitev naj bo napisana na dopisnici, v kotu pa mora biti oznaka »Uganka kluba Metek«. Med reševalce bo stric Matic po zbranju razdelil spet nekaj lepih knjig.

Kako globok je vodnjak

Mnogi so preveč vneto računali in so naračunali kar 54 metrov. Toda v resnici je meril vodnjak komaj devet metrov v globino. Za zadnji meter globine je dobil mojster 500 dinarjev.

Med reševalce, ki jih je bilo to pot res obilo, je stric Matic razdelil deset nagrad v obliki knjig. Dobe jih naslednji:

Marijan Bovha, dijak 2. razr. drž. gimn. iz Celja dobi knjigo »Jelarjevi čuvajci«.

Filip Raspet, Vogliano 16, Villa Opicina, Trieste, dobi roman »Lucifer«.

Ivanka Šivic, Zirovnica 50, dobi roman »Pater Kajetan«.

Sava Dominis, Plezzo, prov. di Gorizia, dobi roman »Železna cesta«.

Bogica Gajser, Krka pri Stični, dobi roman »Onkrak pragodca«.

Fr. Rehar, Vipacco 132, dobi roman »Ugrabljeni milijoni«.

Tomo Male, Ljubljana, Bežigrad 13, Vinoko Hude, Kočevje 297, Franc Stravs, Drž. lečilišče v Kraljevcu in Ivanuš Milivoj, Ljubljana VII., Frankopanska 27, pa dobe po eno knjigo revije »Življenje in svet«.

RADIO

Podroben program ljubljanske in vseh evropskih radijskih postaj doblite v vodilni in bogato ilustrirani slovenski radijski reviji »N a 5 V a k«. — Mesečna naročnina samo 12 din. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Knafličeva ulica 5.

Nedelja, 3. oktobra

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav (operni šramel). — 9: Čas, poročila, spored. — 9:15: Prenos cerkvene glasbe iz franč. cerkve. — 9:45: Versko predavanje (dr. Ciril Potocnik). — 10: Švicarski ljudski napavi (Malenškov trio). — 11: Otroška ura (vodi gđ. Slavica Venczova). — 11:30: Koncert Radio orkestra. — 13: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 13:15: Plošče. — 17: Kmet. ura: Gospodarska navodila za kmetovalce in tržne cene. — 17:30: Narodne pesmi (plošče). — 18:30: A. Medved: Na ogledih — zvočna igra (člani rad. igr. družine). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Začetek hrvaškega pisanja. — 19:50: Slovenska ura: Volaričeve speve poje g. M. Jug. — Doba tabovor in čitalnice (dr. Joža Lovrenčič). — 20:30: In zdaj: »Dane voljo!«. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Ruske e-ganske pesmi poje ga. Tajsiha Akiafije.

Ponedeljek, 4. oktobra.

Ljubljana. 12:00: Iz operet (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13:00: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Za vsakega nekaj (plošče). — 14:00: Vreme, borza. — 18:00: Zdravniška ura: O boleznih sploh in njihovem nastajanju (dr. Anton Breclj). — 18:20: Koroske pesmi poje zbor iz Sel (plošče). — 18:40: Kulturna kronika: Slavnostne igre v Salzburgu (prof. Fr. Koblar). — 19:00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nac. ura: Bokelska ustaja (Džura Subotič). — 19:50: Zanimivosti. — 20:00: G. V. Janko poje zdravice s spremljevanjem harmonike (g. A. Stanko). — 20:45: Plošče. — 21:00: Koncert dveh flavt (gg. Slavko Korosic in Silvester Drapal). — 22:00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Šramel kvartet učiteljskih abiturientov.

Beograd. 17:05: Orkestralni in pevski koncert. — 18:00: Plošče. 20:00: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Zagreb: 17:15: Lahka godba orkestra. — 20:00: Prenos opere iz Beograda. — Praga: 19:00: Program po napovedi. — 19:00: Plošče. — 20:00: Odlomki iz operet. — 21:20: Simfoničen koncert. — 22:15: Lahka godba in ples. — Dunaj: 12:20: Lahka godba orkestra. — 14:00: Slavni instrumentalisti. — 16:05: Plesi in odlomki iz zvočnih filmov. — 17:20: Pesmi za sopran. — 19:25: Prenos iz dunajske državne opere. — 22:30: Koncert vojaške godbe. — 23:00: Nadaljevanje koncerta. — Berlin: 19:10: Kabaretni program s plošč. — 20:00: Pester program za razvedrilo. — 22:30: Lahka in plesna muzika. — München: 19:10: »Ni vsak dan nedelja«. — 21:00: Koncert orkestra. — 22:30: Violina, flauta in orkester. — Stuttgart: 19:15: Koncert malega orkestra. — 20:00: Prenos Verdijeve opere »Rigoletto«. — 22:30: Kakor München. — 24:00: Opera glasba s plošč.

Torek, 5. oktobra.

Ljubljana. 11:00: Solska ura: Obramba in zaštita našega živalstva (g. Rafael Barčar). — 12:00: Pisana šara (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13:00: Čas, spored, obvestila. — 13:15: Koncert Radio orkestra. — 14:00: Vreme, borza. — 18:00: Mozaik (plošče). 18:40

Kraljestvo mode

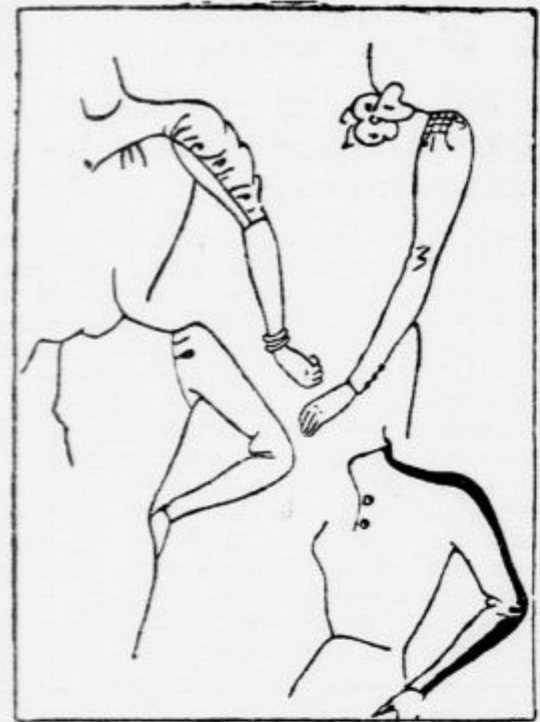

Male obleke

Brez večerne obleke lahko še izhajamo, tudi brez kostuma, toda kaj bi počele brez svoje ženske obleke, skromne, vedno uporabljive in udobne, kratke iz obleke, ki nima velikih zahtev niti do naših financ, niti do modne izurjenosti žilve? Takšna je torej ženska obleka: čiste robe, kakor jo nazivajo Parižanke in tolikanj se je ženskam vsega sveta priljubila, da že zdavnaj ni več pastorka vedno uvidavne mode, temveč polni cele strani modnih žurnalov. Saj pa tudi ženske večji del dneva prebijajo v preprosti in mladostni malih oblekah in je torej prav, če jim moda posveti malo pozornosti.

Letošnje male obleke učinkujejo še bolj enostavno, še bolj neznatno, kakor lanske. In tako malo blaga zaostuje za kratko, ravno krilo, za ozke rokave, za tesni život nove male obleke! Tudi okrasje se tu-

Rokavi izpreminjajo obleko

Oblika rokava je velike važnosti za celotni obris postave in že sama okolnost, da je rokav širok ali ozek, lahko izpremeni slog cele obleke. Zato tudi moda pred vsako izpremembo celotne linije prične izpreminjati rokav. Tudi za modo najbolj značilne oblike se dostikrat ponavljajo ravno na rokavih. Tako vidimo n. pr. letos moderne prepenjave tudi na rokavih. Včasih je celo obleka sama povsem gladka, le rokav je bogato drapiran. Modna posebnost so tudi dvobarvni rokavi, ki imajo sprednji del iz svetlega blaga, obratno stran pa iz temnega. Sicer pa je standardna oblika letošnjih rokavov dolga in ozka, na ramenih le rahlo poudarjena z vstičnimi gubami. Le pri izrazito popoldanskih oblekah je rokav na ramenih bogatejši, to pa dosežemo z nadrgnjenimi deli ali prepenjavami.

kaj omejuje na najskromnejše: drobni gumbi, barvasta ovrtna ruta, preprost ovrtnik, usnjen pas, vse je premišljeno eno-

NOVOSTI ZA JESENSKE PLASCE MANUFATURA Souvan

stavno. Toda ravno ta lična enostavnost učinkuje najbolj mladostno in tega se ženske dobro zavedajo.

Se hočemo mali obleki dati nekoliko bolj sportni videz — morda jo bomo pozneje uporabljale na drsališču ali pa jo mislimo nositi v zvezi s toplo jopico na sprehojnih

ELITNA KONFEKCIJA Mastek MARIBOR prinaša vedno najnovejšo!

— je prav, če ji krilo nekoliko širše ukrojimo. Moda že nekoliko opušta položene gube in tudi športna krila rajši sestavlja iz zvončastih delov, ki jih primerno razširijo. Tako je ukrojeno krilo naša prva obleka, ki je izdelana iz toplega, karistatega blaga. Značilen za novo modo je visoki život, ki tvori s svojimi vstičnimi gubami eko-rajda nekakšno obliko nedrčka. Ovrtnik tvorijo dokaj veliki reverji, ki obdajajo barvast, prekriti vložek v temeljni barvi karistatega vzorca obleke. Enake barve je mala pentlja pod ovrtnikom, drobni gumbi in pa usnjeni pas (1. skica).

Pri mnogih malih oblekah nadomestuje ovrtnik barvast šal, ki ga lahko po volji menjamo. S takšnim šalom je opremljena obleka iz volnene flanelne na naši skici. Seveda mora barva rute kontrastirati z barvo obleke. Tu so jako priljubljeni in moderni barvni kontrasti sivga blaga s smaragdno zeleno ruto, rjavega z oranžno ruto, temno zelenega s ciklamno barvno ruto itd. Enake barve kakor ruta so gumbi in usnjeni pas. Dvojno prešiti robovi ustvar-

Nov zimski plašč

ново krzno pri L. ROT

Ljubljana, Mestni trg 5

Ogrevača

»Ti se boš kmalu oženil?« je vprašala teta Roza.

»Da teta, to se bo zgodilo že prihodnji mesec.«

»Dragi nečak, če si tako blizu ženitve, ti hočem dati dober svet. Kakšna pa je tvoja nevesta? Si kaj izbral, preden si se odločil za svojo bodočo srečo?«

»Nu, teta, kaj ti ne pride na misel!... Seveda sem izbral. Mimi in jaz se sijnjo razumeva. Imava isti okus, iste nazore...«

»Dragi moj, to so prazne besede. Človek v tvojem položaju se vedno samo igra z njimi. Kaj ti veš, kaj je zakon! Slabih poslediv v zakonu je toliko, kolikor sten v nekaterih hotelih. Oj vseh strani silijo v človeka... Tako zvani prvovrtni hoteli niso vedno tudi najbolj. V luksuzni opremi ljenih sobah največ časih več mrčesa nezo v borni bajtarski izbi. Nu, zljaj te vidim, da ti moram od začetka do konca povedati zgodilo mojega prvega zakona. Mogoče ti bo v pouk in spodbudo!«

»Prosim, teta!«

»Moj prvi zaročenec se je klical Gaston. Bil je poročnik pri kirasirjih, zanj so me zavidale vse prijateljice in znanke. Gaston je bil črn, imel je zametne oči in krasne brke, ki so božali kakor svilu. Jaz sem nehala rasti, ko mi je bilo osemnajst let. In tako se je zgodilo, da sem ostala bolj pri tleh. Če sem se postavila tik Gastona, sem mu segla, kadar sem se povzpela na prste svojih nog, komaj do ramen. Razlika v velikosti mi pa nikakor ni jemala poguma v ljubezni. Nasprotno, celo spodbujala me je

v raznih ozirih. Imenovala sem Gastona »velikega« in zela sem k njemu kvisku kakor zrelo ljudje v nebo. On pa me je imenoval svojo malo muco, punčko, princeso, deklico — in kar je še sluhnih pridevkov meel zaljubljeni. Tudi midva sva imela enak okus. Zato sva sklenila, da se vzameva v maju, kar se je tudi zgodilo. Toda zakon ni trajal niti leto dni. Naslednje leto v maju sva bila že ločena. ... Kaj mi nisi, dragi nečak, kaj je bilo vzrok tej ločitvi? Malenkosti. Da, vedno so malenkosti, ki razbijejo srečen zakon. Začelo pa se je z ogrevačo.

»Z ogrevačo?«

»Tako je, dragi nečak. Z ogrevačo se je začelo. Toda prouim te, da mi ne segaš v besedilo. Tiste čase, ko sva se vzela z Gastonom, se ni bilo centralne kurjave in tisoč drugih udobnosti, ki so danes na razpolago mladim zakoncem. Živela sva na kmetih. Kadar je zraknilo srebro v topolmeru polničilo, so se mi videle rjuhe na vrhu velike postelje za dve osebi kakor posuša s trupel mrazom. In moja sorodnica Evgenija, ki je tako lepo mislila na vse, mi je dejala: »Otroka! Za poroko vama darujem ogrevačo.« Za ta dar sva se ji oba smejala. In obraz, kajti kdo bi si mislil, da je novoročencema potrebna ogrevača? Ko pa se je približal november in potem še sveti Miklavž ter je prišla ogrevača v rabo, se ni sva nič več norčevala iz nje. Sorodnica Evgenija se nam je videla zelo dalekovidna in pametna ženska. ... Povabila sva jo celo k božični večerji in Gaston je nji na čast odprl steklenico šampanjca ter je želel dobiti Evgenijo najmanj sto let...

lejo na životu sprtaj nekakšen predprik, ki ob straneh prehaja v štrlečo zaklopko nad prešitimi žepi na krilu (2. skica).

Jako elegantna in vendar do skrajnosti preprosta je temno zelena volnena obleka s živo rdečim vložkom pod vratnim izrazom. Dolgi, ozki rokavi so na ramenih le lahno nabrani in dajejo rokavi videz elegantne vitkosti. Vitko linijo poudarja tudi navpičen niz drobnih gumbkov iz blaga, ki so prilepi po vsej dolžini obleke. Barvasti vložek obdaja zaokroženo ukrojen, podolgaet ovrtnik, ki ga zaključujeta dva zaokrožena šiva na životu (3. skica).

Z drugobarvnim obrobkom so pošiti šivi na životu naše naslednje obleke. Tako so tudi obrobjeni veliki, koničasto vrezani žepi. Ovrtna ruta v barvi obroba tiči v dokaj udobnem izrezu dečjega ovrtnika (4. skica).

Letošnja moda posebno ceni posrečene, dvotvarne sestave. Tako je svetla volnena obleka na naši skici kombinirana s temnimi rokavi in temnimi stranskimi deli života. Kjer se svetla in temna pola stikata, so v život vtihi podolgovati, zarezani žepki. Tudi pas je dvobarven, sestavljen pa je tako, da je pod svetlim delom života teman in pod temnim sešit iz svetlega blaga. Na krilu opazimo tri gube, ki se odpirajo pod vezanimi puščicami (zadnja skica).

Zdravniška posvetovalnica

V skrbih: Ako se vam na kliniki izjavi, da nimate več kapavice, je treba to razumeti tako, da pri vas ni bilo najti kužnih klic, ki povzročajo to bolezen in ste torej, praktično zdravi. Pač pa so se pri vas sedaj pojavile posledice prebolele kapavice, in sicer v obliki zoženja sečne cevi. Svatuji vam, da greste takoj k zdravniku, ki vam bo zoženo mesto s primernimi instrumenti razširil tako, da bo puščanje seča brez težav. Vendar boste morali hoditi od časa do časa na kontrolo, pri čemer se morate držati strogo navodil zdravnika. Ako to zanemarite, utegnejo biti posledice zelo težke. Vsa ostala vprašanja, ki jih stavljate, zlasti glede jalovosti, vam pojasni vaš zdravnik.

N: Z ozirom na dejstvo, da se počutite pri vašem načinu življenja bolje, je jasno, da zaenkrat operativni poseg ni potreben. Se-le, ako bi nastopile krvavitve ali pa gnojenje, bi vam svetoval operacijo. Skrbite poleg tega še za redno odvajanje in nadaljujte z vašim načinom življenja.

Isti: Verjetneje se mi zdi, da imate vnetje območja vsled kapavice, kot pa kilo, zlasti ker omenjate, da ste imeli kapavico. Potreban je na vsak način zdravniški pregled.

Ursula Zagreb! Pri presoji vašega slušaja je treba jemati v obzir dva faktorja: vas, pa tudi vašega moža. Po eni strani ni izključeno, da ste vsled prestane bolezni postala jalova in bi bil torej vzrok na vaši strani. Po drugi strani je pa seveda ravnotako možno, da je krivda na moževi strani. Sledejo se da lahko ugotoviti. Iz razumljivih razlogov vam na tem mestu ne morem opisovati cele procedure, ki pride v poštev. — Ako to zadevna preiskava dožene, da je mož sposoben, potem je krivda na vaši strani. V tem slučaju bi vam svetoval ono, kar omenjate v našem prvem vprašanju. Seveda tudi ta poseg ni absolutno siguran. — Manjše važnosti je disharmonija, ki jo omenjate. Prečitajte knjige, ki obravnavajo to vprašanje, ali pa pojdite k zdravniku, kateremu zaupate, da vas pouči. Mislim, da sem vam odgovoril na vaša vprašanja. Ako vam pa ni še kaj jasno, se oglasiite ponovno.

Z. P. Ako vam nikotin in alkohol škodujeta, se jim je treba pač izogibati. V ostalem mislim, da je vzrok vašim težavam poapnenje žil. Pojdite k zdravniku, da vam izmeri krvni pritisk in predpiše potrebna zdravila.

Isti: Imate kroničen katar sapnika vsled česar ste tudi tako občutljivi pri vsaki spremembi vremena. Inhalacije z mentolovim oljem, bi bile na mestu.

Isti: Odločilno besedo ima v tem pogledu okulisti, ki bo po pregledu odločil, da li je potrebna operacija, ali ne. Opustite vsako domače zdravljenje, ker je nesmiselno, odnosno celo škodljivo.

Vsak nima toliko denarja, da more potovati v kopališče

Toda Vsakdo bi moral dati za zdravje letno 100—150 dinarjev in piti mesec dni mesto druge vode RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC onega z rdečimi srci.

Ogrevača je bila iz kosira in poniklana — torej je bila v nekem oziru luksuzni predmet. Evgenija nama je napravila zraven se prevleko z zolobokom, dvema sročema in s sklenjenima začetnima črkama najinih imen. Na sveti večer smo posvetili njeno darilo — in prav tisti večer se je začela najina nesreča, ki je dovela do ločitve zakonca.

Kakor sem že povedala, je bil Gaston precej večji od mene. S svojimi dolgimi nogami je sunil ogrevačo tja na konec postelje. Jaz sem zaman iztegovala svoje kratke noge po nji — toplota ni hotela biti od nikoder. Potem sem začela stokati po svoji ogrevači...

»Kakšna tvoja ogrevača?« je vzklikal Gaston. »Mislim, da je moja prav toliko, kolikor tvoja!« In z neglantanito kretnjo mi je porinil ogrevačo pod noge. Da je mogel svoje dolge noge pristaviti k ogrevači, je moral skriti kolena skoro po mojo brado.

Tedajji sem jaz začela: »Tvoja ledenomrzla kolena me mrazijo bolj nego najbolj strupen mraz!«

On pa je odvrnil: »Kaj pa naj storim z njimi? Naj si noge olesčem, ka-li?«

Tako se je začela komedija. Ponavljala se je vsak večer v novi inačici. Kmalu sva se začela prav resno puliti za ogrevačo. On jo je hotel imeti zase, jaz tudi zase. In začel se je prepir. Kadar sem iskala ogrevačo na drugem koncu postelje, se mi je zdelo, da se bom zadušila pod odejo. ... Gaston pa je bil zljutraj namesto spočit, kakor ubit. Spala sva resda s toplimi nogami, ampak s čedalje bolj ohlajenimi srci.

Začel pa se je razdor tudi pri drugih stvarih in mnenjih. Gaston sem povedala, v

BABYMIRA krema

se uspešno uporablja zoper spuščanje, rane, prasko, opekline, hraste, lišaje in vse nečistoosti kože pri otrocih in odraslih. Naglo suši od snoja ali mokrenja opaljeno in odrgnjeno kožo.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah po ceni din 10.— za škatlico.

ŠAH

Jutri se začne v Haagu revanšni match za svetovno prvenstvo med dr. Euwejem in dr. Aljechinom. Match bo obsegal zopet, kakor prvi pred dvema letoma, 30 partij. Zmaga tisti, ki doseže 15½ točk, če pri tem dobi vsaj 6 partij. Euwejev sekundant in obenem »pomagač« pri analiziranju prekinjenih partij itd. je Fina, Aljechinov pa Eliskases. Po 8 partij se igra v Haagu, Amsterdamu in Rotherdami, ostale v manjših holandskih mestih. Match bo trajal s prostimi dnevi nad dva meseca. — Ko sta točno pred dvema letoma začelja dr. Euwe in dr. Aljechin svoj prvi match, je bil pač skoro ves šahovski svet prepričan, da bo dr. Aljechin z lahkoto zmagal. Tokrat je razpoloženje med šahisti ravno obratno: malokdo še veruje, da bi si mogel dr. Aljechin pridobiti svetovno prvenstvo nazaj. V zadnjih dveh letih je svetovni prvak dr. Euwe očividno zelo napredoval. V igri kaže mnogo večjo moč, morda kot posledico večje samozvesti in sigurnosti; poleg tega pozna sedaj najzanimajše vse »teoretične novosti« in analize otvoritev. Nasprotno bi bilo pri dr. Aljechinu preje mogoče ugotoviti nazadovanje. Tu in tam se zaigra v svojem starem sijajnem stilu, sicer pa zlasti v daljših borbah vidno fizično in živčno popusti. Njegovemu uspehu in Hastingsu stoji nasproti slabši rezultat v Nottinghamu, Margaretu-u, Kemeru, itd. Za revanšni match z dr. Euwejem se sicer že daj časa posebno vneto pripravljata. Saj ve, da v slučaju ponovnega poraza težko zopet kdaj pride na vrsto za match za svetovno prvenstvo. Borba bo torej tokrat brez dvoma zelo ogorčena. V dolgem, napornem matchu pa ima dr. Euwe pač mnogo boljše izgleda na zopetno zmago.

V zadnjih 5 kolih turnirja Semmering-Baden se vrstni red na tabeli ni nič več izpremenil, edino Eliskases je še dohitel Ragozina. Zadnji trije so proti koncu zaigrali nekaj boljše in nekoliko zmanjšali diferenco točk do vodilne skupine. — Keres je imel z zmago nad Ragozinom in remijem s Tinsom že po 11. kolo zmago skoro zagotovano. V naslednjih dveh kolih je radi lahkomišljene igre utrpel dva poraza, proti Eliskasesu v že dobljeni, proti Reshevskemu v enaki poziciji. V zadnjem kolu je še remiziral s Capablancu, pa je vse to le še zadostovalo za 1 točko naskoka pred Fineom. Fine je torej še vseh zadnjih 5 partij remiziral, poleg Keresa z Ragozinom, Petrovom, Eliskasesom in Reshevskim. Capablancu je utrpel svoj edini poraz po Eliskasesu, premagal je Ragozina, remiziral pa še z Reshevskim in Flohrom. Reshevsky je podlegel ne samo v prekinjeni partiji Petrovu, temveč še tudi Ragozinu, remiziral pa je s Flohrom. Flohr se ni ugnel več popraviti; tudi on je vseh 5 partij samo remiziral, poleg že omenjenih še z Eliskasesom in Ragozinom. — Končno stanje v turnirju je bilo: I. Keres 9 točk (64,3%), II. Fine 8 (57,1%), III.—IV. Capablancu in Reshevsky 7½ (53,6%); brez nagrade so ostali Flohr s 7 točkami (50%), Eliskases in Ragozin 6 (42,8%), ter Petrov 5 (35,7%).

Tako je končal turnir z ogromno senzacijo, zmago najmlajšega udeleženca in velemojstra sploh, komaj 21½-letnega Estonca Pavla Keresa. Kako malo je pričakovani svet računal s takim rezultatom, pri čem na pr. dejstvo, da sem bil menda sploh edini, ki je pred turnirjem napovedal resno možnost Keresove zmage. Organizatorji turnirja pa, ki so Capablancu, Flohru, Finu in Reshevskemu še pred začetkom turnirja priznali kot favoritom izdatne posebne honorarje, so pri tem prezrli skromnega »outsidera« Keresa. Kljub temu je Keres sigurno in prepričljivo zasedel prvo mesto in bi bil z nekaj pazljivosti lahko celo že znatno povečal distanco do ostalih. Njegov izredno nagli vzpon v dveh letih, odkar se je prvič pojavil na mednarodnem turnirju, zlasti pa njegova najnovejša zmaga med velemojstri pričajo, da je šahovski svet z njim dobil šahovskega genija, kakor ga razen Aljechina nima živčiči mojstri. Za to govori tudi stil njegove igre, Keres je namreč med mladimi edini izraziti kombinatorik, čeprav odlično obvlada tudi pozicijsko igro. Za enkrat Keres se nima dozorcel in ustaljene igre, čisto je še kar preveč podjeten. Da pa ima kljub temu že tako velike uspehe, daje na-

slutiti, da bo v nekaj letih najzmožnejši tekme na svetovno prvenstvo.

Drugo mesto v turnirju je zasedel Fine, ki je pokazal izmed ostalih pač največ sigurnosti. Značilen je njegov rezultat: 2 zmagi proti zadnjima dvema, 12 remijev (I) ter nobenega poraza. Capablancu je bil med turnirjem bolan ter je zelo mnogo točk nezaluzeno izgubil s preštevilnimi remiji. Sicer si gotovo svojega relativnega neuspeha ne bo vzel posebno k srcu: zanj je pač zmaga važnejša pogodba za match z dr. Euwejem, ki je med turnirjem podpisal. Reshevsky se je s srečo še tudi plasiral med nagradence. Po igri pa je pokazal, da ga pač ni mogoče več prav šteti med kandidate za svetovno prvenstvo. Hud neuspeh je doživel Flohr. Dobil je samo dve partiji, dve pa izgubil. Proti nagradencem ima močno negativen rezultat: vse to tik potem, ko je postal oficijelni kandidat za svetovno prvenstvo! Tako se mu lahko primeri, da mu številni nasprotniki še preprečuje match za svetovno prvenstvo. Ni znano, kaj je bil vzrok za njegovo slabo igro. Deloma je morda le res, da s svojo premalo podjetno igro ne more prav uspeti proti močnejšim nasprotnikom. Ragozin je kljub smoli dobro uveljavil in potrdil svoje rezultate s sovjetskih turnirjev. Eliskasesu je sreča proti koncu več nego izdatno povrnila, kar mu je splošna vrela nesreča. V drugi polovici turnirja je dosegel celo najboljši rezultat, 4½ točke! Petrov se je sicer še povzpela nad častno tretjino, realnosti svoje zmage v Kemeru pa je ni potrdil. Vsekakor so se zadnji trije proti koncu izkazali favoritom vsaj kot resni nasprotniki.

S strokovnega stališča je dal turnir slabo igro. Izmed 56 partij turnirja jih je kar 33 končalo remis, torej skoro tri petine, kar predstavlja nov »rekord« v remijih. Med štirimi nagradenci pa je izmed 12 partij bilo celo kar 10 remijev, zmagala sta med seboj izmenoma samo Keres in Reshevsky. Med 23 odličnimi partijami turnirja jih je nad tretjino v zadnjem trenutku zaradi hudih napak dobilo drugičen izid kakor bi jih morali! — Šele Keresova zmaga daje turnirju poseben pomen in važnost.

Vasja Pirc

Srce je dober delavec

S 27 udarci po čene srce vso množino krvi skozi telo. Pri vsakem sklenjenju spravi v obkrož 188 g krvi. Ker srce krvni pritisk v velikih odvodnicah približno petino atmosfere, si lahko izračunamo delo, ki ga srce opravi.

Levi srčni prekat opravi v 24 urah delo kakšnih 65.000 kilogrametrov, desni prekat, ki napaja pljučni obkrož, pa 22.000 kilogrametrov, skupaj torej 87.000 kg-m. Krepak delavec opravi v osmih urah za kakšnih 800.000 kgm dela. Iz tega razvidno, da je srce dober delavec, posebno če pomislimo, da se njegovo delo ne sme ustaviti do smrti niti za hip.

Tolpa mednarodnih ponarejevalcev

Francoska policija je v sodelovanju s holandsko, angleško, luksemburško in gdnasko policijo izsledila tolpo, ki se je bavila z izdelovanjem ponarejenih vrednostnih papirjev in potnih listov. Policija je identificirala najprvo nekega Georgea Andreja Lefevra in po njem je aretirala dva Italijana, nekega Nemca, nekega Holandca in tri druge Francoze. Pri enem izmed aretiranih Italijanov so odkrili cel kovček ponarejenih potnih listov, vojaških listin in osebnih izkaznic. Na zadnje so dognali tudi vodjo oziroma voditeljsko tolpe, neko Silbersteinovo in jo prijel. Ugotovili so, da je prišla cela vrsta priseljencev na Francosko s ponarejenimi listinami, ki so jih dobili od članov te tolpe. Vsega skupaj so na Francoskem aretirali 22 oseb, v Gdan-sku pa 9.

Ogenj v francoskem kinematografu

V neki popolnoma zasedeni kinematografski dvorani v Veziersu je nastal med predstavo požar. Ogenj je poškodoval 90 oseb, nekatere med njimi zelo težko. Prapeltati so jih morali v bolnišnico.

»Dragi moj, je odvrnila teta Roza, »ko sem se drugič odpravljala v zakon, sem bila mnogo ožrenejša kakor prvič. Laksstvo me je izmordalo. Zdaj si nisem izbrala za ženina črnolasec visokega stasa, ampak majhnega blondinca Gontrana. To je bil tvoj stric Evzebij. Bil je precej zavaljen postav, imel je velik trebuh, tudi pleša se mu je že delala na glavi. Vse to pa je odtehtala ena stvar: bil je prav tako visok kakor jaz! In tako se je zgodilo, da je zavaljala med nama tudi v zimskih mesecih, ko je zunaj huj mraz, najlepša toplota in sloga.

Evgenija nama je vnovič darovala ogrevačo, ki ni povzročala nikakih prepirov. Kajti tvoj stric Evzebij je bil natančno tako velik kakor jaz. Ogrevača je postala najin talisman. »Kako se počutis v postelji, deček?« sem ga vprašala. On pa mi je odvrnil: »Sijajno, dusica, sijajno! Le pridbiže se ti!« In čez čas: »Nu, kako se počutiš?« »Jako!« Zdi se mi, da sva v desetih nebesih!

O! same ljubezni in toploti, ki naju je obhajala, sva si pilala pod nos in zdelo se nama je, da naju samo nebeski angelci pahljajo v lice...«

Teta Roza je ljubeče potegnila svojega nečaka za uhelj:

»Dragi moj, to, kar sem ti zdaj povedala, naj ti bo za vedno koristen nauk! Drži se vedno mojega navodila: Če hošes živeti v srečnem zakonu, ti niso potrebni samo isti narčni, ista vzgoja, isti okus kakor ga ima tvoj zakonski drug! Treba je imeti tudi enako dolgo nogo, da ne nastane spor zaradi ogrevače...«

Zdravje in razpoloženje

Rak — posledica žalosti, trpljenja in jeze? — Vedrost pospešuje prebavo

Telo in duša sta si v medsebojnem vplivanju neločljiva. Če je človek vesel je tudi njegova prebava živahna, v žalosti pa mu popusti.

Žalost in trpljenje smatrajo že dolgo, upravičeno ali neupravičeno, za enega izmed vzrokov rakastih obolenj. Gnev učinkuje posebno škodljivo, če ga ne moreš iztrresti, če ga ne moraš z gibanjem udov ali vsaj govornih organov zvoditi ven. Da ima srd na telesno stanje velik vpliv, nam dokazuje izkušnja, da postanejo osebe, ki se nagibajo k jezi, težje debele nego tiste z mirnim temperamentom. Kdor se je hudo jezil, ima grizoč občutek okrog žrelca in vester, pogostoma mu utegne postati slabo, in stih ima grenak okus in včasih tudi bljuva ter ima prebavne motnje. Ljudstvo

ne pravi zaman, da po hudi jezi ne smeš neposredno jesti.

Znano nam je dovolj, da je prebava zelo odvisna od razpoloženja in od sile trenutnega efekta. Po veselih doživetjih nam je tek boljši, po žalostnih pa slabši. Hudo razburjenje in žalost nam vzameta vsako voljo. Brzjavka, ki nas je razburila s slabo novico, je pogostoma izhodišče za prebavno motnjo. Tudi delovanje črevesja in vseh organov, ki so z njim v zvezi, je odvisno od trenutnega razpoloženja, kakor tudi od stalnega razpoloženja, ki ga imenujemo temperament. V veseljem razpoloženju nam črevesje pospešeno deluje, v slabem pa zaostaja, pa nam povzroča zaprtost.

»Strah je neprestan boj, pravi že Hufeland v svoji »Makrobiotiki«, »stiska nam vae male žile. Koža nam postane hladna in bleda, izpuhtevanje se zaustavi. Vsa kri se nabere v notranjih, večjih žilah, utrip se ustavlja, srce je prenapolnjeno in se ne more gibati. Strah nam torej moti važno delovanje krvnega obtoka, ustavlja prebavo, povzroča krčevite driske itd. Vsa mišična sila se omrtviči. Človek, ki ga je napadel strah, hoče uteti, pa ne more, telo se mu vse trese, dihanje je kratko in težko. Vse to so pojavi, ki se kažejo drugače pod učinkom kakšnega smrtnega, počasnega strupa. Strah nas oropa sile, pameti, odločnosti, premisleka, skratka vseh duševnih vrlin. Strah ne povzroča samo duševnega, temveč pogostoma tudi telesnega trpljenja.

Bog zapoveduje zmernost in dobroto ter pomoč bližnjemu, prepoveduje pa vse slabo, sramotno in nasilno. (Koran)

Samo slab zdravnik obupa. (Seneka)

Mnogi ljudje postanejo v zvezi s svojo boleznijo živčno razdraženi in jih je torej drugače presojati ter z njimi ravnati nego v zdravih dneh. (A. Roemer)

Čistost, red in skrb čuvajo čednost kakor oklep oloroženega moža. (Pestalozzi)

Dobri zdravniki posvečajo svojo pozornost vsemu telesu in skušajo s celoto obravnnavati ter zdraviti poškodni del. (Platon)

Tutankamnova kletev

Ameriški egiptolog razbija bajko o faraonovi grožnji s smrtjo

Znani Tutankamnovi kletvi, ki je zahčevala baje že 25 let, »žrtev« je nastal srdit nasprotnik v osebi ameriškega egiptologa in profesorja na čikaškem vseučilišču, dr. Johna A. Wilsona. Dr. Wilson ne trdi samo, da nima ta kletev nobenega učinka, temveč pravi, da je sploh ni.

»Napisa na Tutankamnovem grobu,« piše, »ki bi vsakogar prešel v smrt, ki bi se drznil motiti njegov mir, sploh ni. Jaz sam sem prebral vse napise na tem grobu in nisem našel niti enega, ki bi pretil s smrtjo. Vsi napisi se bavijo z mrtvim faraonom samim in predstavljajo v bistvu nekakšno »priporočilo« zanj na vladarje kraljestva mrtvih. In če ni nobenega preklestva, ne more biti seveda tudi nikogar, ki bi ga takšno preklestvo zadevalo. Zato je dr. Wilson prepričan, da je šlo pri 25 smrtnih primerih, ki jih spravljajo v zvezo z odkritjem Tutankamnovih grobnic, zgolj za naključje.

Te osebe, ki so umrle, so pač premerile naravno pot svojega življenja. Že to je zanimivo, da so med njimi osebe, kakor earl of Carnarvon, ki je odpravo k Tutankamnovemu grobu finansiral, ki so imele z izkopavanjem prav za prav le malo opravka. Po drugi strani pa živijo n. pr. Howard Carter, vodja izkopavanja, njegov asistent Callender, fotograf pri izkopavanju Harry Burton in kemik pri izkopavanju Alfred Lucas še danes kot šestdesetletni možje. Baš ti pa so imeli, kakor je razvidno iz tega, največ opravka z izkopavanjem.

Večina oseb, ki so umrle, pa je bila že za časa izkopavanja že dober del preko sredine normalnega človeškega življenja. Dr. Wilson pristavlja nekoliko resignirano, da res ne ve, ali bodo njegovi dokazi pomagali uničiti legendo o Tutankamnovem preklestvu.

MEDICINSKI IZREKI

Bog zapoveduje zmernost in dobroto ter pomoč bližnjemu, prepoveduje pa vse slabo, sramotno in nasilno. (Koran)

Samo slab zdravnik obupa. (Seneka)

Mnogi ljudje postanejo v zvezi s svojo boleznijo živčno razdraženi in jih je torej drugače presojati ter z njimi ravnati nego v zdravih dneh. (A. Roemer)

Čistost, red in skrb čuvajo čednost kakor oklep oloroženega moža. (Pestalozzi)

Dobri zdravniki posvečajo svojo pozornost vsemu telesu in skušajo s celoto obravnnavati ter zdraviti poškodni del. (Platon)

Kobilica na stolpu

Na stolpu londonske borze se ne vrti vremenski petelin, marveč kobilica. Postavili jo je dal tja sir Thomas Gresham, eden največjih angleških finančnikov, in te dni so jo vnovič pozlatili

Žareča plinska maska

Svetlobno oko s svetlobo iz navadne baterije

Poleg zaklonov je postala plinska maska najbolj razširjen pripomoček proti plinskim napadom. Angleška si je nadelala nalogo, da oskrbi 40 milijonov svojih prebivalcev s takšnimi maskami. Te maske imajo pa ta nedostatek, da ovirajo človeka v gibanju, čim se stori noč. Ta nedostatek poskuša odpraviti dunajski izumitelj Benno Adler, ki je izdelal žarečo masko, masko s tretjim, svetilnim očesom.

Konstrukcija je preprosta: ob rob obeh naočinskih stekel zaščitne maske je pritrjen majhno svetilno pripravo. Maska ima tako na čelu tretje oko, ki je pritrjeno tako, da se usmeri svetlobni stožec majh-

ne žarnice po sili v tisto smer, kamor se obrneš. Žarnico napaja običajna baterija, ki jo lahko udobno spraviš v žep.

Navadna žica veže baterijo in svetilo. Doselej si moral vzeti žepno svetilko v roko, če si stopal s plinsko masko skozi temo. Sedaj bosta po novem izumu obe roki prosti. V temnem prostoru z masko na obrazu lahko pišeš, kar dolej ni bilo mogoče.

Žarnico obdaja kovinski valj, da ne more svetilni ne v stran ne navzgor. Sprejdi je premakljiv poklopce, tako da gre svetloba samo naprej in da ne more spraviti nosilca v nevarnost. Podnevi se vsa svetilna priprava lahko sname.

Podoben izum predstavljajo žareči naočniki. Na navadne naočnike pritrđiš komaj centimeter visoko svetilno pripravo z majhnim reflektorjem. Tudi tu shrapiš baterijo v žep.

Svetlikajoča se drevesa

Ze nekoliko dni opazujejo v mestu Novi pri Genovi pojav, ki si ga dolej še niso mogli razložiti. Nekoliko brestov, ki so jih obzagal, oddaja ponoči fosforescirajočo svetlobo in jih je že od daleč videti kakor žareče svetilke. Pojav zbujal med praznovernim ljudstvom velik strah in je nekoliko ljudi zvaljalo njega iz Novija celo zbežalo.

35 milijonov telefonov

Ameriško prometno ministrstvo je objavilo statistiko o telefonskih napravah po vsem svetu. Iz te statistike je razvidno, da je bilo ob začetku letošnjega leta na svetu okrog 35 milijonov telefonov v rabi.

Najvišje število naročnikov ima New York, in sicer poldrug milijon. V Londonu imajo skoraj milijon, v Berlinu pol milijona, v Parizu 442.000, na Dunaju 185.000, v Kodanju 183.000 telefonskih spojev. Po odstotkih imajo največ telefonov seveda Zedinjene države.

Od sto Američanov jih je polovica, ki se ponašajo s lastnim telefonom, v Nemčiji jih je 9 na sto, na Angleškem 7, v Franciji 4, v Kanadi 3,9, na Japonskem 3,3 in v Rusiji 2,4. V preteklem letu so imeli v Zedinjenih državah okrog 25 milijard telefonskih pogovorov.

Točno plačaj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

Prezident Amerike je velik prijatelj živali

Prezident Roosevelt mora imeti čas in zanimanje za vsako stvar, kajti od tega zavisi njegova popularnost. Na sliki ga vidimo na obisku poljedelske razstave v Rhinebecku, New York. Poleg prezidenta sedi njegova soproga

Kadar postane kralj stari oče...

Danski kralj Kristijan pelje na izprehod svojo vnukinjo, princeso Elizabeto

Odprava v »Izgubljeni svet«

Vršac, ki je nastal pred 50 ali 60 tisoč leti

Odprava ameriških naravoslovcev je pod vodstvom dr. H. Anthonyja prvič splezala na skalni masiv gore Shiwa Temple v tako zvanem »Izgubljenem svetu« arizonskega Velikega kanjona. Nad 2300 m visoko se dvigajo navpične, gladke stele gore nad dolino.

Z najtežjim plezalnim delom so se raziskovalci povzpeli na vrh, ki predstavlja poldrugo kvadratno miljo veliko ravan. Med dviganjem so bili v brezlični zvezi z dolino. Ameriški geologi so menili, da na tem vrhu, ki je nastal pred 50.000 ali 60.000 leti, še ni bilo človeka.

Raziskovalci pa so bili zelo presenečeni, ko so našli tako v steni, kakor na vrhu ostanke puščic. Zato menijo, da so ljudje živeli tu v dosti mlažji dobi. Čeprav ni tu niti kaplje vode in morajo raziskovalci na visoki ravni s pomočjo letal oskrbovati z vodo in živim, so našli netopirje, neko vrsto veverice in sledove prerijskih volkov in kojot. V znanstvenih krogih si ne morejo razlagati, kako si živali v tem brezvodnem svetu, ki je ločen od vsega ostalega sveta, ohranijo življenje. Znanstveniki pripravljajo nove prve vzpone v skalni svet izgubljenega sveta.

Osovraženi Japonci

Kaj bo dosegla Japonska na Kitajskem? — Kitajski »razbojnik« v pravi luči — Ogromna podražitev življenja na Japonskem zaradi vojne

Angleški častnik Harrison Brown, ki je dalj časa živel na Kitajskem kot vojni poročevalec, piše v »The Contemporary Review« o tem, kakšne uspehe utegne imeti Japonska od sedanega spora s Kitajsko.

Japoncem končna zmaga nikakor ni zagotovljena, trdi Brown. Po številu so Kitajci dosti močnejši. Tačas imajo prilično 2 in pol milijona ljudi pod orožjem. Čeprav mnogi teh vojakov niso zadosti izvežbani in tudi nimajo dovolj orožja, je večina med njimi vendarle prav tako dobro opremljena kakor Japonci. In ker njihov patriotizem rase, postanejo lahko še prav dobri borci.

Kitajska seveda nima zadosti tovarov za izdelovanje letal in tudi ne dovolj izvežbanih letalcev, toda Kitajci so po kakovosti boljši mehaniki in piloti od Japoncev. Japonska vojska šteje 17 divizij, torej približno 250.000 moč. Večji del teh je že zunaj domače dežele. Verjetno je, da bodo vpoklicali sto tisoč rezervistov, da bi varovali dolge prevozne poti na Kitajskem. In te poti gredo skozi sovražno deželo. Japonci so v Koreji že 30 let, toda Korejci jih sovražijo in čakajo samo na primerno priliko za upor. V Mandžuku so Japonci šest let in tam jih prav nič ne ljubijo.

Ko je Brown potoval iz Koreje v Mandžurijo, je bil vlak na meji prenapolnjen z japonskimi vojniki, ki so bili oboroženi do zob. Štiti naj bi vlak proti »razbojnikom«. Mandžukuo je veljal japonske davkoplačevalce že najmanj 300 milijonov zlatih dolarjev, kakšnih 5000 človeških življenj in nad 200.000 ranjencev ter bolnikov. Z boji v Severni Kitajski se bodo te številke v kratkem podvojile.

Izraz »razbojnik« je na Kitajskem zelo raztegljiv. V Mandžukuu razumejo pod tem organizacijo, ki šteje kakšnih 120.000 moč, in ki ji pripadajo kitajski ter korejski kmetje, a tudi politični emigranti in pravi razbojniki. To mešano, toda trdno organizacijo podpirajo celo mandžurski kmetje. Ponašati se more z velikimi uspehi proti vojaškimi oddelkom, ki jih pošiljajo proti njej, ker se dobro razume na gverilsko vojsko, med tem ko so Japonci dobri borci le na fronti. Ta »razbojniška« organizacija si je nadelala ime »Severovzhodna, protijaponska združena armada« in je nastopala tudi že med okupacijo Mandžurije po Japoncih. Prizadela je vsiljivcem velike izgube. Če bodo Japonci vojno v Severni Kitajski nadaljevali, jim bo treba ogromnih ojačenj, drugače Mandžukuo ne bodo mogli držati.

Vse to pa stane mnogo denarja. Pred nekoliko leti so imeli Japonci genialnega finančnika, 80-letnega Takahashija, ki je izjavil, da je 10 milijard jenov nevarna meja dolgova za japonsko državo. Takahashija so umorili in sedanji finančni minister je to mejo prekorachil že za 135 milijonov jenov. Japonska ima danes že dvakrat tolikšno breme dolgova kakor pred petimi leti in več nego 50 odstotkov državnega proračuna gre za vojaške namene.

Vse to pa še ni najhuje. Navzlic vsem notranjim političnim ukrepom, kakršen je n. pr. »Urad za pobijanje nevarnih misli«, nezadovoljstvo v deželi narašča, in sicer ne samo po mestih, temveč tudi med kmečkim prebivalstvom. Japonsko poljedelstvo sestoji večinoma iz malih kmetov in najemnikov. Vsa poljedelska proizvodnja Japonske znaša letno kakšnih 2100 milijonov je-

Izdržljivost Vašega perila

je odvisna od načina pranja in kvalitete mila. — Dobro operete s kvalitnim

HUBERTUS

milom, ki je domač, slovenski izdelek!

A NEKDOTA

Bismarku se je dal l. 1867. večkrat prijaviti neki Anglež, ki se mu je hotel pokloniti. Kancelar se je končno vdal in tako je Anglež nekega dne stopil v njegovo sprejemnico. Pod roko pa je vodil svojo hčer, mlado, mlado plavalcko.

»S čim vam morem ustreči, je vprašal Bismark.

»Zelo sem zadovoljen, da vas vidim, je dejal Anglež. »Prosil bi vas, da bi poljubili mojo hčer Ano. Poljubili so jo že lord Russel, sir Napier, Charles Dickens, Garibaldi, Cavour, de Changarnier in mnogi drugi znameniti sodobniki. Anny, bodi tako dobra in ponudi gospodu grofu svoje čelo.«

Bismark je bil tako presenečen, da se je res sklonil k dekletu in ga poljubil, med tem ko je Anglež svedeno potegnil iz žepa beležnico in zapisal: »Danes 24. maja 1867. je Bismark poljubil mojo hčer Ano.«

Nato je podal lepotično roko in jo odvedel s spoštivim pozdravom. Bismark pa se je še pozneje večkrat spomnil na ta najbolj nenavaden avtogram svojega življenja.

VS AK DAN ENA

»Ti, štorklja ti je prinesla majhno sestrico. Ali bi jo rada videla?«

»Rada — ampak štorkljo, ne sestrice.« (»Politikem«)

SPORT

Tekme v korist LNP

Za današnji podsavezni dan je dal LNP odigrati okoli 20 nogometnih tekem, katerih izkupiček je namenjen podsavezni blagajni — Najvažnejši tekmi bosta v Mariboru in Celju

Upravni odbor je, kakor vsako leto, tudi letos rezerviral en termin za sebe in ta dan določil za podsavezni dan. Dohodki vseh tekem na ta dan se po kar najbolj zmanjšanih stroških stekajo v podsavezno blagajno, ki je seveda enaka vsem blagajnam sportnih organizacij. Letos je ta podsavezni dan — današnja nedelja!

Sporod nogometnih tekem, ki naj bi vsaj nekaj »vrgle« v to ubogo sportno blagajno, je sestavljal upravni odbor sam, in sicer kakor sledi:

v Ljubljani: na igrišču Mladike: ob 8.30 Mars—Korotan, ter Mladika—Moste, nato pa zmagovalca obeh tekem, na igrišču Reke: ob 8.30: Reka—Grafika ter Jadran—Svoboda, nato pa zmagovalca obeh tekem,

na igrišču Hermesa: ob 14: zmagovalce dopoldanskega turnirja na igrišču Reke in zmagovalce dopoldanskega turnirja na igrišču Mladike, nato Hermes—Ljubljana in slednjič zmagovalca obeh tekem.

Tekme se bodo igrale v obliki brzih turnirjev in bo trajala vsaka samo 2 x 30 minut.

V Mariboru: na igrišču Železnikarja: ob 14: Slavija—reprezentanca rezerv, ob 15.30 pa reprezentanca Ljubljane—reprezentanca Maribora in v Celju: na igrišču Celja: ob 14.30 Atletiki komb.—Olimp in Jugoslavija komb., ob 15.30 pa reprezentanca Ljubljane—reprezentanca Celja.

Razen tega bodo v teh tekмах za podsavezno blagajno igrali še: na Jesenicah Kovinar—Bratstvo, v Trbovljah: dopoldne ob 9. uri brzi turnir vsi trboveljski klubi, v Ptuj-Ptuj—Drava in v Čakovcu CSK—Lendava.

Gornjega sporeda je dovolj za vsak okus, zlasti bodo imeli dovolj prilike v Ljubljani, da se nagledajo nogometa, ki jim ni nikoli preveč te igre. Najmočnejši prireditvi sta sicer v Mariboru in v Celju, toda tudi lažja »hrana« drugod bo brez dvoma lahko prebavna. V ostalem pa je spored sestavljen tako, da o njem upamo, da bo imel lep sportni, pa tudi zadovoljiv gmotni uspeh!

Juniorski lahkootletski miting

med zagrebško Concordijo in ljubljansko Ilirijo bo popoldne ob 15. na telovadnici Ljubljanskega Sokola

Lahkotletski dvoboj juniorjev zagrebške Concordije in ljubljanske Ilirije, ki bo — kakor je bilo v tekmu večerajšnjega dneva dokončno dogovorjeno — danes popoldne ob 15. na telovadnici Ljubljanskega Sokola, bo gotovo ena najzanimivejših lahkootletskih prireditvev v sezoni.

Takomvanje obsega vse juniorske discipline, in sicer teke na 100 m, 200 m, 1.500 m in 5.000 m, 4 x 100 m, dalje skoke v višino, daljino in ob palci ter slednjič meče, krogle, diska in kopja.

Ker je to tekmovalstvo za oba kluba vedno ena prestižnejša zadeva, bosta ekipi gotovo napeli vse sile in uveljavili svojo tehniko. Concordia je s svojimi juniorji

brez dvoma najmočnejša v Zagrebu in bo danes za vsako ceno skušala spraviti zmago, ki jo je lani dosegla n. pr. celo nad beograjsko Jugoslavijo. V ilirijanski mladini pa bo tudi naletela na močnega nasprotnika, ki ima razen številnih agilnih mladih fantov v svojih vrstah še dva državna prvaka in reprezentanta. Močisti sta torej precej izenačeni, pa je težko reči, kdo bo zmagal, kar bo seveda še bolj dvignilo privlačnost te prireditve.

Tekmovanje se bo začelo točno ob 15. in bo ves spored trajal pištli dve uri. Občinstvo se vabi, naj ne zamudi te ugodne prilike za ogled napetega juniorskega mitinga.

Ostali dogodki dneva

Glavna pozornost sportnega sveta pa bo danes razen na domače dogodke obrnjena na dva velika nogometna dogodka, in sicer

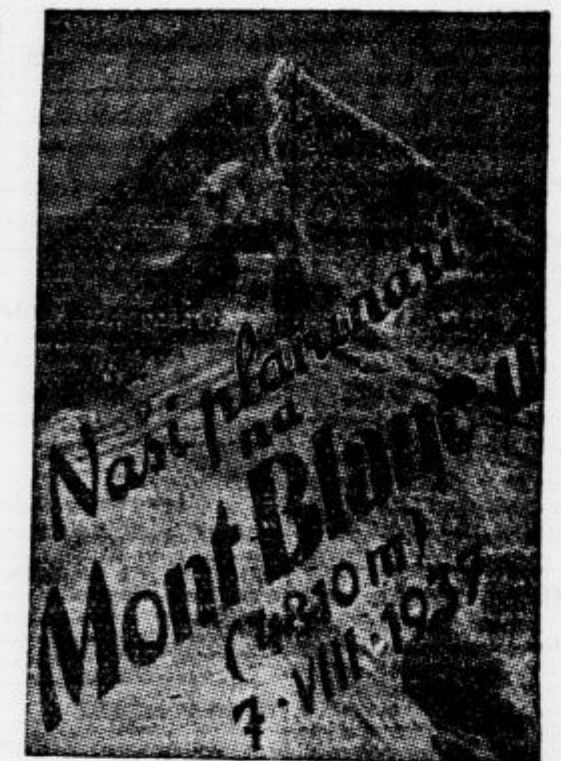
na meddržavno nogometno tekmo s Češkoslovaško, ki jo igra Jugoslavija danes v Pragi. Ta tekma je 19. srečanje med obema reprezentancama in je za prestiž našega nogometa zelo velikega pomena. Čehi v zadnjem času v mednarodnih nogometnih nastopih niso imeli posebne sreče, pa računajo s tem, da bodo danes strelili svojo jezo nad Jugoslovenci. Zato so naše nade za ugoden izid tega srečanja nekoliko skrajšane!

Druga prireditve, prav tako nogometna in prav tako z brati Čehi, bo v Zagrebu, in sicer medmestna tekma Praga—Zagreb. To srečanje je tretje po vrstnem redu in zanjo nimamo toliko strahu kot za ono važnejšo v Pragi. Podsavezni kapetan je proti Pragi postavil naslednjo gotovo zelo močno enajsterico: Zmara, Golac, Belošević, Kovačević, Jazbinšek, Fink, Brozović, Kacijan, Lešnik, Antolković, Rakar. Ta postavba bi morala zmagati!

Razen te nogometne tekme pa imajo danes v Zagrebu tudi velike motociklistične dirke I. hrvatskega Motokluba, na katerih bo po prijavih sodelovalo okoli 70 dirkačev. Med temi so vsi znani hrvatski mojstri na motorjih, dalje tudi nekateri naši ožji rojaki — med njimi seveda »lečedi Kranjci« Ludvik Starič —, cela vrsta avstrijskih vozačev in pa glavna atrakcija, angleški vozač Buttler, znan pod imenom »srebrne strelce«, ki je v petek zvečer prišel naravnost iz Londona na te dirke. Zagrebško sportno občinstvo se bo moralo torej danes popoldne razdeliti na dva tabora.

V Beogradu je danes edina večja prireditve, medmestna nogometna tekma med Beogradom in Subotico, katere pomen pa ne presega važnosti običajnih medmestnih sportnih srečanj.

Zbor lahkootletskih sodnikov — Ljubljana. Za nedeljski juniorski miting SK Ilirije, ki bo danes ob 14.45 na letnem telovadnici Ljubljanskega Sokola, so določili tle sodniki: vrhovni Megušar, vodja Poljanar, starter D. Sanič in sodniki: Gnidovec, Gorjanc, Grünfeld, dr. Kuhej, Fevalček, Potokar, Premrl, zapisnikar in Stropnik. Opozorjajo se vsi gg. sodniki, ki ne prihajajo na odredena tekmovalja, da jih bodo v primeru ponovnega izostanka doleteli posledice kaz. pravilnika JLAS Ljubljanski plavalni podsavez (službeno). Upravni odbor ljubljanskega plavalnega podsaveza sklicuje na nedeljo 17. t. m. svoj redni letni občni zbor, ki bo ob 9.30 dopoldne v restavraciji hotela Štrkelj s sledečim dnevnim redom: volitev verificacijskega odbora, volitev 2 zapisničarjev, 2 overovalcev, poročilo tajnika, blagajnika in poročilo nadzornega odbora ter poročilo nadzornega odbora, volitev novega upravnega odbora, volitev novega nadzornega odbora, predlogi upravnega odbora in rednih članov LPP, določitev mesta, dneva in sporeda prvenstva LPP 1938 in slučajnosti. V smislu pravil JPS imajo na obnem zboru volilno pravico vsi redni člani JPS na področju LPP, ki so zadostili vsem svojim obvezam do JPS in LPP. Vsak klub zastopa dva delegata, od katerih ima eden v poverilnici označeni, glasovalno pravico. Pooblaštilo mora biti podpisano od predsednika in tajnika kluba ter opremljeno s klubovim žigom. V primeru, da ob napovedani uri ne bo prisotnih nad polovico rednih članov, bo skupščina eno mesec čez.

Zvedeli smo, da je vodja te ekspedicije, znani naš alpinist gosp. Dušan Jakšič, ob priliki povzpetja na Mont Blanc z uspehom uporabljal NIVEA.

je ne glede na število prisotnih v istem lokalu z istim sporedom. Predlogi klubov morajo biti dostavljeni na naslov tajništva LPP (Prezeli, Ljubljana, Gregorčičeva 10) najkasneje do 15. t. m.

Smučarski klub Ljubljana. Redni kondicijski trening za vse tekmovalce bo v telovadnici klasične gimnazije vsak ponedeljek in četrtek od 19. do 20.30. Vodil bo g. Šramelj. Pričetek v ponedeljek dne 4. t. m. Za dame in ostalo članstvo pa vsak petek od 19. do 20. Pričetek v petek dne 8. t. m. Vodil bo g. Močnik. Tečaj je brezplačen.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Pozivamo vse članstvo sekcije, da se udeležijo pogrebnega obreda naših članov Karla in Kuti Binder, ki bo danes ob 15. izpred mrljišče vže splošne bolnice. — Odbor.

Iz Maribora

a— Mladi nacionalisti na plan! Danes v nedeljo je naš dan. Nacionalisti, člani omladine Jugoslovenske nacionalne stranke, pokazimo, da smo pristaši one ideje, ki je za njo žrtvoval svoje plemenito življenje naš blagopokojni viteški kralj. Pride na prvo veliko naše zborovanje v dvorano hotela Zamorca ob 9. dopoldne. Pokazimo, da prav nič ne klonemo pred razmerami, ki pritiskajo na naš mladi idealizem. Med nas bodo prišli funkcionarji banovinskega odbora OJNS iz Ljubljane, ki nas bodo ponovno spodbudili za sveto nacionalno stvar.

a— Obup staršev. V hlevu Novakove domačije v Salemenah so našli obesenega 78 letnega prostuljaka Janeza Novaka. Čigol je z beč.

a— Spomni si. Vsi, blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Učiteljstva je posvečen koncert, ki bo v petek 8. t. m. ob 20. v frančiškanski cerkvi. Imeli bomo priliko slišati razen naše domače umetnice gđ. Brankove in pevskih zborov »Jadrana« tudi odličnega ljubljanskega organista g. Blaža Arnič, ki bo to pot prvič nastopil v Mariboru. Prodaja vstopnic pri go. Zlati Bršnikovi.

ZOBODRAVNICA

med. dent. et. phil.
Dr. BOSILJKA KRAJNOVIČ
se je vrnila s dopusta in zopet redno ordinira, Maribor — Glavni trg št. 23. (Hiša Oset).

a— Ob 17letnici koroskega plebiscita. Narodnoobrambne, kulturne, telesnovzgojne in druge organizacije priredijo v nedeljo 10. t. m. ob pol 11. v Narodnem domu manifestacijsko zborovanje ob priliki 17letnice koroskega plebiscita.

ADVOKAT

dr. Stojan Pretnar
je otvoril svoje pisarno
V MARIBORU, CANKARJEVA UL. 6.
(hiša tiskarja Karo)

a— Mariborski meščani! Z nastopom zime postane pereča vprašanja preskrbe številnih brezposelnih in siromašnih prebivalcev našega mesta. Zato se ponovno obračamo zlasti na imovitejša mariborska meščane s toplo prošnjo, da bi tudi letos čim izdatneje podprli Pomožno akcijo za siromašne sioje mesta Maribora. V tem pogledu so potrebe velike, ker je treba poleg prehrane nuditi brezposelnim in siromašnim tudi kurivo in najnujnejše oblačilo in obutev. Mestna občina poskrbi, da bodo za delo sposobni zaposleni pri javnih delih, ostali pa se bodo oskrbovali predvsem s naravnimi dajatvami in se bo z dobro evidenco in kontrolo preprečila vsaka zloraba akcije. Darila v gotovini bo sprejemala mestna blagajna, Slomškov trg 11 (tel. 22-60), darila v blagu pa mestni socialno-politični oddelček, Rotovški trg (tel. 27-64). Da se bodo mogla shraniti do nastopa zime, sredstva, prošim mariborske meščane, da se še zdaj odzovejo moji prošnji. Dr. Jurvan, predsednik mestne občine mariborske.

Hiša sreče Vas vabi!

Novo srečko državne razredne loterije ali nabavite pri glavni kolekturi, bančni poslovalnici

BEZJAK, MARIBOR — Gosposka 25.

a— Zanimiva rasstava klenkih ročnih del v vseh tehnikah vezenja, kvačkanja in pletenja, izdelanih iz Mežovskega predvaja za roba dela v Mariboru: Pivovarna Union, bela dvorana. Odprta od torka 5. t. m. do vseh petka 8. t. m. dnevno od 10. do 18. ure nepretrgoma. Vstop prost! Izdelki niso naprodaj.

Šifirno in kancelijsko dobro izdelane tapetniskne izdelke, žične vložke in vsa popravila dobite najceneje pri

ANTON CERIN ml. Maribor
KOROSKA 8.

a— Maribor in tuji. V septembru je bilo v Mariboru 2808 tujcev. Med njimi je bilo največ Avstrijcev, in sicer 547. Čehoslovakov je bilo 129.

a— Volitve v železniško bolniško blagajno bodo 6. t. m. Kandidatni listi bosta dve, in sicer lista narodnih železnikarjev in združenja lista.

ZIMSKI PLASCI v vseh cenah in velikostih, tudi za močnejše dame, puloverje in telovnike v največji izbiri samo pri

„Konfekcija Greta“
v palači novega Grajskega kina

a— Pohorska pravda dobljena! Podravska podružnica SPD v Rušah je dobila sodno rešitev, s katero je mariborsko sresko sodišče razsodilo, da morajo ostati vsa pota, ki dolže preko veleposelstva g. Glančnika, dolžne Lohinice, Belgota in Klopni vrh, prosta in turistom še nadalje odprta. S tem je ta zadeva v korist turizma prinese in turistom ugodno rešena ter končana dolgotrajna pravda, ki je živahno razvijalo zanimanje vseh obmejnih planincev.

a— Pouk solističnega petja je prevzela na šoli Glasbene Matice priznana pedagoginja g. Zora Ropasova.

a— Vlomilci v sokolski garderobi. V noči na soboto so neznanec odnesli iz garderobe na letnem telovadnici Sokola Maribor I v Koskega ulici raznih predmetov v vrednosti okoli 300 dn.

a— Dogodivščine in doživljaji. Neknega državnega uradnika sta 39letna Tilda in 25letna Mica zapletli v ljubavne mreže in mu v trenutku, ko je zaspal, izmaknili listino z 200 dinarjev gotovine. Pri Tildi in Miki so se našli pretežni del ukradenega denarja ter ga vrnilo oškodovanemu. Nepriodivski so izročili sodišču. — Na Tržaški cesti je zastavna Terezka izmaknila svojemu kavalirju, ko je krepko zadremal, okoli 300 dinarjev. Orožniki so nočno ptičko kmalu izsledili in jo izročili v sodne zapore.

Iz Gornje Radgone

gr— Upokojitev. Nedavno se je poslovil od orožništva vodja policijske izpostave v Gornji Radgoni orožniški narednik g. Peter Pečnik, ki je po 37 letnem napornem in vestnem službovanju stopil v zaslužni pokoj. G. Pečnik je koroski rojak in zavezanec Slovenec, ki je po nesrečnem koroskem plebiscitu moral zapustiti domačo grudo. Šloboval je dalje časa kot komandir raznih orožniških postaj v Prekmurju, kjer je bilo po prevratnih dneh njegovo službovanje čestokrat zvežano s silnimi težavami, kakor je pač vedno silno težavno službovanje orožnika. Bil je vedno vreden in bil je za svoje zasluge tudi večkrat odlikovan. V Gornji Radgoni je služboval zadnjih pet let vodja policijske izpostave ter bil zaradi svoje korektnosti in službi splošno spoštovan in priljubljen. G. Pečnik je

lino v službovno poboja mnogo manjša, kakršnih si je mariborci po prostani naporni službi želeli, še mnogo letal.

gr— Najna potreba namestitve kašipote na tabel. Orodinik na banovinski cesti, ki se v Podgradu pri posestniku Antonu Sukliču odcepi od banovinske ceste Gornja Radgona—Apece—Omurek in drži proti Lomanošim—Sv. Benediktu—Mariboru, je odpravljen in cesta razširjena. Čeprav smo že na tem mestu govorili o nujni namestitvi kašipote table, se ta do danes ni postavljena, kar povzroča zlasti avtomobilistom, ki jim razmere niso znane, precejšnje preglavice in tudi škodo, če vozijo v napačno smer. Potrebna je namestitve kašipote table tudi na oglu med trgovino Franca Straha in gostilno Jožefa Šajherja pod gradom.

gr— Mura je odnesla brod. Ob priliki zadnjih velikih poplav v Apeški kotlini in na Murskem polju je Mura odtrgala in odnesla s seboj brod v Lavtverh pri Gornji Radgoni in ga dosegel ni naplavlja. Dvoletniki, ki so se posluževali tega broda, trpijo občutno škodo.

gr— Tatrina v avstrijski Radgoni. V trafiko Franca Murrmauerjeva v avstrijski Radgoni je bil nedavno izvršen vrom. Avstrijsko časopisje je poročilo, da so bili krivci izsledeni v področju orožniške postaje v Tišini v Prekmurju, torej iz naše države. Res je, da je bila tokrat po zaslugi našega orožništva iz Tišine, ki je v zvežnem s avstrijskim obmejnim orožništvom uvedlo strogo preiskavo, izsledena večja tolpa, med katerimi so menda tudi trije jugoslovenski državljani, toda prebivalstvo Radgone v Avstriji sumi, da so med storilci tudi njihovi državljani, ker so bile iz stanovanja in trafike ukradene tudi razne življenske potrebščine, česar ni bilo lahko prenesti preko meje, in so si ta plen najbrž porazdelili domači dolgooprteži.

Iz Novega mesta

a— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes v nedeljo ob 15., 18. in 20.15 zvočni film »Ullica do raja«. V glavnih vlogah: Hans Moser, Peter Bence in pes Bobi. Predigra Paramountov zvočni tednik. Danes v nedeljo dopoldne ob pol 11. mladinska matineja »Revija Mikey«.

Iz Kranja

r— Gledališki oder Narodne igralnice. V sredo 6. t. m. ob pol 21. in v nedeljo ob 16. se ponovi prvič v letošnji sezoni Rahova opereta »Mirat«, ki je dosegel v pretekli sezoni na našem odru velik uspeh. Naslovno vlogo to pela ga. Rajhenčeva. V ostalih vlogah so se gđ. Komurjeva, Zanova in Vidčeva in gg. Hlebič, Mayr, Valentič, Stuhac in ostali. Dirigent g. Raha, režiser g. Kern, koreograf g. Adamič. Pri

Najlažji jezik na svetu

Med esperantekim tednom, ki danes poteka, so listi mnogo pisali o esperantu kot najbolj praktičnem mednarodnem jeziku. Poleg praktičnosti je prednost esperanta, da se ga Slovenci neprimerno lažje naučijo, kakor katerekoli drugega jezika. Naučijo se na par primerih to pokažemo.

Vaska beseda, ki se v esperantu končuje na »o« je samostalni in ni v tem pogledu prav nobene izjeme, (na pr. patro-o). Vsi pridevniki se končujejo na »a« (patra-o-o tovek). Pripona »-ne« znači ženski spol in se pridene korenu pred samostalniki končeno »o« (patrina-mati). Pripona »-k« pomeni množino (patro-o-o-o). Predpona »ge« pomeni oba spola skupaj (gepatro-o-o-o) itd. Na ta način si iz istega korena »patre« in enako tudi iz vsakega drugega besednega korena lahko sestavimo 32 besed različnega pomena, in to vedno na isti način, brez kakih izjem. Genialni ustvaritelj esperanta dr. Zamenhof je s tem zmanjšal ogromne besednjake na najmanjši obseg, ne da bi utrpelo škodo izrazoslovja.

Znano je, kako silno težak je v raznih živih in mrtvih jezikih glagol. Koliko dijakov je že preklinjalo in že preklinja nešteje glagolske izjeme v tem ali onem jeziku. V esperantu tega ni. Vsak glagol konča v nedoločniku na »-i«; sedanjí čas je izražen s končnico »as«, ki je v vseh osebah enaka, pretekli čas z »is«, prihodnji z »os«; oseba se označuje vedno samo s osebnim zaimkom.

Na enak logičen, lahko razumljiv in lahko priučijski način je izraženih vseh 16 pravil, ki jih obsega esperantska slovnica. Zato se esperantu igraje priuči, če le znate čitati in pisati v materniščini. Poleg tega obsega esperantski besednjak predvsem vse one mednarodne izraze, ki jih poznajo vsi, ali vsaj številni jeziki, n. pr. teatro, tabniko, avtomobil, radio, karnaval.

Iz Julijske krajine

Novi župnik pri Sv. Ivanu v Trstu. Prejšnji petek je »Piccolo« objavil vest, da je bil imenovan za župnika pri Sv. Ivanu v Trstu 35 let stari duhovnik Giorio Minatori, ki je po rodu Tržačan. Sele pred dobrimi 10 leti se je odločil za duhovski stan in je pod vodstvom nekdanjega tržaškega škofijskega upravitelja mgr. Sirotiča dovršil studije v koprskem semenišču, nakar so ga takoj poslali v Istro, kjer je vse doslej služil v dveh hrvatskih župnijah, kakor v barkovljanski, rojanski in šentjakovski župniji, kjer so bili v poslednjih letih imenovani novi župniki, bo sedaj tudi v svetoivanski župniji zavladal nov duh.

Pod policijskim nadzorstvom. Goriške policijske oblasti so postavile župnika v Grahovem in v Hudjužni za dobo dveh let pod policijsko nadzorstvo. Kakor zatrjujejo, je bil proti njima izdan ta ukrep, ker sta kritizirala delovanje nadzorstvenih organov v dežli potniški koloniji v Grahovem.

Iz konfinacije se je te dni vrnil Srečko Bajt iz Idrije. Pred tremi leti je bil obtožen vohunstva, česar mu pa ni bilo mogoče dokazati. Zato je bil obsojen na konfinacijo, ki jo je prebil deloma na otoku Ponzu, deloma v Južni Italiji.

V novi naselbini Raši, ki je nastala v času sankcij v labinskem premogovnem revirju, so pričeli zdaj graditi celo vrsto javnih poslopij. Zaradi tega se je moral labinska občina, v katere področje spada tudi nova rudarska naselbina, zadolžiti za več sto tisoč lir. Poleg drugega nameravajo zgraditi v Raši novo šolsko poslopje, nekaj novih cest in kanalov, vodovod, električno omrežje.

Kaznovan trgovec. V Čepovanu je bil trgovec Salvatore Sanfilippo kaznovan, ker je neka živila dražje prodajal, kakor je določal poslojni cenik, ki ga je bil dolžan upoštevati.

pravila se Kaimanova opereta »Mirat« (Kina ginja šardana). Gorojci imajo ugodne bližnjice svezu.

Iz Ptaja

— Odbor za vsrgeje trgovske obrtnega naraščaja bo otvoril tudi letos strokovne tečaje na strojeplaje, trgovsko korespondenco, stenografijo, izločeno aranžirvanje in pisano slovo. Interesanti za strojeplaje naj se javijo v torek 5. oktobra v gramofalni pisarni od 6. do 7. zvečer. Podrobnosti za ostale tečaje so razvidne iz razgleda, ki je nabiti na uradni deski združenja trgovcev.

— Smrt neznanega berača. Na Bregu pri Ptujju je te dni prenočeval pri posestniku Grahlu neznan berač. Ko je prišla sputraj gospodinja v hlev, je videala, da je berač mrtev. Mrtvega so takoj prepeljali v mrtvašnico na mestnem pokopališču. Prejšnji večer je povedal gospodinj, da je doma od Sv. Lovrenca.

— Iz sovražstva zažgal hišo. To dni je pri posestniku Martinu Blašku v Dolini na gospodarskem poslopiju nastal požar. Ker je bila streha krita s slamo, je zgrebela hitro gorila, da se ni dalo nič reči iz nje. Orožniki so kmalu po požaru aretirali posestnika J. M. iz Janškega vrha in ga izročili sodišču. J. M. je po daljšem zaslišavanju priznal, da je zaradi starega sovražstva zažgal poslopje.

Iz življenja na deželi

TRŽIČ. Kino bo predvajal danes film »Pat in Patsoch«.

MEŽISKA DOLINA. Krajevna protituberkulozna liga za Gornjo Mežiško dolino razglašajo, da se bodo v protituberkuloznem dispanzerju v bolnišnici v Črni spet začele redne preiskave vsak četrtek od 15. ure dalje. Prva preiskava bo 7. t. m. Preiskave bo vršil specialist za tuberkulozo g. dr. Simunovič iz Slovenjgradca.

JESSENICE. Zvočni kino Radio predvaja v nedeljo ob 15. in ob 20. veličim »Pri tleh mladencih« po motivih Johanna Stranga. Med dodatki glasbeni film »Katarin filmskih zvezd« in Paramountov zvočni tednik.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino bo predvajal danes ob 15.15 in 20. veliki film po znanem romanu »Mesto Anatol«. Za dodatke nov Paramountov zvočni tednik.

KONJICE. Vinsko trgovca z godbo in plesom priredi danes popoldne ob 6. v dvorani Narodnega doma v Konjicah omladina JNS. Sestavljen je izredno pester in zanimiv program, na katerem se nahajajo pevске točke, komični prizori, volitev naslojke vintarke, priznanje najboljšemu poznavalcu konjskih vin itd. Vstopnine ni. Prijatelji nacionalne mladine pridite vsi!

Samo 16 dinarjev

Vas stane učenje mednarodnega jezika esperanto. — To Vam omogoča nova praktična učna knjiga, katero dobite v vseh knjigarnah ali pri

KLUB ESPERANTISTOV,
Ljubljana — Cankarjevo nabr. 7/L

vajo, paragrafo, turismo itd. Več sto je takih izrazov, ki jih razume skoro vsak, kdor čita liste in knjige.

Ravno ta lahka jezika in brezštevna sestava esperantske slovnice sta varci, da je esperanto potniški od stran vse silne poskušne umetnega mednarodnega jezika ter v desetletjih 60 letih svojega obstoja v polni meri dokazal svojo življenjsko sposobnost. Pred 60 leti je bil še utopijska, danes je stvarno že živ jezik, ki ga razume in govori še mnogo milijonov ljudi. Z njim lahko potujete po vsem civiliziranem svetu, dopolujete s pripadniki najrazličnejših narodov. Esperantska književnost obsega poleg prevodov najboljših del svetovne literature še tudi številna znanstvena dela, vedno večje je število knjig, ki so napisane že v esperantu kot originalu.

Tudi med Slovenci imamo že več esperantistov. Letošnja 50letnica esperanta film je dala pokudo, da so se poglobili svojo propagando za razširjenje tega idealnega mednarodnega jezika. Po vseh večjih krajih se bodo vršili to zimo esperantski tečaji. Obenem pa je klub esperantistov v Ljubljani izdal učbenik esperanta, sestavljen od Rudolfa Rakusa. Knjižica obsega 151 strani z obširnim besednjakom, velja pa samo 16 Din.

Vas stane učenje mednarodnega jezika esperanto. — To Vam omogoča nova praktična učna knjiga, katero dobite v vseh knjigarnah ali pri

KLUB ESPERANTISTOV,
Ljubljana — Cankarjevo nabr. 7/L

pokrajinski odbor za cene. Oblast je odredila zaporo njegove prodajalne za nekaj dni.

Tečaj za voditelje ljudskih knjižnic. Po odredbi prosvetnega ministrstva se bodo v kratkem po vsej Italiji vršili posebni tečaji za voditelje ljudskih knjižnic, ki jih imajo dopolnjenjske organizacije. Tak tečaj bodo imeli tudi v Gorici. Obsegal bo 20 predavanj in več praktičnih vaj. Otvorjen bo že to nedeljo.

Zrtev strela. Tudi po Krasu so pretekli tedni divjale hude nevihte. V Čepnu pri Košani je strela ubila kmečkega posestnika Antona Premrova. Vihar je tam tudi sicer napravil veliko škodo.

Utonil v Bači. V bližini Bukova na Cerkljanskem se je prejšnji petek pripetila huda nesreča. Dva Stravosva fanta, 14 letni Tinče in 11 letni Drejč, sta se popoldne vlačila domov. Morala pa sta preko Bače, ki je zaradi deževja močno narasla. Bila sta že sredi brvi, ki je zgrajena preko hudournika. Tedaj pa jima je obema hkrati spolnilo in oba sta omahnila v vodo. Tinče se je v zadnjem hipu oprl na otomljene veje, ki se je zataknila ob bregu, in se je obupno boril za življenje. Drejčeta pa so valovi pogoltnili. Čez pol ure so ljudje Tineta opazili in ga rešili. Trupla njegovega brata se niso našli.

Smrt v Abesiniji. V Abesiniji je pred dnevi umrl Just Okretič iz Trsta. Podjetje, pri katerem je bil nameščen kot š

il še na bližnji senik. Obe poslopji sta po-
poreli. Tudi v Koštaboni pri Kopru je za-
nadi streha pogorela senik posvetilna žravnica.

CENE MALIM OGLASOM

50 par na besedo, Din 3.— davka na vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ost, ki ščeje služ. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.— Dopolni in ščitivo se zaračunava po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka na vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.— Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka na vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifro se prilagajajo znamki L. a. če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, osroma jih je vpsolati v platu obnem s naročilom, ali pa po poštni polovnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—

Vsa naročila in vprašanja, tičoč se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak »Jutra«, Ljubljana.

Kampa, kam?

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Cenjenim gostom
namaznam, da sva pre-
vzela gostilno Komarčev
Radovljica. Točila, bova
provostna vina, dobra
kuhinja. — Se priporo-
čata Janko in Marija
Rihtaršič.
25999-18

Naznanjam
benjenim gostom, da sem
prevzel gostilno pri
Sv. Petra cesta.
Postregla bom tudi tu-
kaj s provostno domačo
hrano.
Vabim vas na prvot-
ne pice in kravice.
— Priporočila se An-
ta in Jože Vrhovec.
26228-18

Danes vsi v restavracijo
»pod Skalce«
Dobro novo vino. Pečen-
ce, kravice in razna dru-
ga jedila. — Se priporoča
Marin Šmon.
26416-18

HALO! Danes vsi na otvri-
stev gostilne s domačo
zabavo
k Vidmarju
na Vrhnice
pri Viču. Igra kramelj.
Vabi vas Anton Vidmar,
trgovci in gostilničar.
26420-18

HALO! HALO!
V gostilni pri PANJU,
Vegova ul. 16., se toči
novi sladki most, izbor
ni dojenjaki, cveček in
fina stajarska vina.
Danes vsako soboto
in nedeljo boste postre-
ženi s priznanim izbor-
ni domačimi kravicami
in v pečenici ter z
drugimi raznimi gorki
in in miznim jedili.
Danes vesela domača
zabava pridite in prepi-
čajte se.
Vas vabljamo vabiti se
priporočila TONE HUČ.
26547-18

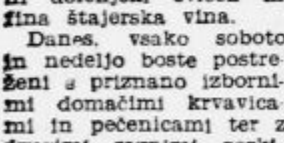
Cenjenim gostom
priporočila fine kravice
in sladki most. Gostilna
Müller, Beograd.
26383-18

POZOR!
Tudi danes priložilo
na razpis. Dopolni se
vinski most. Caranjam,
da ljubljana boljšega ni-
ma. Gostilna »Kramar-
Dolenjska cesta.
26384-18

Danes otvorili
nove dvorane. Igra jazz
orkester, plača in ku-
hinja priznana dobra.
— Gostilna Martini, Zgo-
rja Siska.
26194-18

Danes vaj v znano staro
gostilno
»pri Stajercu«
na Fužinah
ste vabljamo vabiti na
veliko vinske trgateve
prosto zabavo.
26333-18

G. Th. Rotman:
Gospod Kozamurnik
postane umetni jahač

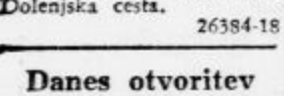
6

A kmalu se je moral zmeniti, zakaj
nenadoma je pridrevil mimo avtomobil,
belec se je splašil in — hop! — presko-
čil mejo. Kolo je zletelo visoko v zrak,
in gospod Kozamurnik je padel med ve-
jevje hrške, odkoder se je usula ploha
nezrelih sadov.

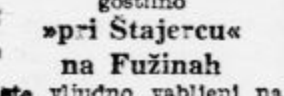
7

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

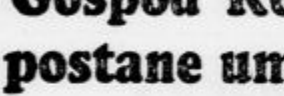
8

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

9

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

10

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

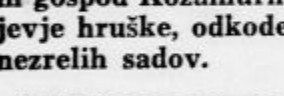
11

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

12

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

13

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

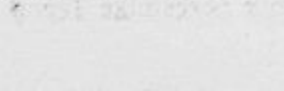
14

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

15

Belec, ki ga je to vnovič prestrašilo,
je zdiral čez dvorišče na zelenjavnik,
in kolo, ki ga je vleklo za seboj, je vso
pot povzročalo razdejaje. Korenje,
luk, zelje glave, vse je moralo iz tal

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din, za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kleparski pomočnik
zmožen vseh stavbenih del,
dobi napotilo na 2 meseca.
Doljan, Celje.
26103-1

Pletilje in
prešivalke
izurjene, sprejemne za stal-
no, dobro plačo. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
26079-1

Avto-prevoznika
iščem za prevoz blagov in
pomočnikov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
26087-1

Frizerskega
pomočnika
ali pomočnika za stalo-
no, v znamenju vodne in fe-
lizne odnositelj za dame,
sprejemem takoj Jilg Ivan,
Slov. Bistrica.
26065-1

Soferja - mehanika
iščem za tovorni avto. —
Prednost taki, ki imajo
tudi električni krmil. Plača
Din 800 s prostro hrano in
stanovanjem. — Ponudbe s
prepiš priročila pod »Stal-
no soferja« na ogl. odd.
Jutra.
25979-1

Siviljo
za pletilnico, s dolgoletno
prakso, dobro in urno de-
lavo, ki se razume tudi na
ent-stroje, sprejemem takoj.
Anton Filipovič, trikotila,
Novi Sad.
26007-1

Mesarskega
pomočnika
(Solcher) izurjenega v izde-
lav raznovrstnih mesnih
izdelkov, samostojnega,
sprejemem takoj v »Jutra-
Frane Ovirik, mesar in pra-
kajevalec, Površeta ul. 1,
Ljubljana.
26194-1

Dobro strojenisko
katere je večja stenogra-
fija ter drugih pisarniških
del, mlažjo moč, sprejemem
v trgovsko pisarno. Točne
ponudbe s referencami na
ogl. odd. Jutra pod »Stal-
no mlažjo moč«.
26102-1

Kuharico
ki se razume tudi na go-
spodinjstvo, sprejemem 15.
oktobra v večjo hišo. Pred-
nost imajo starejši s več-
letno prakso. Plača po do-
govoru. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod šifro »Ku-
harica 24«.
26124-1

Trgovski pomočnik
manufakturnist, zanesljiv
in kuhinjski pomočnik, do-
ber izložen arizer, vabim
nem škega, dobi mesto
tako ali obilno. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
25960-1

Damsko frizerko
perfektno, za prijetno stal-
no službo, iščem. Oftere s
zahtevno plačo, prepiš pri-
ročila in sliko na E. Mareš,
Maribor, Gosposka 15.
26055-1

Samostojno
gospodinj! —
Za takoj na vstopost-
vo s podeželsko gostil-
no, stare okrog 30 —
40 let, katere je bila že
v silni službi, iščem.
Opravilo: samostojno ku-
hanje s pomočjo služni-
nje. Predpogoji: marljiva,
varčna, popolnoma zane-
seljiva. Le s takimi
svojstvi naj pšejo na
Cank. Skofja vas pri Ce-
lju. Plača po dogovoru.
26186-1

Risarja
mladega in inteligentne-
ga z zadostnim znanjem
nemščine, išče. Ljublja-
na, d. d. Ljubljana,
na VII. Kamniška ulica 25.
26189-1

Modistko
popolnoma samostojno,
sprejemem takoj. Ponud-
be poslati na Koršič, —
Kranj.
26127-1

Frizerko
za želeno in vodno on-
dacijsko, sprejme Miha-
el Godnov.
26161-1

Trgovsko pomočnico
mlajšo, z dobrim sprice-
valom kot pridno ter
vredno prodajalko v de-
talno trgovino z me-
šanim blagom sprejme fir-
ma Drogenik, Poljana.
26034-1

Sprejemno
inteligentno praktikan-
tino in učenko za detalno
trgovino takoj. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Po-
stojnost«.
26389-1

Postrežnico
pridno, snažno, pošteno,
starejšo, ki zna tudi ku-
hati iščem v malo go-
spodinjstvo za čez dan. Na-
slov v vseh poslovalni-
cah Jutra.
26328-1

Krojaško pomočnico
začetnico, sprejemem. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Krojaško«.
26514-1

Fotografski
pomočnik
dobro reporter, dobi stalno
službo pri kavi. Obli-
ne dopije s navodilom, prej-
maja službovanja in sta-
rosti na ogl. odd. Jutra
pod šifro »Fotografski«.
260184-1

Plačilni natakari

ostakarica in kuharica, se-
liden in tizen se sprejme.
Nastop takoj ali 10. ok-
tobra, služba stalna. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Plačilni natakari«.
26064-1

Korespondenta ali
korespondentko
s znanjem nemškega in
francoškega jezika, potrebu-
jemo za šifro ekspozitno
trgovino v neposredni bli-
žini Beograda. Pogoj je
znanje nemške stenografije.
Znanje angleškega jezika
prednost. Ponudbe: Markus
Freund, Pančevo, postarica
pret. 29.
26008-1

Postrežnico
ki tudi dobro kuha, sprej-
mem takoj. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
26108-1

Damskega frizerja
prvovrstnega, v vseh po-
slovalnicah Jutra.
Plača din 1200. Javiti se
tako J. Memdu Zaimović,
Kos. Mitrovica.
26089-1

Dobrega urarskega
pomočnika
samo za malo delo, —
iščem. Nastop takoj. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Urarski«.
26104-1

Plačilna natakarka
in samostojna hotelka so-
barica se sprejme takoj. Po-
nude s slike in točnimi
podatki službovanja in sta-
rosti. Nevočne ponudbe se
ne vpoštevajo. Hotelier
Paršer, Ptuj.
26037-1

Krojač
perfektno v izdelavi in pri-
krojevanju se išče v leto-
šnjem kraju. Nudi se na lo-
kal pod ugodnimi pogoji.
Prednost imajo mlade sa-
mke moči. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod šifro
»Elegance«.
26212-1

Agilnega
manufakturnist
veščega šofiranja, za Ljub-
ljano, sprejemem takoj. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Agilnega«.
26030-1

Gospodinjico
s talentom in veseljem do
dela, pripravo, čiščenje, 30
do 25 let stare, s neravno
inteligenco, marljivo, točno,
natančno, delatljivo, sprej-
mem. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Le rešene na-
vedbe«.
26046-1

Mlažje dekle
inteligentna, dobra in
varčna gospodinja, dobi
tako stalno službo pri
samostojnem boljšem
gospodinu. Ponudbe na o-
glasni odd. Jutra pod
»Nastop takoj«.
26151-1

Stalni zaslužek
nujno gospodinu delo
v Celju in okolici. —
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra v Celju pod »Stal-
ni zaslužek«.
26483-1

Iščem soferja
kompanjona za nakup že
enega tovornega avtomobila.
Potrebno 25-30.000
Din. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Avtopodjetnik«.
26023-1

Dobro kuharico
z dobrimi spricvali, ki
zna nemško ali italijan-
sko, takoj sprejemem.
Javiti se pri Truden,
Linhartova 35.
26437-1

Dekle
v vseh odrih pošteno in
zdravo, vajeno vseh hiš-
nih del, tudi malo šiva-
nja, sprejemem takoj.
Ponudbe na Pivk Kri-
stina, profesor, Požare-
vac, Uglješina.
26035-1

Iščem osebo
ki je sposobna voditi pri-
samljake, kot tudi kot
trgovnika z gotovino din
65.000 za sodelovanje v
industriji. Edinstvena
zanesljiva pozicija, do-
ber zaslužek, popolna
varnost dela in vloga.
Obiščite pisarne ponud-
be pod »Br. 3333« na Pu-
bliteta, Zagreb.
26121-1

Siviljsko pomočnico
mlajšo, ki bi opravljala
tudi druga dela, sprej-
mem krojaški salon. Na-
slov v vseh poslovalni-
cah Jutra.
26277-1

Za dojenčka
na delu iščem strokov-
no popolnoma izveščeno
gospodinjico (Nurse). Zna-
nje nemščine pogoj. —
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Velika hiša«.
26209-1

Mesarskega
pomočnika
išče za takoj. Javiti se Jo-
že, mesar, Kodoljevo 1,
Ljubljana, Zadruga ul. 8.
26354-1

Čevljarskega
pomočnika
sprejme J. Dolenc, Bar-
varska steza 6.
26357-1

Ali ste si že ogledali naš sejem z zelo nizkimi cenami??

ANT. KRISPER
LJUBLJANA
MESTNI TRG 26. STRITARJEVA UL. 1-3.

Pošten sluga
dobi službo, ki mora tu-
di s triletnim nemški-
m takoj sprejemem. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Pošten«.
26445-1

Mizar
boljša moč, ki poseduje
obrotil list, dobi stalno
mesto. Ponudbe na po-
druž. Jutra v Mariboru
pod »Obrotil lista«.
26476-1

Slasličarja
sprejemem takoj v služ-
bo. Ponudbe na podruž.
Jutra v Mariboru pod
»Zahtevki plače«.
26477-1

Sposobnega
mehanika
za pisarniške stroje, s
veletno prakso sprej-
mem za takojšen nastop.
Ponudbe na podruž. Ju-
tra v Mariboru pod šif-
ro »Mehanič«.
26478-1

Delavke
za šivanje
posteljnih poginjal —
(kovtor) sprejemem. Po-
nude na delavnicu Lu-
cija, Močanar, Zagreb,
Macarjova 23.
26169-1

Otroško
odgojiteljico
perfektno v nemščini —
sprejemem za letno de-
likto. Ponudbe s sprice-
vali in fotografijo na
Schmoka, oglasni zavod
Novi Sad.
26170-1

Krojaškega
pomočnika
starega do 26 let sprej-
mem takoj Ivan Baš, kro-
jaški mojster, Kamenč
4, p. Braslovce.
26203-1

Krojaškega
pomočnika
za male kose, sprejme —
Groznič Vlado, Dev. M.
v Polju.
26196-1

Klobasičarja
z vajeno vseh mesarsko
prekajevalskih del, vajošče
prostega tretzega prid-
nega sprejme s 15 t. M.
Kozlevar, mesar in kloba-
siciar v Šostanju.
26204-1

Brivsko-frizerski
pomočnik
s nekaj kapitala, dobi za-
sigurano eksistenco. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
26311-1

Akviziter
za pobiranje oglasov za
mesočino, dobi službo.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Akviziter«.
26292-1

Krojaško
pomočnico
samostojno za stalno delo,
sprejme salon Lady, Kre-
ditna banka.
26404-1

Potrebujemo takoj
več čevljarskih pomočni-
kov. Čevljarska Adria, Ce-
lje.
26485-1

Čedno služkinjo
katere ima veslejo do go-
stine, sprejemem. Ponudbe
s sliko in osebo na Rejc,
Celovška 66.
26427-1

Vzgojiteljico
s primerno predizobra-
zo in znanjem nemški-
m takoj sprejemem k 10
letnemu dečku. Na za-
četno se ne reflektira.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Predizobras-
ba«.
26492-1

Odlično vpeljano
domačo zavarovalno dru-
što sprejme več mladih,
agilnih gospodov za de-
lo na terenu in v pisar-
ni. Ponudbe na podruž.
Jutra v Celju pod »Eks-
stencija«.
26482-1

Samostojne mi-
zarske pomočnike
takoj sprejme I. Patz,
Maribor, Taborska ulica
14.
26475-1

Hišnika
2 osebi, sprejemem takoj za
manjšo hišo na periferiji
mesta, najraje upokoje-
mo ali d. uslužbenca. —
Poizve se v pilarni, Vol-
jakova ul. 6.
26414-1

Čevljarskega
pomočnika
sprejme za splošno delo,
Alejo Cerle, Kamnik.
26418-1

Krojaškega
pomočnika
vajenega velikih krmadov,
sprejemem takoj. Ivan Baš,
krojaški mojster, Kamenč
4, Braslovce.
26419-1

Natakarico
sprejemem. Mestni trg 13.
26424-1

Natakarico
s koncesijo za gostilno,
priključno znanostjo, iš-
čem. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Začetek«.
26411-1

Perfektno sobarico
z znanjem nemščine s kav-
ci. Iste hotel v mestu.
Ponudbe pod šifro »Ved-
letna služba na ogl. odd.
Jutra.
26378-1

Služkinjo
pridno, pošteno, sprejemem
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra.
26386-1

Prijazno
skrbno dekle
tudi starejšo osebo sprej-
mem k 3letnemu fantiku
in za gospodinjstvo. —
Predstaviti se opoldne.
Brandt, Rožna dolina,
Cesta II. št. 14.
26442-1

Službo išče
vsaka beseda 50 par, da-
vka 3 Din, za šifro ali dajanje
naslovov 5 Din; najmanjši
znesek 17 Din.

Maserka in babica
Pavla Ostrelj, Stari trg 11
se priporoča cen. damam
in materam po času pri-
mernih cenah.
21522-2

Starejša oseba
išče mesto k nemem go-
spodu ali manjši obli-
teli, spoznam se v vsem
gospodinjstvu in posodu
jem letna spricvala. —
Ponudbe na pošto le-
žeče pod znakom M. J.
pošta Gornja Radgona.
26583-2

Služkinja
vajena vseh hišnih del
in kuhinjske službe v
Celju ali okolici za

Radi opustitve trgovine popolna

RAZPRODAJA

manufakturnega blaga

globoko pod nabavnimi cenami

ANTON SCHUSTER

Ljubljana - Mestni trg 25

Amerikanski stol

(Deldam) za zobozdravniške, ugodno napredaj. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Prilika 99«. 26286-6

Dve železni postelji

za nizko ceno prodam. Podlinskih 23. 26286-6

Otroško posteljo

belo prodam. - Naslov v vseh poslovalnicah. 26410-6

Lovsko puško

dvocerko, kaliber 16. prodaja. Urdih, Trdnova ul. 5. hišnik. 26381-6

Express aparat

dobro ohranjen, za kuhanje kave, ceno na prodajo. Ponudbe na ogled. Jutra v Mariboru pod »Ohranjen«. 26480-6

Velika lesena kletka

s 10 malimi papagajčki, s 2 gnezdomi, takoj prodam za 450. Dr. Bruno Sadnik, Celje. - Jurčičeva ul. 1. 26481-6

Novost

Jupiter svetilka za loke, pisarne, trgovske lokale, kavarnne itd. se dobi pri Slavo Kolarju, Ljubljana. 26335-6

Knjige

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Radio

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Radio aparat

tri ali več cerk, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Rak, Govorje-Zalec«. 26265-6

Philips radio

4-cerka, poceni napredaj. Mestni trg, Valentin Vodnikova 8, Moste. 26438-9

Pridelki

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kislo zelje,

repo, sarm, prvo vrsto po konkurenčni ceni vsako množico dobavlja Homan, Sv. Petra c. 51, Ljubljana, telefon 33-39. 26333-3

Jabolka

razne vrste, prodaja na vseh avtomobilih in vseh avtomobilih, seveda od Savi. 26269-39

Jedilni kostonj

lep redan mudi najceneje Artur Nachbar, Radetice. 26264-39

Kislo zelje

dobro, prvo vrsto, v sod. čim dobavlja po naročilu tu Gustav Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo. Pov. šetova ul. 10. Tel. 25.91. 26253-33

Krompir, fižol

in jabolka vrnem v komunistično prodajo in zanesljivih trgovci. Ponudbe na ogled. Marjan Hrovat, Beograd, Novosadska 13. 26209-33

Sadje

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Jabolka

za prežanje in namizna jabolka, napredaj. Grad Škrljevo, post. Sv. Rupert na Dolenskem. 26208-34

Namiznih jabolk

2 vagona kupimo. Ponudbe na ogled. Celjsko vinarno, Celje. 26488-34

Živali

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Nemško dogo

2 meseca stara pelika, belo črta, grda Jakli, Beovica. 26203-37

Oblacila

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Novo zimsko suknjo

lepo, fino, poceni prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26280-13

Pohištvo

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Baročno vitrino

vogalno, spredaj izbočno, prodam. Gallusovo nabrežje 33. 26303-12

Pohištvo

rabljeno, zelo poceni prodam. Celjska 19, Beži grad. 26287-12

Moderno in kvalitetno

POHIŠTVO vse najmanjše - že od 1800 din spalnice, 675 din kuhinje, opravne 375 din kuh. kredence 400 din omare 180 din postelje - itd. Sprejemamo naročila. Ogledje si veliko izbrano pohištvo pri »Opravca« zaloga pohištva 55. Ljubljana, Celovška 55. 26438-12

POHIŠTVO

Največja zbirka razkošnega pohištva. Tudi več posameznih kosov: postelje, omare, Radijske zaloge prodamo več spalnice in kuhinjskih oprav. Spetane spalnice, imitacijske kavčiki oreh . . . 4.500 Pleskane spalnice . . . 1.600 omare . . . 400 kuhinjske oprav . . . 150 kuhinjske kredence . . . 375 kuhinjske mize . . . 120 kuhinjski stoli . . . 50 otroške postelje . . . 300 otroški vložki . . . 120 otroški madraci . . . 80 nadraci . . . 190 upognjeni futoli . . . 240 Sprejemamo vsa popravila in naročila po konkurenčni ceni. Vzamemo hranilne knjige v račun. Se priporoča: Mizarstvo »SAVA«, Rožna dolina, Miklošičeva c. 6. 26408-12

Spalnice, kuhinje

solidne in zamenljive. Vam nudimo najceneje. Kompletne zaloge pohištva Fr. Sajevec, Starti trg 6. 26448-12

Stroji

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Pisalni stroj

dobro ohranjen, dobre znamke, novejši model, kupim. Ponudbe na ogled. »Postali doma« v Ljubljani. 26273-30

Sivalni stroji

Singer, Pfaff in drugi prav malo rabljeni, a za to več kot polovico cenejši, napredaj edino pri PROMET (nasproti Križanske cerkve). 26138-29

Sivalni stroji

tudi z okroglim čolnicom, Pfaff, Siva naprej in nazaj, cena 300 - 1.500 din. napredaj. Novi trg 4, pritličje. 26361-29

Mizarske stroje

z vdelanimi elektromotorji, zaradi opustitve mizarstva, ugodno prodam. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Modeni stroji«. 26229-19

Glasbila

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Jabolka

za prežanje in namizna jabolka, napredaj. Grad Škrljevo, post. Sv. Rupert na Dolenskem. 26208-34

Namiznih jabolk

2 vagona kupimo. Ponudbe na ogled. Celjsko vinarno, Celje. 26488-34

Živali

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Nemško dogo

2 meseca stara pelika, belo črta, grda Jakli, Beovica. 26203-37

Prodaj klavir

dobro ohranjen, po zmerni ceni. Poljanski nasip 14, VII. vrata 2. 26312-36

Kupim klavir

Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Sifro«. 26385-36

Pianino

poceni napredaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26426-26

Klavir

prodam po zelo ugodni ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26374-26

Gramofon

s 30 ploščami, poceni prodam. Koncar, Beovica trg I-II. 26515-26

Pianino

ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26336-26

GLASBILA

DORJATH JAKOB se je preselil iz Starega trga 15 v FRANCISKANSKO ULICO 3. (nasproti Učiteljske knjigarnje). 26213-7

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Železni štedilnik

peč in otroški voziček, kupim. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Pia. came«. 26136-7

Mizarski stroj

laži, kombiniran, s vgrajenim elektromotorjem ali brez njega, kupim. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Mizarski stroje na agenciji Pichler, Ptuj, Slovenski trg. 26210-7

Kopalno banjo

sesteno, staro, dobro ohranjen, kupim. Leder, Kodeljevo, ob Mladinskem domu 7. 26366-7

Berkel tehtnico

10 kg, rabljeno, dobro ohranjen, kupi Domi, Dolenjsko. 26123-7

Moške stare obleke

pohištvo in vse hišne predmete prodaste najbolje pri A. Jurčiču. - Gallusovo nabrežje 27, Ljubljana. Dopisnica zadostuje, pridem na dom. 26284-7

Predešno steno

leseno, prilčno 3 m višoko, 8 m dolgo, kupim. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Predešna stena«. 26246-7

Knjižico

Knjižke posojili. Ljubljana okolica 85.000 prodam najvišjemu ponudniku. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Takojšnje plačilo«. 26276-16

Hranilno vlogo

Mariborske Mestne hranilnice kupim takoj pri gotovini. Ponudbe na ogled. Odd. Jutra pod »Hranilno vlogo«. 26220-16

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Družabnika

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kolesa

malo rabljena, stara in nova se vam izplača kupiti pri PROMET (nasproti Križanske cerkve). 26137-11

Kolesa

in šivalne st.-je kupite najceneje na Resljev 16. stare kolesa in stroje vzamem v račun. 26245-11

Prvovrstna kolesa

in šivalne stroje najceneje kupite pri Škrt, Vransko. 26204-11

Les

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Meterske hlode

obeljene, suhe, zdrave, - smrekove, kupim franko Poštoj, Točno plačilo. Najnižje ponudbe »Kartador« na ogled. Odd. Jutra. 26344-15

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 26235-6

Kupim

Beoda 1. Dn. davk 8 Dn. za sifro ali tajanje naslova 8 Dn. Najmanjši znesek 17 Dn. 262

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu - Eskontira trgovaške menice
NOVE VLOGE, VSAK ČAS IZPLAČLJIVE, ZNAŠAJO Din 27,000.000—

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20,000.000—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

Modno blago
za damsko obleko in
plazke, svila in vose drugo
Velika izbirna, nizke cene!
R. MIKLAUC
LJUBLJANA
Pred skorj 3

2 stanovanji
komfortni, dvosobni, s kopalnicami, oddam za november. Tomšič, Malgajeva ul. bive igrisče Ilirije. 2615-21

Dvosob. stanovanje
parketirano, s pritlikalnimi, solno, soproba kopalnice, oddam za november. Sp. Šiška, Zelenikarjeva 10. 26340-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikalnimi, oddam 1. novembra. Prešernova ul. 11, Moste. 26455-21

Stanovanje
enosobno, parketirano, plin, oddam družini dveh oseb. Škrabčeva ulica 17. 26348-21

Dvoriščno stanovanje
2sobno, podstrešno, oddam najraje upokojenec. Naslov: Tržaška cesta 4. 26190-21

Stanovanje zastojni
(komfortno 1 ali 2 sobno) dobi in v lastnosti stanovanjske palače v Ljubljani postane kdor razpolaga s 40.000.000 din gotovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novogradnja v Ljubljani«. 26176-21

Visoko pritičje
z 1 sobo, kuhinjo, malo sobo, predobno in kopalnico oddam v centru s 1. novembrom ali decembrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26148-21

V Celju
v vili blizu gimnazije oddam s 1. novembrom ali 1. decembrom krasno 3sobno stanovanje z vsemi pritlikalnimi na solnični leg. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26051-21

Stanovanje
2sobno in pritlikalno oddam za november. Cena din 470, na Celovški cesti št. 72. Informacije v pritičju, desno. 26273-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikalnimi, oddam. Rožna dolina Cesta VIII 18. 26255-21

Enosob. stanovanje
zračno in čisto, oddam samostojni ženski oseb. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26233-21

2-sobno stanovanje
oddam v Bežigradu ul. 6 pri prvi gimnaziji - Gijura. 26355-21

Stanovanje
Isobno, lepo, v podpritičju, oddam za november. Ogled od 2 - 3 ure popoldan. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26395-21

Enosob. stanovanje
oddam takoj Kopac Stan. ko, Zg. Šiška, poleg šole. 26401-21

Enosob. stanovanje
s 1. novembrom. oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26236-21

Trisob. stanovanje
s kopalnico v Dalmatinski ul. št. 3, III. nadstropje, takoj oddam, evant. s 1. novembrom. Poizvedbe gradbeno pisarna, Rimska cesta 2-I. 26257-21

Trisob. stanovanje
komfortno, ugodno oddam. Večna pot 14, Podrožnik. 26224-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico in pritlikalnimi oddam za takoj ali 1. novembra. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26226-21

Oddam stanovanje
v I. nadstropju obstoječe: 2 veliki zračni sobi, pritlikalno, lep balkon in predkišine za november, solni in stalni stranki. Hotimirova 11, Sp. Šiška. 26403-21

Enostanovanj. vilo
z vsem komfortom in velikim vrtom. Dvosobno stanovanje, komfortno, s centralno kurjavo, plinskimi štedilnikom in dvigalom - oddam takoj. Za 1. novembrom oddam: 26300-21

Trgovski lokal
na Miklošičevi cesti. Natančnejša pojasnila daje vsak delavnik med uradnimi urami od 8. do 14. ure. Voznjaki: Miklošičeva cesta št. 19. - Telefon 25-21 in 25-22. 26300-21

Stanovanje
2sobno, manjzorno, oddam. Slomškova 7. 26444-21

Dvosob. stanovanje
parketirano, s pritlikalnimi, oddam najraje oddam. Tovarniška 22, rasilim. 26472-21

2-sobno stanovanje
solno, pritlikalno z malo kuhinjo, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26436-21

Dvosob. stanovanje
z vrtom, oddam v Spodnji Šiški, Knezova ulica 35-II, takoj ali za 1. novembrom. Informacije Zvonarska 11-I. 26435-21

Komfortno stanovanje
3 sob in kopalnice in vseh pritlikalnih, oddam takoj. Mariborska 22. 26497-21

Trisobno stanovanje
v vili v centru mesta oddam s 1. novembrom. Vprašati Knaflijeva 13-II. 26510-21

Stanovanja
Besa 1 Din davek 3 Din, za šifro ali tajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 26240-23

Trisob. stanovanje
s kopalnico v centru mesta po zmeri cen, ištem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalen najemnik«. 26270-21a

Enosob. stanovanje
s vsemi pritlikalnimi, oddam s 1. novembrom. Piaton od 450 Din mesečno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačnik«. 26271-31a

Družina
drž. uradnika, tri odrasle osebe, rabl stanovanje dveh sob. Pogoj solno in suho. Najraje bližnja bošnice. 24 let v eni hiši, točen plačnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »400 - 450«. 26056-21a

Dvosob. stanovanje
s pritlikalnimi, išče za november v bližini voj. jasnice 40. peh. polka zakonski par brez otrok. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vojasnice«. 26425-21

2-sobno stanovanje
z vsemi pritlikalnimi, oddam s 1. novembrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26425-21

Enosob. stanovanje
lepo, zračno z balkonom v bližini gl. kolodvoza, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26389-21

Štirisobno stanovanje
komfortno, v strogem centru, oddam 1. novembrom. Poizvedbe pri hišniku v Cigaljevi 1. 26316-21

Dvosob. stanovanje
s pritlikalnimi oddam takoj ali novembra. Predločena 9-I, v Ljubljani. 26306-21

3-sobno stanovanje
na novo prepletkano s kopalnico, oddam 1. oktobra v bližini bežigradske osnovne šole. Poizvedbe v trafikli Tyrševa cesta 58. 26399-31

Trisobno stanovanje
solno, komfortno, oddam za 1. novembrom. Maistrova ulica št. 36. 26371-21

Enosob. stanovanje
s pritlikalnimi oddam takoj ali novembra. Rečna dolina Cesta VII št. 11. 26219-21

Dvosob. stanovanje
s kopalnico, lepo, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26405-21

Dvosob. stanovanje
lepo v centru, oddam za 600 din. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Lepos«. 26412-21

Enosob. stanovanje
s pritlikalnimi, lepo zračno oddam s 1. novembrom. - Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26380-21

V Celju
oddam lepo, opremljeno sobo s hano ali br. Mariborska cesta 18, Celja. 26489-21

Oddam takoj
3sobno, parketirano stanovanje z vsem komfortom v novi vili blizu Celja. (Veranda, terasa, bližnja Savinje). Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26490-21

2- in 3-sobno stanovanje
lepo, solno, oddam v centru. Novi trg 1, pri hišnici. Ogled od 10.-12. v nedeljo. 26300-21

Samsko stanovanje
s kopalnico odda zavarovalnica »Dunav« v svoji palači na Aleksandrovi c. Informacije istotam z družbeni pisarni. 26506-21

Stanovanje
v sredini mesta z 2 sobama in z vsemi pritlikalnimi oddam s 1. novembrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26331-21

Lepo sobo
oddam boljši gose ali gospodini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »350«. 26171-23

Opremljeno sobo
oddam. Stari trg 2-III. 26168-23

2 prazni sobi
s souporabo kopalnice, odda s 1. oktobrom ing. Milan Sever, Grubarjevo nabrežje 14, I. nadst. 26090-23

Sobo
opremljeno oddam gospodini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26256-23

Lepo sobo
s posebnim vzhodom, oddam dvem gospodinam. Emonska ul. 4. 26244-23

Lepo sobo
prazno, solno, oddam samo gospodu za 350.- din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26230-23

Prazno sobo
s štedilnikom, takoj oddam. Glince, Tržaška c. 30. 26240-23

2-sobno stanovanje
oddam z vsemi pritlikalnimi, opremljeno, oddam s 1. novembrom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26396-23

Gospodini
(dijakinjo) sprejem v lepo sobo s hrano ali brez. Istotam sprejem abonate na dobro hrano. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26396-23

Lepo sobo
takoj oddam, prazno ali opremljeno, oddam s 1. novembrom. Piaton od 450 Din mesečno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plačnik«. 26271-31a

Opremljeno sobo
s prostim vzhodom, s souporabo kopalnice, takoj oddam gospodini. Zima, Gledalska 12-III. 26474-23

Prazno sobo
s balkonom in vedodvom, oddam parketirano, blizu Taboru, kolodvoza, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26320-23

Lepo sobo
z dvema posteljami, oddam pri Taboru. Fignerjeva 13, II. nad., vrata 16. 26321-23

Parketirano sobo
in kabinet, lepo, v katero se lahko postavi št. din. oddam v novi hiši. Hudnik, Celovška 43. 26295-23

Akademiku
event. dvema, oddam 15. oktobra v bližini tehniške, opremljeno sobo s posebnim vzhodom. Cena 150 din. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26291-23

Garsonjero
oddam boljši oseb 1. novembra. Poizvedbe pri hišnici, Rečjeva cesta 6. Ogled od 3. do 6. popoldan. 26306-31a

Opremljeno sobo
solno, mirno, oddam solni oseb za stalno. - Vprašati: hišnik, Tyrševa cesta 36. 26458-23

Prazno sobo
s posebnim vzhodom, oddam solni oseb. Istotam oddam solni oseb ali nekaj gotovine. Poljska cesta 20, visoko pritičje, levo. 26452-23

Sobo
lepo opremljeno, v centru, oddam dvema boljšima gospodoma. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26454-23

Boljši sostanovalek
sprejem. Gradšče 14. - Vprašati pri hišniku. 26406-23

Prazno sobo
z umivalnico, toplo in mrzlo vodo, oddam 1. novembra. Vprašati: Akkerjeva 17. 26461-23

Sobo s štedilnikom
in shrambo, opremljeno, - zelo mirno, solno, separiran vzhod, odda z novembrom mirni oseb. Fatur, Večna pot 7, visoko pritičje. 26404-23

Sobo
s posebnim vzhodom oddam dvem gospodinam ali gospodu s hrano ali brez. Celovška 43-I. 26413-23

Solno sobo
prazno, parketirano, strog separiran oddam. Cena nizka. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26421-23

Lepo sobo
separirano, oddam s 15. oktobrom v sredini mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26423-23

Prazno sobo
oddam. Knezova 7-II, levo. 26334-23

Sobo
prazno, veliko s kopalnico, oddam v Ljubljani poleg magistrata. oddam takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26338-23

Enosob. stanovanje
suh, z električno razsvetljavo, lahko tudi kletno, v Ljubljani ali bližnji okolici, išče samska oseba, ves dan odosota, za november ali takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra z navedbe cene in kraja pod šifro »Sobo enosobno stanovanje«. 26307-21a

Razno
Prilika
ugodnega nakupa trenčkotov, hubertusov, obleke, perila itd. **Presker** Sv. Petra cesta 14

Državne srečke
prodaja **Menjalnica** REICHER & TURK, Ljubljana, Prešernova

Prazno sobo
v pritičju, prvem nadst. ali na dvorišču ištem. - Ponudbe pod »Društvo« na ogl. odd. Jutra. 26375-23a

Gospodini
išče prazno sobo s hrano. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kecna plačnika«. 26356-23a

Samec
išče za stalno lepo in čisto, prazno sobo s souporabo kopalnice. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26195-23a

Diplomirana filozofka
gre kot sostanovalek. - Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Iskrena«. 26278-23a

Uradnik
išče lepo in zračno sobo s souporabo kopalnice in vso okirbo. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Prijeten dom«. 26358-23a

Sobo
strog separirano s klavirjem ali brez, s souporabo kopalnice v centru mesta, ištem za 15. oktobra. Cenj. ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Točna plačnika 777«. 26218-23a

Mirno sobo
s posebnim vzhodom, blizu univerze, ištem za 15. oktobra do 15. novembra. - Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Doktorant«. 26313-23a

Stanovanje z vso okirbo
išče dijak v bližini srednje tehniške šole. Ponudbe z navedbo cene na ogl. odd. Jutra pod »I. letnik«. 26318-23a

Dijakne sobe
Besa 1 Din davek 3 Din, za šifro ali tajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 26240-23

1-2 dijaka
sprejem v lepo zračno in solno sobo, Holyski, - Stari trg 28-II, desno. 26402-22

Nižesolko
sprejem v vso okirbo; na razpolago tudi instrukcija akademike, - Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 26308-23

Informacije
Besa 1 Din davek 3 Din, za šifro ali tajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 26240-23

Rokavica
iz svinske kože se je izgubila dne 5. sept. na Bledu. Oddati proti nagradi din 50 v steklarni Kovačič, Maribor. 26108-31

Boljšo, obilnejšo in cenejšo hrano
nego katerikoli gostilna za miza dajem abonmentom - šentjakobskopruskega okoliša. Prijave na ogl. odd. Jutra pod »Dunajska kuhinja«. 26330-31

Dražbe
Besa 1 Din davek 3 Din, za šifro ali tajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. 26240-23

Trgovci, gostilničarji!
Dne 7. X. 1937 ob 10. h. pri sodišču sta št. 16 sodna dražba. 1. Dveh his št. 31 in 43 na Rudniku z gostilno »Pri Zebalu«, trgovino gospodarskimi poslopji, bališkim, gostilniškim dvoriščem in vrtom, najmanjši ponudbe znaša 245.000. 2. Stavbne parcele ob Dolenjski cesti pri dol. koočevu v izmeri 749 kvdr in, najmanjši ponudbe 22000 din. Pojasnila daje Globotnik, Miklošičeva 6. 25504-32

Dopisi
Vsaka beseda 3 Din; davek 3 Din, za tajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 30 Din. 26149-24

Dve mladi dami
želita poznanstva z bolj šima gospodom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Slika zaželjena«. 26149-24

ZAHVALA
Iskreno zahvalo izrekam vsem, ki ste počastili spomin mojega nezabnega soproga

Edvarda R. von Preissig
Paymaster, Retired United States Navy

in ga v tako obilnem številu spremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem domačemu župniku g. Podbevšku, komandantu 1. plan. peš. polka, polkovniku g. Ivanu Merkulju, p. m. oficirskemu zboru za častno spremstvo, vojaški godbi, domači godbi »Ljubnik«, darovalcem lepih vencev, vsem sorodnikom in sosedom za ves trud in tolažbo.

Iskrena hvala!

SKOFJA LOKA, dne 2. oktobra 1937.

Zalujoča soproga Marija von Preissig

100 uspehov na en oglas „JUTRO“

Blago za zimsko suknje
kamnar, sportni, levi. Velika izbira, nizke cene!
R. MIKLAUC
LJUBLJANA
Pred skorj 3

Učiteljica
šveta, 28letna, simpatična, osemletna želi dopisovati s istokim kolegom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Ueoda«. 26163-24

Za Putnikov izlet
v Italijo želi mlada gospodinja samskega prijatelja. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobro prijatelj«. 26172-24

Za krajšanje
jesenskih in zimskih večerov želim dopisovanja inteligentnim, samskim gospodom dve gospodini. Dopise na podružnico Jutra v Jesencah pod »Dolgačas«. 26125-24

Plavalasko
opazovano nekoč cvetlična, v terek Gospoška, prostim naslova. Dopise na ogl. odd. Jutra pod »Maribor«. 26223-24

Poznanstvo
simpatične, fine samostojne dame želi mlajši gospod. Ponudbe s sliko, ki se diskretno vrne na ogl. odd. Jutra pod »Harmonija«. 26360-24

24 letna
varana v zakonu, želi znanja s starejšim gospodom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hvaležna«. 26379-24

Vpokojenka
dobro sturana, želi znanja isto z upokojenec v nekaj krajju. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skupno gospodinstvo«. 26430-24

Osamljena, simpatična
33letna gospa, prosi starejšega gospoda za posojilo din 200. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Prijetiljica«. 26449-4

MOŠKI
ki trpite za seksualno neurastenijo, impotenco, oslabele funkcije spolnih žlez itd. poskusite **OKASA**

100 tablet Din 220
300 tablet Din 560
50 tablet Din 110
Dobi se v lekarnah.

LEKARNA
Mr. Rožman
Beograd, Terazije 5
Ogl. reg. S. br. 38/1934

Naročniki »JUTRA«
so zavarovani
za 10.000 Din.

Ob vsaki priliki - se spomnite

da so »Jutrovi« »Mali oglaš«
Sloveniji najuspešnejša, najcenejša in najhitrejša posredovalnica za službe vseh vrst, za prodaje in nakup vseh stvari, za nepremičnine, lokalne, podjetja, kapital, knjižnice in za vse drugo

Naznanjava žalostno vest, da nama je danes ob 17.30 po dolgi in mučni bolezni v 42. letu starosti umrl ljubljani sin in brat, gospod

Pavel Druškovič
uslužbenec državnih železnice.

Pogreb bo v ponedeljek, dne 4. oktobra ob 14.30. Maša zadušnica se bo darovala v terek ob 8. uri.

KONJICE, 2. oktobra 1937.

Mati Ana in brat Ivan

VSI ONI, KI ŠE NIMATE NALIVNEGA PERESA!

Dve leti so se mučile angleške tovarne, da izumejo pero, ki bi bilo končno enako dobro kot pravo zlato pero, toda mnogo ceneje. Končno jim je to uspelo.

IRI D'ORO nalivna peresa so opremljena s peresi, ki točno imitirajo prava zlata. Konica peresa je izdelana kot pri zlatega peresa iz pravega IRIIDIUMA, kar jamči za gladko pisanje in trajno vrednost. Držalo je izdelano iz praktično nezlomljivega materiala, in če se s silo ne razbije, popravimo še tri leta vsako pokvaro po garanciji, ki je priložena vsakemu nalivnemu peresu, zastoj.

Garancija za IRI D'ORO nalivno pero velja 3 leta!

Peresa lahko izberete kot prava zlata: EF za tanko pisavo, F srednje mehko, M mehko s topo konico (pri naročilu je treba zaželeno točno navesti).

So tri vrste IRI D'ORO nalivnih peres:

- št. 1, tanjša, manjša dijaško držalo . . . din 35.—
- št. 2, debelejša, večje držalo din 40.—
- št. 3, luksuzno držalo s prozornim delom, da se vidi vsebina črnila, v krasnih marmornatih barvah din 50.—

Gornjim cenam je treba za vsako pošiljko (brez oziroma na količino naročenih nalivnih peres) dodati za poštino ako se pošlje denar naprej, din 5.—, ako ga je treba poslati po povzetju din 8.50.

Vrzi preč stare zamazane leseno držalo, postanite modern človek in naročite še danes to odlično nalivno pero!

Cene veljajo samo dokler traja zaloga! Požurite se, da ne zamudite!

Iščemo serijozne zastopnike (tudi za prodajo zlatih nalivnih peres na obroke).

Kralj nalivperesa

ILICA 39 ZAGREB ILICA 39
Bogato ilustrirani cenik zlatih nalivnih peres pošljemo na zahtevo zastoj.

PERJE

Kečosje, perje, gosje, račje, navadno, s strojem čisteno in čisto.

Vzorec se pošilja brezplačno in franco.

Dobavljiva se v vsaki množini.

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 59, 60, 3, 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

Dunajski najbolje renomirani UČNI IN ODGOJNI ZAVOD ZA DEKLICE

C. v. KASTALY
Wien (v centru) VIII. Langgasse 65,
telefon A 27-4-22

Vsaka študijska možnost — nadaljevalna
izobraževalna šola, jeziki, glasba, kuhanje.
Priprave za vse skušnje.

POSLOVNI MOJSTER

za tovarno pohištva kot tudi več dobrih
kiparjev, mizarjskih pomočnikov in tapetni-
ških pomočnikov za boljše pohištvo dobe
stalno zaposlenje.

Ponudbe nasloviti pod »P-5047« na Inter-
reklam, d. d., Zagreb, Masarykova 28.

BOTOT

Peneča

odgovarja

ker je zelo ekonomična v potrošnji.
D. PECHMAJOU & CIE, ZEMUN

Naznanilo!

Vaše blagorodje! Vljudo Vas obveščam,
da sem otvorila

CVETLIČARNO

na Miklošičevi cesti 20 (Palača Okrožnega
urada).

Moja dolgoletna praksa Vam jamči za
dobro in točno postrežbo.

Z zagotovilom, da Vas bodem kot moje
cenjene odjemalce v vsakem oziru za-
dovoljila, se najtopleje priporočam cenjenemu
občinstvu v mestu in na deželi.

EMA SVETE — KORSIKA

klišeje
eno in večbarvne
JUGOGRAFIKA • SV. PETRA NASIP 23

RAZPIS

Občina TRBOVLJE, srez laški razpisuje na osnovi sklepa
občinskega odbora z dne 29. septembra 1937 službeno mesto za
upravno pomožno službo pragmatično mesto občinskega stražnika
v svojstvu nadstražnika v položaju zvanika.

Šolska izobrazba: 2 razreda srednje ali njej enake strokovne
šole, opravljeni tečaj za policijsko službo ali tri leta že opravljene
policijske ali orožniške službe in odsluženi kadrovski rok.

Pravilno kolekovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7.
in 8. toč. 1. — 11. uredbi o občinskih uslužbencih (Službeni list
kraljevske banske uprave dravske banovine z dne 29. julija 1936.,
šte. 477/61), je vložiti v 15 dneh po objavi tega razpisa v »Služ-
benem listu kraljevske banske uprave dravske banovine« pri tej
občini.

ZAHVALA

Vsem, ki so našo ubogo mamico, gospo

NETKO GOGALA
roj. Splichal
soprogo fin. rač. inšp. v p.

tolažili v času njene težke bolezni, vsem, ki so z nami
delili žalost, vsem darovalcem prekrasnega cvetja, prav
vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, se najlepše
in najtopleje zahvaljujeta

rodbini: GOGALA in POGAČAR
V LJUBLJANI, dne 3. oktobra 1937.

POJEM KVALITETE IN ODLIČNOSTI

FINTEX

SVETOVNA ZNAMKA ANGLEŠKEGA SUKNA

DETAJLNA PRODAJA

ZA DRAVSKO
BANOVINO

ŠLIBAR
LJUBLJANA
RESLJEVA CESTA 8

FINTEX D. D. JE EDINA ANGLEŠKA TVRDKA V DRŽAVI,
KI PRODAJA IZKLJUČNO SAMO ANGLEŠKO SUKNO.

Užaloščeni sporočamo sorodnikom, prijateljem
in znancem pretužno vest, da je nenadoma pre-
minul soprog, brat, stric in svak, gospod

Karel Završnik

NADUČITELJ V POKOJU

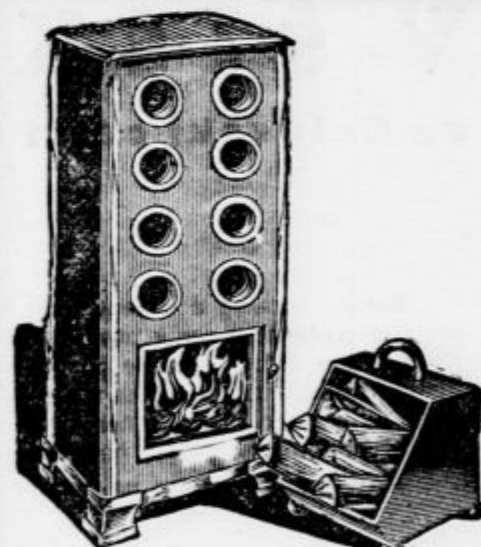
v 73. letu svoje dobe.

Blagega pokojnika pokopljemo v Kranju v
ponedeljek, 4. oktobra 1937.

Pogreb bo ob 15.30 iz pokopališke kapele
v Kranju.

V KRANJU, 2. oktobra 1937.

HELENA ZAVRŠNIK, soproga
in ostalo sorodstvo.

**CELODNEVNO
POTREBO DRV**

MORETE SPRAVITI

V TAK ZABOJCEK, AKO KURITE Z

**„ZEPHIR“
PEČMI**

Zahtevajte brezplačni prospekt od:

TOVARNE

„ZEPHIR“ d. d. Subotica

Samoprodaja za:

Ljubljano: Venčeslav Breznik;

Celje: D. Rakusch;

Maribor: Pinter & Lenard.

Ptuj: Anton Brenčič;

Brežice: Löschnigg & Schmidt.

Naznanilo

Cenjenim gostom sporočam, da sem
oddala restavracijo

pri »ŠESTICK«

gg. ANI in ALBINU IZLAKAR,
zahvaljujem se za dolgoletno naklo-
njenost in prosim da isto ohranite
tudi mojemu nasledniku.

REZI ZALAZNIK.

Prevzela sva staroznano restavracijo

pri »ŠESTICK«

Potrudila se bova cenj. goste zado-
voljiti z najboljšo postrežbo, tako
s prvovrstno kuhinjo, kakor tudi z
najboljšo pijačo. — Priporočava se

Ana in Albin IZLAKAR

ZA JESEN — velika izbira

otroške nogavice . . . od din 2.50 naprej
ženske nogavice . . . od din 6.— naprej
ženske florigavice . . . od din 7.— naprej
ženske svilene nogavice od din 10.— naprej
moške sokne od din 3.50 naprej

MAKOPERILO ZA ŽENSKE IN OTROKE, moško
perilo. Pletene jopice domačega izdelka najceneje

pri

LIA — Maribor,
ALEKSANDROVA CESTA 19.

Radi renoviranja lokala

velika odprodaja vseh vrst čevljev

po globoko znižanih cenah od 1. do 15. okt.

„Je-Ja“

Ljubljana, Miklošičeva 36.

ZAHVALA

VSEM, KI SO POČASTILI SPOMIN NEPRE-
ZALJENEGA NAM SINA, MOŽA, OČETA
IN BRATA

**FRANJE VLADIMIRJA
TONČIČA**

TER POSKUSALI OLAJŠATI NAŠO ŽALOST,
PRISRČNA HVALA!
POSEBNA HVALA TOVARISEM DRAGEGA
VLADOTA, UČITELJEM IN UČITELJICAM
BELE KRAJINE, TER BRATOM SOKOLOM.

ŽALUJOČA RODBINA

gukno
za moške obleke

POLVOLNENO,
rjave, modre
in zelene barve

22

MODERNO,
drobno,
črtasto, temnejše
barve

65

BOLJSE pol-
volneno za sport
obleke

28

KAMGARN v
gladki črni in
modri barvi

74

TRPEZNO dro-
bno vzorčasto
priljubljene
barve
šir. 70 cm

48

KAMGARN
modno vzorčast

98

Sternbecki
CELJE 20

UMZ-K-Z-NOKU-NAL-POZJ

ZA DAME

NOVOST — PROTI DEŽJU IN SNegu IMPREGNIRANI SPORTNI PLAŠCI V
»FISCHGRATEN« VZORCU PO DIN 680.— NUDI V ELEGANTNEM, LEPO
PRISTOJECEM KROJU DAMSKA KONFEKCIJA

PAULIN - Ljubljana - Kongresni trg 5

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULJ

Gusarski roman

Zato se je popolnoma skladalo z njegovimi nameni, da v tem primeru podpre Asada in si zagotovi moralno zmago, ki mu bo pozneje v nadaljnjo korist.

In tako je, ko klici niso hoteli utihniti, planil po stopnicah kočne palube nizdol, zdirjal po srednjem hodniku in stopil ob paševo stran. Asad je z jezo skrbno opazoval njegovo bližanje: zdaj se bo Sakr el Bahr gotovo postavil zoper njega, da dobi upornike v svojo oblast. Skrivaj je izdrl krivo sabljo. Ali gusar, ki je to dobro videl, je mirno stopil naprej.

»Kaj pomeni to?« je zagrmel njegov glas. »Mar ste uglišeli, da ne ubogate povelj svojega paše? Kdo se upa dvigati glas zoper Allahovega mazi-ljenca?«

Globok molk je nastal. Asad je poslušal, prese-nečen tako, da ni mogel spraviti besede iz sebe. Rozamundi je od razočaranja zastajal dih.

Le kaj je Oliver nameraval? Ali jo je imel ves čas za norca? Nagnila se je čez kočno ograjo, da bi vse dobro slišala. Vsi njeni čuti so bili napeti. Videla je, kako se je jezo in oblastno obrnil k

80

Larocqueu, ki je poln pričakovanja stal ob bočni ograji.

»Nazaj na svoje mesto! Paz! na vsak gib tuje ladje in takoj poročaj. Mi se ne ganemo, dokler gospodar Asad ne ukaže. Spravi se!«

Ne da bi črnil besedico, se je Larocque zavijtil čez ograjo, se spustil na vesla in odhitel na kopno. Niti en glas se ni vzdignil zoper Sakr el Bahr. Njegove mračne oči so obletele gusarje, ki so se gnetli na sprednjem gradiču: »Kakor ovce se daste napoditi v kozji rog, ker tale haremski miljenček cvili o nevarnosti«, je rekel in zaničljivo pokazal na Marzaka. »Kdo pa ste tako mi Allaha? Ali ste še moji neustrašeni morsk kragulji, ki so nekdanj pluli z menoj in kakor strela udarjali tja, kamor sem zasadil kavlje? Ali ste postali mrhojedne vrane?«

Star gusar, ki ga je delal strah predzrega, se je oglašil: »Zašli smo v past, kakor Dragut pri Jerbi.«

»Lažeš, lopov«, je odvrnil Sakr el Bahr. »Dragut ni bil nikoli v pasti, zakaj Dragut je našel pot v prostost. In Dragut je imel proti sebi vse genovsko brodogovje, proti nam pa stoji ena sama galeona. Tako mi kaurana, če se ji hoče boja, ali mar nimamo zob? Ali bi bila to prva galeona, ki smo jo z nas-kokom zavzeli? Če vam je strahopetčev svet ljubši od mojega, pomislite, sinovi sramote: kakor hitro zaplovemo na široko morje, smo neogibno odkriti, in Larocque vam je povedal, da ima galeona dvajset topov. Če pride do boja, je torej veliko

ugodnejše, da nas napadejo tu, v tesnini. Najbrže pa vobče ne bodo opazili naše navzočnosti. Ne pozabite tudi, da se z begom odrečemo dragocene ladje. Ki smo si jo izbrali za plen. Pa kaj zapravljam sapo! Slišali ste ukaz svojega zapovednika Asada ed Dina, in to vam bo dovolj. Niti besede več!«

Ne da bi počakal, ali se bodo ljudje ob ograji razšli in vrnili na svoja mesta, se je obrnil k Asadu: »Morda bi kazalo obesiti psa, ki je čenčal o Dragutu in Jerbi, a moja navada ni bila nikoli, da bi okrutno ravnal s tistimi, ki gredo za menoj.«

To je bilo vse. Asadova osuplost se je najprej izpremenila v začudenje in nato v nekakšno skesanost, ki se ji je pa kmalu pridružil strupeni dih ljubosumja. To ljubosumje se je širilo kakor olje, ki ga razliješ po vodni gladini. Ako je čutil dotlej proti Sakr el Bahr mržnjo, ga je prevzemalo zdaj globoko sovražstvo do tega moža, ki je ogražal njegovo gospodstvo. Za oba poslej ni bilo več prostora v alžirskem pašaliku, o tem je bilo škoda dvomiti. Zahvalne besede, ki so mu silile na jezik, so zamrle. Molče, s hudobno stisnjenimi očmi je gledal svojega častnika, in samo bedak bi si bil mogel nápak razlagati pomen tega pogleda.

Sakr el Bahr ni bil bedak in ni sam pri sebi niti za trenutke podvomnil o tem, kaj ga čaka. V srcu ga je zbudilo; skoraj mu je bilo žal, da ni bil izrablj pravkaršnjega trenutka slabosti in z enim mahom vrgele paše ob tla. Tudi on je pogrltnil

spravičive besede, ki jih je hotel izreči. Obrnil se je k Biskainu in mu kratko ukazal: »Umakni se in vzemi tega hrabrega pomorščaka s seboj.« Pokazal je na Marzaka.

»Ali je to tvoja želja, o gospodar?« je Biskain vprašal pašo.

Asad je molče prikimal in fima mignil, naj odide.

»Gospodar«, je rekel Sakr el Bahr, kakor hitro sta ostala sama, »včeraj sem ti predložil način, kako naj končava prepir. Zavrgel si ga. Če bi bil izdajalec in upornik, kakor si mi očital, bi bil zdaj lahko izbral razpoloženje svojih gusarjev, in če bi bil to storil, mi ne bi bilo več treba prositi. Potem bi zdaj ja z ukazoval: zato trdno upam, da mi vrneš v svojem zaupanju mesto, ki sem ga brez vzroka izgubil, in če to storiš, da sprejmeš zdaj tudi moj predlog zastran te frankovske ženske.«

Morebiti je bilo nesrečno naključje, da je Rozamunda Asadu na obeh nezastirala na kočij kajti pogled nanjo je premagal njegovo trenutno obotavljajanje in pregnal opreznost, ki mu je svetovala, naj odneha.

»Ne spodobi se ti, Sakr el Bahr, da bi mi predlagal kar si boš. Da se vzlic temu predzregaš, je dokaz, kako daleč od tvojega srca je zvestoba, ki jo izpovedujejo tvoje ustnice. Moja volja, kar se tiče nje, ti je znana. Če vztrajaš v tem, da mi napotuješ, vztrajaš na svojo lastno nevarnost.« Njegove besede so bile glasne in jezne.

V Š I Š K I

na Celovški cesti 61 — poleg drogerije Hafner
sem otvoril trgovino
z modnim in galanterijskim blagom

Založil sem se z najnovejšim in najmodnejšim blagom, tako da bodo odjemalci postreženi res s prvovrstnim novozdelanim blagom najboljše kakovosti. Pri nakupu zaloge sem se posluževal le priznanih dobaviteljev, ki so znani producenti kvalitetno na višku stojišč tkanin, pletenin in galanterijskih predmetov. Cene so izredno nizke, o čemer se bo vsakdo, ki si bo pred nakupom modnih in galanterijskih potrebščin neobvezno ogledal mojo zalogo, prepričal.

Najljubše vamim na neobvezen ogled zaloge in se priporočam

KAROL FERJANČIČ
Ljubljana VII — Celovška cesta 61

Reklamni teden

od 1. — 10. X.

Nogavice:

damske, moške, otroške

DAMSKO PERILO — TORBICE —

GALANTERIJSKI IZDELKI —

IGRAČE VSEH VRST

ima v bogati izbiri in po najnižjih cenah na zalogi

EMIL DOBRIČ

LJUBLJANA — PREŠERNOVA 9

POLEG GLAVNE POŠTE

Prepričajte se brezobvezno

Poseben popust

Philips jugoslavensko a. d.
iščeKOMERCIALNO IN ADMINISTRATIVNO DOBRO IZOBRAZENEGA
URADNIKA.Pismene ponudbe v srbohrvatskem in nemškem jeziku s fotografijo poslati na
naslov:

Uzun Mirkova 2 — Beograd.

Osebnе obiske sprejemamo samo na temelju pismenega poziva!

Za srbohrvatsko-nemško
korespondenco

Iščemo sposobno pisarniško moč z večletno prakso in primerno predizobrazbo za tovarniško pisarno v Mariboru pri dobri plači.

Zahtevamo perfektno znanje srbohrvatskega in nemškega jezika in obeh stenografij, občo prakso tudi v vseh ostalih pisarniških opravilih, posebno v opominjanju, prodaji, po možnosti tudi v reklamah.

V poštev prihajajo moške in ženske moči, nastop službe najkasneje 1. XI. 1937.

Samo lastnoročno pisane ponudbe, po možnosti s sliko in navedbo plače pod šifro »Prvovrstna moč 1937« na »Publicitas« d. d., Zagreb, Illica 9.

ZAHVALA

Po smrti ljubljene soproge, matere
itd., gospe

ANE GLAVAN

soproge vlakovodje drž. žel. v pokoju
se zahvalujemo vsem sorodnikom in
znancem ter vsem tistim, ki so nam
izrekli sožalje in jo spremenili na zadnji
poti. Posebno se zahvaljujemo gg.
zdravnikom dr. Kačarju, dr. Pintarju
ter dr. Missu, ki so ji lajšali bolečine
v dnevih trpljenja.

Žalujoča rodbina GLAVANOVA

Kupuj domače blago!

Hranilnica kmečkih občin v Ljubljani

javlja, da OBREŠTUJE VSE NA NOVO VLOŽENE VLOGE
počeniš od 1. septembra 1937 dalje

po 3% odstotke

vezane po dogovoru.

Podeljuje kratkoročna posojila, proti zaznambi na službene
prejemke ter proti poročstvu.

ZAHVALA

Najsrčneje se zahvaljujemo za mnogoštevilne izraze
iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi
naše ljube nepozabne hčerke

VIDE FURLAN

Posebno se zahvaljujemo g. dr. Blankeju za njegovo
zdravniško pomoč ter sokolskemu društvu, naraščaj-
skemu odseku za mnogoštevilno udeležbo pri pogrebu,
nadalje g. proštu Ivanu Greifu, in g. Krajnikovi kot
botri blagopokojne.

Iskrema zahvala tudi deputaciji Združenja krojačev,
pevskemu zboru meščanske šole za žalostinki, učitelj-
stvu meščanske šole, ki so ji izkazali ob njeni smrti
krščansko ljubezen in sočustvovanje, ter gospodičnima
Kafolovi in Prosnikovi, za lepe besede, ki so jih spre-
govorile, ter vsem, ki so naši dragi rajni izkazali čast
na njeni zadnji poti k večnemu počitku.

PTUJ, dne 29. septembra 1937.

Žalujoča rodbina FURLAN

Prodamo po ugodni ceni

LOKOMOBIL

fabrikat Brand Lhuller, 35 HP, zgrajeno
leta 1914, pritisk 13 atmosfer, v zjamčeno
dobrem stanju kompletno s sesalno, ploče-
vinastim dimnikom, rezervarjem in ostalim
priborom.

Vprašati pri Osješki livarni železa in
tovarni strojev d. d., Osijek.

NAJPOPOLNEJŠE
HARMONIKE
SVETA

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

HÖHNER

GENERALNO ZASTOPSTVO

F. SCHNEIDER

ZAGREB NIKOLIĆEVA 10

Velika enodružinska vila

v Ljubljani z lepm sadnim vrtom, pod Rož-
nikom, obstoječa iz 4 velikih in 5 manjših
sob, kopalnice, pralnice, poselske sobe, sta-
novanjem za hišnika, velike kleti in pod-
strešjem ter z vsemi ostalimi pritliklinami,
s centralno kurjavo, balkonom — do l. 1947
davka prosta — zaradi odpotovanja na-
prodaj. Vse informacije daje dr. Schweiger,
Ljubljana, Prešernova ul. 52. 7276

PERJE

čehano in kemično čiščeno	kg din	24.—
čehano in kemično čiščeno Ia.	kg din	42.—
Gosje perje belo	kg din	80.—
Polpuh beli	kg din	90.—
Puh beli	kg din	145.—
Puh beli Ia.	kg din	215.—

ZAHTEVAJTE VZORCE!

LIA — Maribor,
ALEKSANDROVA 19.

Orodje vrtični
najnovejši model

Dvokolono,
motorji, svetilki

Stalni stroj
pogrešljivi

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlova cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

LJUDSKA SAMOPOMOČ

reg. pomožna blagajna v MARIBORU, ALEKSANDROVA CESTA 47.

POVERJENIŠTVO: Ljubljana, Tyrševa 34.

naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu

AVGUSTU 1937.

ZAGAR MARIJA, zasebnica, Ljubljana;
MAYERHOFER JOHAN, jeklarski mojster v pok., Guštanj;
KANCLER ŠTEFAN, dninar, Hoče;
SONNENWALD TEREZIJA, šivilja, Kamenščak;
SIPEK BARBARA, posestnica, Laško;
SKERBEC FRANC, čuvaj v pok., Sava;
KOSER JULIJA, trgovka, Maribor;
DROZG MARIJA, gostilničarka, Jelenče p. Pesnica;
ULBING MARIJA, vpokojenka, Sv. Nikolaj;
SPINDLER MARIJA, posestnica Krčevina-Maribor;
PUCONJA JERA, posestnica, Ljutomer;
KOSS MARIJA, prevžitkarica, Trg Lemberg;
BREZNIK ANTONIJA, prevžitkarica, Studenci;
NOVINSEK ANA, prevžitkarica, Velenje;
ZUPANIC TEREZIJA, zasebnica, Maribor;
MOLAN MARIJA, prevžitkarica, Crnc p. Brežice;
TRATNIK JOSIP, predelavec, Celje;
KRONOVSEK IVAN, posestnik, Sv. Peter v Sav. dol.;
ZIGART FRANC, višji sodni oficijal v pok., Sv. Lenart v Slov. gor.
POBEC ANDREJ, delavec, Celje;
VARL LEOPOLD, čuvaj drž. žel. v p. Pobrežje, Maribor;
PLEVČAK ANA, prevžitkarica, Stojnoselo p. Rogatec;
PAVALEC PETER, posestnik, Studenci;
ROJKO MARIJA, posestnica, Maribor-Pobrežje;
HUBER IVAN, čevlj. mojster, Maribor;
MULEC FRANC, skladiščnik, Tezno;
STUHEC MARIJA, vdova orož. narednika v p., Maribor;
WEILER ANASTAZIJA, zasebnica, Maribor.

Po vseh umrlih članih se je izplačila pripadajoča pogrebšina v skupnem
znesku

Din 221.850.—

Kdor še ni član »LJUDSKE SAMOPOMOČI«, naj zahteva brezobvezno in
brezplačno pristopno izjavo.

BLAGAJNIŠKO NACELSTVO.

Stavbeni material

izolacije vseh vrst, heraklith, keramika, šamot,
mavec, cevi, beli cement, se kupi najceneje pri

„Material“ Ljubljana,
Tyrševa 36 a

UMRLA NAM JE NASHA DOBRA MATI, BABICA,
TASCA IN TETA

Bercè Elizabeta

roj. Perko

POGREB BO V NEDELJO, DNE 3. OKTOBRA 1937
OB POL 5. URI POPOLDNE IZPRED JOZEFIŠČA NA
POLJANSKI CESTI K SV. KRIŽU.

DR. JANKO BERCE, SIN
IN SORODSTVO.